KÁRPÁT info
CSALÁDI ÉS IFJÚSÁGI HETILAP
9786727235259
KARPATINFO • 2026. NOVEMBER 18. • XXX. ÉVFOLYAM, 46. SZÁM • KARPATINFO.NET • ÁRA: 12,00 HR.

4. oldal Két félidő a pokolban
5. oldal Párhuzamos életrajzok
6. oldal Szalai Imre labdarúgó emléktornát rendeztek Badalóban
10. oldal Batáta, a jövő növénye

Beregszászban ülésezett a KMKSZ választmánya

A 73 választmányi tagból csak tízen maradtak távol a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) idei évzáró választmányi üléséről, amelynek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem átriuma adott otthont november 14-én. A fórumon szó volt a kárpátaljai magyarság helyzetéről, a Kárpátalján működő magyar oktatási intézmények jelenéről és jövőjéről, a támogatási programok menetéről, illetve a KMKSZ által 2027-re tervezett kulturális rendezvények menetrendjéről.

Folytatás a 2. oldalon

Az értékteremtő női életutak őrzői

Szűkebb pátriánk, Beregszász számos olyan kiemelkedő személyiséggel büszkélkedhet, akik munkájukkal, emberségükkel és közösségük iránti elkötelezettségükkel maradandó nyomot hagytak a város életében. Közéjük tartozik Morgentál Mária is, aki sikeres sportolóként, elhivatott pedagógusként és a közösség ügyei iránt mindenkor nyitott, segítőkész emberként vívta ki a beregszásziak őszinte tiszteletét és megbecsülését.

Folytatás a 3. oldalon

Életükkel fizettek magyarságukért, hitükért

„Örüljetek az Úrban mindenkor!”

5 éves a Glória Ifjúsági és Missziós Központ

Isten kegyelméből 2021 őszén megszületett a Glória Ifjúsági és Missziós Központ Tiszabökényben. A Covid javában tombolt, amikor a Jézusban egymásra talált testvérek elindították a missziót. Nem ember, hanem az élő Isten akaratából jött létre olyan szolgáló közösség, ahol gyerekek és felnőttek is otthonra leltek. Az elmúlt 5 évért adott hálát a gyülekezet november 10-én, bizonyságot téve Isten töretlen hűségéről.

„Mindeddig megsegített minket az Úr” (1Sámuel 7,12) – mondta Barta Elemér missziós lelkész az ünnepséget megnyitó köszöntőjében. Szeretettel üdvözölve a megjelenteket, visszaemlékezett, mi mindent éltek meg együtt kicsik és nagyok, miként lehettek sok-sok csodás pillanatnak a részesei gyerekek és felnőttek egyaránt. „Az Isten lelke munkálkodik ezen a helyen.

Folytatás a 3. oldalon

Tollfosztás, kukoricamorzsolás és lámpáskészítés

Márton napján megelevedett a régi falusi élet a Nagyberegi Tájházban

A jeles napokhoz és az évszakok változásához kapcsolódó népszokások, hagyományok felelevenítése a kezdetektől meghatározó része a Rákóczi Egyetem, valamint a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet égisze alatt működő Nagyberegi Tájház tevékenységének. Az intézményben arra törekednek, hogy a gyermekek ne csupán könyvekből ismerjék meg eleink életmódját és szokásait, hanem maguk is részeseivé váljanak az egykori falusi mindennapoknak. Ennek jegyében november 11-én a Márton-naphoz kötődő hagyományokat elevenítették fel, s ezúttal is tartalmas, élményekben gazdag foglalkozással várták a vendégeket.

Folytatás a 4. oldalon

Jóváhagyta az eddigi legnagyobb, nyolcmilliárd eurós kifizetést Ukrajna számára az EU

Az Európai Unió Tanácsa határozatot fogadott el novmber 16-án, hétfőn, amely lehetővé teszi közel nyolcmilliárd euró kifizetését Kijev számára az úgynevezett Ukrajna-eszköz (Ukraine Facility) keretében, amiből mintegy ötmilliárd euró az Ukrajnának nyújtott támogatási hitelből (Ukraine Support Loan) származik.

A brüsszeli közlemény szerint a hétfőn megítélt kifizetést az teszi lehetővé, hogy Ukrajna teljesített több mint 20 olyan mérföldkövet, amely különböző

kulcsfontosságú területeken végrehajtandó reformokhoz kapcsolódik. Ilyen egyebek mellett az igazságügyi rendszer, a korrupció és a pénzmosás elleni küzdelem, a pénzügyi piacok, a közvagyon kezelése, az üzleti környezet, a decentralizáció és a regionális politika, az energiaügy, az agrár-élelmiszeripari ágazat, a digitális átállás, valamint a környezetvédelem.

Az Ukrajna-eszközből származó támogatást célja Ukrajna makrofinanszírozási stabilitásának, helyreállításának és modernizációjának elősegítése, a közigazgatás működésének fenntartása, valamint az ország reformtörekvéseinek támogatása.

A kifizetések az úgynevezett Ukrajna-tervhez kötődnek, ez a dokumentum vázolja fel Ukrajna helyreállítási, újjáépítési és modernizációs stratégiáját, valamint tartalmazza a reformok végrehajtásának ütemtervét, mely összhangban áll az ország EU-csatlakozási célkitűzéseivel.

Az Ukrajna-eszközt 2024. március 1-jén hozták létre, keretében több mint 50 milliárd euró áll rendelkezésre vissza nem térítendő támogatások és hitelek formájában Ukrajna helyreállításának, újjáépítésének és modernizációjának támogatására 2027-ig.

Az összegből több mint 40 milliárd eurót az Ukrajna-tervben – Ukrajna helyreállítási és EU-csatlakozási ütemtervében – meghatározott reformokra és beruházásokra különítettek el. A rendszeres kifizetések feltétele, hogy Ukrajna teljesítse a tervben rögzített célkitűzéseket.

A hétfői, immár kilencedik kifizetéssel együtt Ukrajna 2024 közepe óta már több mint 40 milliárd eurót kapott az Ukrajna-terv keretében.

MTI

Közel tíz hektárnyi, jogtalanul megszerzett erdőterület kerül vissza az államhoz a Kárpátokban

Közel tíz hektárnyi, törvénytelenül magántulajdonba került erdőterületet szerez vissza az ukrán állam a népszerű bukoveli síközpont közelében. A bíróság eddig 30 érintett telekből 26 esetében adott helyt az ügyészség keresetének – közölte a Legfőbb Ügyészség.

Az Ivano-Frankivszk megyében található területek 2001 óta állami erdőgazdasági kezelésben voltak. Ennek ellenére 2022-től hamisított dokumentumokkal mezőgazdasági földterületként jegyezték be őket, majd mások nevére írták és továbbértékesítették. A telkeken nyaralóházakat, parkolókat és szabadidős létesítményeket terveztek építeni.

A csalás bizonyításában több mint 15 évre visszanyúló műholdfelvételek is segítettek, amelyek igazolták, hogy a területeken soha nem folyt mezőgazdasági tevékenység. Az ügyben több tisztviselőt már elítéltek, más érintettekkel szemben továbbra is folyik a büntetőeljárás.

Az Ukrán Erdők állami vállalat szerint a területek többségén sikerült megőrizni az akár 113 éves fákat. Az egyik telken azonban már kiirtották az erdőt, és megfelelő engedélyek nélkül nyaralóházakat, valamint parkolót építettek a helyére. Az ügyészség mind a 30 telek állami tulajdonba történő visszajuttatásán dolgozik.

karpatin.ua

Zelenszkij ismertette Ukrajna prioritásait az új Ramstein-találkozóval kapcsolatban

Ukrajna egy új találkozóra készül a partnereivel Ramstein formátumban, a fő prioritások a légvédelem és a légierő megerősítése – számolt be hétfőn az rbc.ua hírportál Volodimir Zelenszkij elnök nyilatkozatára hivatkozva, amelyet a Jevhenyij Hmara védelmi miniszterrel tartott találkozója után tett.

A jelentés szerint Zelenszkij megjegyezte, hogy folyamatban vannak az előkészületek a Védelmi Kapcsolattartó Csoport november 17-i, Ramstein formátumú ülésére. Hmara beterjeszti majd Ukrajna igényeit és az együttműködés főbb prioritásait. „Természetesen az elfogó drónokra összpontosítunk a légvédelem érdekében, és lőszerrel látjuk el az ukrán harci légierőt. Van kilátás a védelmi erőink számára gyártott drónok mennyiségének növelésére” – tette hozzá.

Ukrajna felveti a további védelmi finanszírozás és a partnerekkel közös gyártás lendületbe hozatalának kérdését is. „Munkánk sebességének növekednie kell, és minden napnak eredményeket kell hoznia Ukrajna és partnerei számára” – mutatott rá az elnök.

Hmara beszámolt az államfőnek a hosszú távú szankciók tervének végrehajtásáról is. Az eredmények megvannak: az ukrán mélységi légicsapások elérik a kitűzött célokat, tette hozzá. „Jóváhagytam az új műveleteket. Dicsőség Ukrajnának!” – jegyezte meg Volodimir Zelenszkij.

karpat.in.ua

Beregszászban ülésezett a KMKSZ választmánya

Elejét lásd az 1. oldalon

Miután Sin József, az érdekvédelmi szervezet alelnöke köszöntötte az egybegyűlteket és ismertette a napirendi pontokat, a küldöttek online kapcsolaton keresztül hallgatták meg Brenzovics László elnöki beszámolóját.

A szövetség elnöke sajnálattal konstatálta a tényt, miszerint a különböző szinteken zajló és folyamatos tárgyalások ellenére sem kerültünk közelebb az annyira remélt békéhez. A háború pusztításai mellett a legsúlyosabb problémát Ukrajna demográfiai válsága jelenti, amely olyan mértékeket ért el, hogy a legfrissebb becslések szerint a 35 éve még 51 milliót kitevő ukrán lakosság mára a felére csökkent…

A jelenlegi ukrán-magyar kapcsolatokról szólva Brenzovics László megemlítette, hogy Magyar Péter választási győzelmét követően az új kormány továbbra is határozottan kiáll a kárpátaljai magyarság jogainak megőrzése mellett, amelyben számunkra a legfontosabb továbbra is az oktatási rendszerünknek a fennmaradása.

Ugyanakkor a magyar költségvetés 2027-es évi tervezetében a határon túli magyarság támogatási összege csökkent, de azt még nem lehet tudni, hogy ez a csökkenés milyen programokat fog érinteni. Ahhoz, hogy fenntartsuk az intézményeinket, szükség van az anyaországi támogatásokra, és abban bízunk, hogy ez a segítség jövőre is az itt élő magyarság fennmaradását fogja elősegíteni.

Csernicskó István, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem rektora ugyancsak online formában tartotta meg a beszámolóját, amelyben arról beszélt, hogy az idén nyáron lezajlott ukrán-magyar szakértői egyeztetések eredményeként biztató nyelvhasználati garanciák születtek a Kárpátalján működő magyar oktatási intézmények számára.

Mint mondta, a jogszabályi garanciák ugyanakkor csak akkor működnek majd a valóságban, hogyha élünk is velük, és ennek az érvényesítésében a KMKSZ-nek és a KMPSZ-nek is fontos szerepe lesz majd.

A KMKSZ Jótékonysági Alapítvány munkájáról Gulácsy Géza igazgató tartott beszámolót, aki elmondta, hogy az idén befogadott összesen több mint 27 ezer pályázat hagyományos elemei között új kategóriának számít a nyári viharkárosultak megsegítését célzó pályázat.

Megemlítette azt is, hogy ugyan a magyarországi választások után több aggály is felmerült azzal kapcsolatban, hogy mi lesz a sorsa a már befogadott pályázati programoknak, de jelen állás szerint a legvalószínűbbnek az tűnik, hogy a költségvetés lehetővé teszi a tervezett támogatási kifizetéseket.

A KMKSZ működését érintő kérdések között Kulin Zoltán alelnök ismertette a tagdíjak tervezett emelésére vonatkozó javaslatokat, amiről a végső döntést a közgyűlés hozza majd meg.

A választmány megszavazta a Tiszacsomai Árpád Vezér Látogatóközpont bérbeadását a Rákóczi Egyetemnek, amelyet szakmai és gazdasági tényezők indokolnak.

Molnár László, a KMKSZ kulturális titkára ismertette az év hátralévő részének programjait, illetve a 2027-es évre előirányzott rendezvénytervezetet is.

Zárásként Brenzovics László a kárpátaljai magyarság összetartozásának fontosságáról és az egymásért való kiállás megéléséről beszélt, ami azért is bír nagy jelentőséggel, mivel egy nehéz év végén vagyunk, és az előjelek szerint a következő év sem lesz könnyű.

Ilyen kihívások mellett nagyon fontos a jövőben is a KMKSZ fennmaradása, ami reményt és biztatást jelentett az itt élő magyarságnak az elmúlt közel négy évszázadban is.

(jakab)

Ukrajnai téli nukleáris baleset veszélyére figyelmeztet 38 ország

Egy ukrajnai nukleáris baleset növekvő kockázatára figyelmeztetnek 38 ország nukleáris biztonsági tisztviselői ezen a télen, és felszólítják Oroszországot, hogy hagyja abba az energetikai infrastruktúra elleni támadásokat – számolt be hétfőn az rbc.ua hírportál a Reuters brit hírügynökségre hivatkozva.

A jelentés szerint a szabályozó hatóságok egy közös nyilatkozatban adtak hangot komoly aggodalmuknak az orosz agresszió és az ukrán energiarendszer elleni folyamatos támadások következményeivel kapcsolatban. Ez nemcsak az erőművekről szól, hanem az energiainfrastruktúra működését biztosító távvezetékekről és alállomásokról is.

„Mély aggodalmunkat fejezzük ki az Oroszország Ukrajna elleni háborújából és az ország energetikai infrastruktúrája elleni folyamatos támadásaiból eredő, a nukleáris biztonságot fenyegető növekvő kockázatok miatt” – áll a közleményben. A szerzők hangsúlyozták az ukrán nukleáris létesítmények és energiatermelő létesítmények elleni támadások leállításának szükségességét, amelyek biztonságos üzemeltetésükhöz szükségesek.

A fő fenyegetés az, hogy az áramkimaradások megnehezíthetik az atomerőművek számára a nukleáris üzemanyag megfelelő hűtésének fenntartását. Ha a hűtőrendszer nem működik megfelelően, az a reaktormag megolvadásához és radioaktív anyagok szivárgásához vezethet. Ebben az esetben a következmények hasonlíthatnak az 1986-os csernobili katasztrófához, a világ legnagyobb civil nukleáris balesetéhez. Abban az időben a jód-131, cézium-134 és cézium-137 radioaktív izotópok elterjedtek Ukrajnában, Fehéroroszországban, Oroszországban, valamint Észak- és Közép-Európában.

A közös felhívást három szervezet kezdeményezte: a HERCA – az Európai Sugárvédelmi Hatóságok Vezetőinek Szövetsége, a WENRA – a Nyugat-európai Nukleáris Szabályozók Szövetsége és a NORA – az Északi Országok Sugárbiztonsági Hatóságainak Vezetőinek Szövetsége. Összesen 38 országot képviselnek, köztük az összes európai uniós országot, az Egyesült Államokat, az Egyesült Királyságot, Kanadát és Japánt.

karpat.in.ua

5 éves a Glória Ifjúsági és Missziós Központ

„Örüljetek az Úrban mindenkor!”

Elejét lásd az 1. oldalon

Nem az épület, nem a falak, hanem a benne lakó lelkület adja azt az érzést: „itthon vagyunk!” – hangsúlyozta a Missziós Központ vezetője, hálásan szólva azokról az életekről, akik mint önkéntes munkatársak örömmel veszik ki részüket a napi feladatokból. Négy éve működik a szeretetkonyha, tavaly felépült a sportpálya, és idén egy gyümölcsös is helyet kapott a kertben.

Zán Fábián Sándor, a Kárpátaljai Református Egyházkerület püspöke igehirdetésében nyitott ajtóról szólt, „amelyet senki sem zárhat be” (Jelenések 3,8). Amit Isten hoz létre, az működik. Ha engedelmeskedünk Isten Igéjének, megmaradunk. A nyitott ajtó Jézus Krisztus, aki ma is hívogatja a megfáradtakat az Ige, vagyis Isten gyógyító szava közelébe. Ma, amikor sok rossz hírrel van tele a világ, Isten szeretné a szívünkre helyezni az evangélium áldott üzenetét: van reménység Jézus Krisztusban! De csak Őbenne! A Glória Ifjúsági és Missziós Központ olyan intézmény, ahol az örömhír szól, az Ige élő és ható. Nyitva van az ajtó mindenki előtt, vasárnaptól vasárnapig.

Hunyadi Attila, Máramaros-Ugocsa Egyházmegye esperese örömének adott hangot, hogy közeledtek a szívek egymáshoz Tiszabökényben. Csak Isten lelke tud összekötni embereket, szeretetet és békességet adni. A cél közös, Isten országának építése mindannyiunk érdeke. A világnak szüksége van Krisztusra.

Seres János református lelkipásztor, a Tivadarfalvai Református Egyházközség lelkésze – visszatérve a Jelenések könyve harmadik fejezetének üzenetéhez, a nyitott ajtóhoz, missziós szolgálatára visszaemlékezve – elmondta, hogy az Úr mindig előtte járt. Akkor is, amikor „ezt az épületet (a Glória Ifjúsági és Missziós Központ épületét) annak idején megvásárolta az egyházkerület, és óvodát indított el roma származású gyermekek részére. Isten már akkor munkálkodott sokak szívében, hogy segítsék a missziót. Amikor pedig megszűnt az óvoda, elhívott további szolgáló életeket, hogy hirdessék az Igét roma és nem roma nemzetiségű fiataloknak egyaránt, mert tudjuk, az Isten nem személyválogató” (Róma 2,11).

Pándy-Szekeres Dávid lelkész, tanár és felesége, Anna tanárnő, szorosan kötődve a kárpátaljai magyar oktatáshoz, hitben neveléshez, meghatottan adtak hálát Istennek azért a krisztusi szeretetért, ami a Glória-közösségben tapasztalható. „Felemelő érzés ide jönni, látni a mosolyt gyerekek és a felnőttek arcán.” Családias közegben lehettünk tanúi itt a Missziós Központban. Aki csak kicsit is megérzett valamit abból a világosságból, amiről János apostol így ír az első levelében: „Aki szereti a testvérét, az a világosságban marad, és nincs benne megbotránkoztató” (1János 2,10). Ez a titok. Jézus világosságában – közelében – maradni, hogy kiáradhasson szeretete, és fényt gyújtson ott, ahol sötétség van.

Nagyné Szakadáti Margit, a Péterfalvai Képtár és a Tiszaháti Tájmúzeum igazgatója, mint rendszeres vendége az ifjúsági kézműves programoknak a Glória Ifjúsági és Missziós Központban, háláját fejezte ki, hogy láthatta a gyerekek fejlődését alkalomról alkalomra. A foglalkozásokon ügyesebbekké és ügyesebbeknek bizonyultak a fiatalok; szorgalmasan figyelték és tanulták az új kézműves technikákat.

Az évfordulós esemény a hála körül forgott. Minden arról szólt, hogy Istennek tartozunk köszönettel a legapróbb dolgokért is. A gyülekezetből ketten is elmondták, hogy életükben milyen csodát tett az Úr. Egy idősebb és egy fiatalabb nőtestvér tekintett vissza életének eseményeire, kiemelve azt, hogyan szólította meg őket Jézus Krisztus.

A gyermekek is hálát adtak, hogy napról napra találkozhatnak az Úr Jézussal és egymással a Missziós Központban. Istentiszteleten, bibliaórán, örömhírklub és tiniklub alkalmakon, tanórán, sportedzésen vehetnek részt hétről hétre. Az ifjúsági munkatársak szívvel és lélekkel tanítják őket Isten útjára. A gyerekek köszönetük jeleként szavalatokkal és egy énekkel ajándékozták meg a közönséget. Mintegy 15 fiatal vett részt a műsorban, lelkesen szolgálva az Úrnak.

Az ünnepi délelőtt szeretetvendégséggel és spontán alakult, csoportos beszélgetésekkel zárult. A Szentlélek jóra vezérlő erejét tapasztalhatta meg mindenki, aki eljött, és megtisztelte jelenlétével a hálaadó istentiszteletet. Legyen mindenért az Úré a dicsőség!

Bodnár Diána

Morgentál Mária emléke előtt tisztelegtek a rózsahölgyek

Az értékteremtő női életutak őrzői

Elejét lásd az 1. oldalon

Emlékének megőrzése jegyében november 12-én a Kárpátaljai Rózsahölgyek Társasága rózsatövet ültetett és emléktáblát avatott a város központjában lévő Budapest parkban. Az ünnepi alkalmon egykori kollégák, tanítványok, családtagok, rokonok és barátok idézték fel a kiváló pedagógus és sportember életét, munkásságát, személyiségét.

A Kárpátaljai Rózsahölgyek Társasága immár hagyományosan évente rendez megemlékezést, amelynek keretében egy-egy egykori beregszászi, illetve Bereg-vidéki, a közösség életében meghatározó szerepet betöltő nőalak előtt tisztelegnek rózsató ültetésével és emléktábla avatásával. A szervezet e szép kezdeményezéssel azoknak az asszonyoknak állít emléket, akik munkájukkal, példamutatásukkal és emberségükkel gazdagították szűkebb pátriánk életét.

A parkban összegyűlteket Horváth Gabriella, a társaság titkára köszöntötte. Elmondta, hogy a Kárpátaljai Rózsahölgyek Társasága éppen ezen a napon ünnepli fennállásának 13. évfordulóját, és ezúttal a tizenharmadik rózsató és emléktábla felavatására kerül sor. „Szervezetünk küldetésének tekinti Beregszász és vidéke elismert nőalakjai emlékének őrzését, és évente egy-egy rózsató elültetésével tisztelgünk előttük. A háborús nehézségek ellenére – Isten segítségével – folytatjuk ezt a szép hagyományt” – fogalmazott a titkár. Hangsúlyozta: a mai alkalommal a beregszászi oktatási-nevelési és sportélet egyik kiemelkedő képviselőjének, Morgentál Máriának állítanak emléket. Személyisége és pedagógiai tevékenysége meghatározó volt a város oktatási életében, családja iránti szeretete, szakmai elhivatottsága és közösségi szerepvállalása pedig feledhetetlenné tette alakját a beregszásziak számára. Marika néni nem csupán a Beregszászi Kossuth Lajos Líceum meghatározó pedagógusa volt, hanem a város sportéletében is aktív szerepet vállalt. Fáradhatatlan munkájával, kreativitásával és szeretetre méltó egyéniségével kollégái és tanítványai körében egyaránt megbecsülést szerzett.

Ezt követően Bodnár Alexandra, a Beregszászi Kossuth Lajos Líceum tanára méltatta Morgentál Mária életútját és munkásságát. Laudációjában felidézte, hogy Marika néni céltudatos sportolóként és elhivatott pedagógusként egyaránt maradandót alkotott. Sikeres országúti kerékpárosként több alkalommal is dobogós helyezést ért el országos versenyeken. A lembergi testnevelési főiskola elvégzését követően pedig a Beregszászi 4. Számú Kossuth Lajos Középiskolában kezdte meg pedagógusi pályáját. Munkáját Szent-Györgyi Albert örök érvényű gondolatának szellemében végezte: vallotta, hogy a sport nem csupán a testet, hanem a lelket is neveli. Az általa szervezett iskolai vetélkedőkön nem a görcsös versengés, hanem az önfeledt játék, az öröm és a közösségi élmény kapta a főszerepet. Tanítványaiba hitet, kitartást és céltudatosságot igyekezett oltani. Nemcsak a tehetséges, kiváló sportolókat segítette, hanem a kevésbé ügyes, bátortalanabb gyerekekkel is ugyanolyan odaadással foglalkozott, türelmesen fejlesztve mozgáskultúrájukat.

„Marika néni született csapatépítő egyéniség volt. Akár egy iskolai kézilabdacsapatot, akár egy nagyobb, összetartó közösséget kellett létrehozni, ő mindig szívvel-lélekkel szervezett, rendezett, irányított, vagy éppen szolgálatkészen segített” – emlékezett Bodnár Alexandra. Mint fogalmazott, egykori kollegái és növendékei ma is példaképként tekintenek rá, szeretettel és tisztelettel emlegetik. Örök optimizmusa, derűs életbölcsessége, egyenes tartása és elragadó nőiessége mindazokra nagy hatást gyakorolt, akiknek megadatott, hogy ismerhessék. Sokan ma is fel tudják idézni tisztán csengő hangját, énekét, azt a derűt és életörömöt, amely személyiségének meghatározó vonása volt.

A megemlékezés megható pillanataként a Kossuth Lajos Líceum diákjai Marika néni kedvenc dalát, Záray Márta Virágoskert az én szívem című szerzeményét adták elő, így zenei emléket is állítva az egykori pedagógusnak.

Ezt követően Erdődi Éva, a líceum tanára emlékezett egykori kollegájára és a közösen eltöltött évekre. Elmondta, hogy Marika néni az iskola kollektívájának meghatározó tagja volt, akire munkatársai és tanítványai egyaránt szeretettel gondolnak vissza. Megjelenése, lelkesedése és életöröme magával ragadta környezetét, jelenléte pedig mindig színt vitt a mindennapokba.

Mező Dianna, a Rózsahölgyek Társaságának elnöke személyes hangvételű, meghatott szavakkal emlékezett vissza Morgentál Máriára, aki számára nem csupán pedagógus, hanem kedves barát is volt. Olyan emberként őrzi emlékét, akinek mindig akadt egy kedves szava a körülötte lévőkhöz, és aki apró figyelmességekkel, gyakran valamilyen finomsággal is igyekezett örömet szerezni társainak.

A család nevében Bihari-Kárpáti Krisztina, Morgentál Mária unokája mondott köszönetet a rózsahölgyeknek azért, hogy ilyen formában is megőrzik nagymamája emlékét. Meghatódottan idézte fel a szeretett nagymamát, a közösen megélt családi pillanatokat és azokat az apró, mégis felbecsülhetetlen emlékeket, amelyek különleges, szoros köteléket teremtettek közöttük.

Végezetül Jakab Eleonóra rózsahölgy, pedagógus emlékezett vissza egykori tanárára. Személyes történeteivel, a közös élmények felidézésével tette még bensőségesebbé a megemlékezést.

Az ünnepség zárásaként Morgentál Mária lánya és unokája leplezte le a rózsató mellett elhelyezett emléktáblát. A virág, amely ezentúl a park egyik szegletében őrzi Marika néni emlékét, nemcsak egy kivételes életút előtt tiszteleg, hanem mindazt a szeretetet, tudást és emberséget is jelképezi, amelyet az egykori pedagógus tanítványaira, kollégáira és családjára hagyott örökül.

A Kárpátaljai Rózsahölgyek Társaságának tagjai a megemlékezést követően ünnepi vacsorára gyűltek össze a szervezetnek is otthont adó Beregszászi Járási Máltai Szeretetszolgálat Szent Louis és Zélie Martin Központjában. A résztvevőket Mező Dianna elnök köszöntötte, aki felidézte: a társaság tizenhárom évvel ezelőtt, a Kecskeméti Rózsahölgyek példáját követve alakult meg. A szervezet céljai között kiemelt helyen szerepel a Beregszászban és környékén élő hátrányos helyzetű gyermekek támogatása, felkarolása, valamint azoknak a kiemelkedő női személyiségeknek az emlékőrzése, akik munkájukkal, tetteikkel és példamutatásukkal gazdagították a helyi közösséget. Emellett arra törekszenek, hogy tevékenységükkel a szeretetet és a harmóniát erősítsék a világban. Különösen fontosnak tartják a keresztény értékek ápolását, megőrzését és továbbadását, valamint a szép és követendő emberi példák felmutatását.

A társaság közössége évről évre új tagokkal gyarapodik. Ezúttal Kisgyőri Erika négygyermekes édesanya és vállalkozó, valamint Bokotej Erzsébet fodrász csatlakozott a szervezethez, aki nyugdíjasként is aktív közösségi életet él. Az új tagok örömmel vették át Mező Dianna elnöktől a tagságukat jelképező rózsaszín sálat, ezzel is kifejezve elköteleződésüket a társaság céljai és értékei mellett.

Az ünnepi alkalom közös vacsorával és kötetlen beszélgetéssel zárult. A rózsahölgyek ezúttal is hitet tettek amellett, hogy a szeretet, az összetartozás és az egymás iránti figyelem apró, de következetes tettekkel tehető a mindennapok részévé. Miközben új tagokkal gyarapodott közösségük, egy olyan asszony emlékét is tovább őrizték, akinek élete és munkássága ma is követendő példaként állhat az utókor előtt.

Kósa Eszter

Márton napján megelevenedett a régi falusi élet a Nagyberegi Tájházban

Tollfosztás, kukoricamorzsolás és lámpáskészítés

Elejét lásd az 1. oldalon

A programra ezúttal a Beregszászi Horváth Anna Gimnázium diákjai érkeztek, akiket Gál Adél programfelelős fogadott, és vezetett körbe a tájházban. A fiatalok megismerkedhettek a hagyományos falusi lakóház jellegzetes felépítésével, a beregi textíliákkal és azok sajátos motívumvilágával, valamint a konyha egykori használati tárgyaival. Bejárták az épület valamennyi helyiségét, a tisztaszobától egészen a kamráig, miközben betekintést nyerhettek abba, miként éltek, dolgoztak és rendezték be otthonukat elődeink.

A ház felfedezését követően Szent Márton legendájával ismerkedtek meg, majd a néprajzi szakember a naphoz kapcsolódó magyar népszokásokról, hagyományokról és hiedelmekről mesélt. Mint elhangzott, Márton napja egykor a gazdasági év egyik fontos fordulópontjának számított. Ekkorra hajtották be a jószágot a legelőkről az istállókba, és ekkor került sor a pásztorok elszámoltatására is. A pásztorok ilyenkor adták át a gazdának az állatok után járó tej, vaj és egyéb termékek meghatározott részét, amelyet egyes vidékeken Márton adójának neveztek.

Az ismeretterjesztő előadást követően a régi falusi élet őszi és téli munkaalkalmai kerültek középpontba. Ezek az alkalmak ugyanis korántsem csupán a mindennapi teendők elvégzéséről szóltak: a közös munka egyben a társasági élet fontos színtere is volt, ahol a beszélgetésnek, az éneklésnek, a tréfálkozásnak és az ismerkedésnek ugyancsak hely jutott.

Mivel Márton napjához számos, a libával kapcsolatos szokás, mondás és időjóslás kötődik, ezúttal a tollfosztó hangulatát idézték meg. A tollfosztás a téli hónapok jellegzetes közösségi munkája volt a magyar falvakban. Az asszonyok és lányok összegyűltek valamelyik háznál, hogy megtisztítsák a ludak és kacsák tollát: a tollszárról lefosztották a puha pehelyrészt, amellyel aztán a párna- és dunyhahuzatokat töltötték meg.

A hosszú téli estéken a munka mellett természetesen nem maradhatott el a jókedv sem. A résztvevők beszélgettek, énekeltek, történeteket meséltek, miközben a háziasszony kaláccsal, süteménnyel, aszalt gyümölccsel és itallal kínálta a segítőket. Később a legények is betértek, akik tréfáikkal, a tollak szétfújásával és csumaszórással igyekeztek megzavarni a lányokat. Előkerültek a hangszerek is: a citera, a harmonika vagy a hegedű hangja gyakran táncra perdítette a társaságot, így a közös munka sokszor vidám mulatsággal zárult.

A diákok egy másik, ugyancsak jellegzetes téli közösségi tevékenységgel, a tengerifejtéssel, vagyis a kukoricamorzsolással is megismerkedtek. Megtudták, hogy a hideg idő beköszöntével a szomszédok és rokonok gyakran összegyűltek a gazda házánál vagy pajtájában, hogy közösen végezzék el ezt a sokszor hosszadalmas munkát. A kukoricacsövek megfosztása és a szemek lemorzsolása közben természetesen itt sem maradtak el a beszélgetések, az énekek, a mesék és a tréfák. Ezek az alkalmak különösen a fiatalok számára jelentettek jó lehetőséget az ismerkedésre, a közösségi kapcsolatok erősítésére.

A Nagyberegi Tájház egész éves programkínálatában kiemelt helyet kapnak a jeles napokhoz kapcsolódó foglalkozások. A szervezők fontosnak tartják, hogy a gyermekek ne csak halljanak a régi idők szokásairól, hanem a gyakorlatban is kipróbálhassák azokat. Hiszen a hagyományok akkor maradhatnak igazán élők, ha a következő nemzedékek személyes élményeken keresztül ismerik meg, értik meg és sajátítják el őket.

A Márton-napi rendezvényen a tollfosztás és a kukoricamorzsolás mellett kézműveskedésre is jutott idő. Kepics Andrea és Gál Adél irányításával a diákok saját kezűleg készíthettek Márton-napi lámpásokat. Az üvegeket természetes alapanyagokkal, csipkével és különféle termésekkel díszítették, így mindenki egyedi alkotással térhetett haza. A foglalkozás során a szervezők a lámpás felvonulás hagyományáról is meséltek, amely német nyelvterületről indult, Szent Márton alakjához kapcsolódik, és mára számos országban meghonosodott. A fénylő lámpások a jóság, a segítőkészség és az egymás iránti figyelem üzenetét hordozzák.

A tartalmas délelőtt természetesen finom falatok nélkül sem maradhatott. A tájház gazdaasszonya, Olasz Piroska ezúttal kemencében sült, túróval töltött almával kínálta a fiatalokat, akik a hagyományos ízeket is megkóstolhatták. Az asztalról a lilahagymával kínált, házi libazsíros kenyér sem hiányzott, amely ugyancsak nagy sikert aratott.

A Nagyberegi Tájházban ezen a napon nemcsak a Márton-naphoz kapcsolódó szokások elevenedtek meg, hanem egy kicsit a régi falusi közösségek mindennapjai is visszatértek. A közös munka, a történetek, a kézműveskedés és az együtt elfogyasztott finomságok mind azt példázták, hogy a hagyományőrzés nem pusztán a múlt értékeinek megőrzését jelenti: lehetőség arra is, hogy a gyermekek megéljék az összetartozás örömét, és magukkal vigyék eleink tudását, szokásait a jövőbe.

Kósa Eszter

Egy negyedszázaddal ezelőtt készült interjú margójára

Két félidő a pokolban

A múlt század utolsó évtizedeiben és a kétezres évek elején még sokan éltek azok közül, akik megjárták a szovjet lágereket, így személyesen mondhatták el kálváriájuk történetét. Sokakat biztatni sem nagyon kellett erre, mert azok az események oly mélyen bevésődtek a tudatukba, hogy a későbbiek folyamán számos hétköznapi dologról is az ott töltött idők jutottak az eszükbe. Személyes szem- és fültanúja voltam jómagam is annak, ahogy egy félig elfogyasztott és az út mentén eldobott zsíroskenyér láttán Illés Mihály bátyám kifakadt. Ő aztán igazán megtanulta, hogy minden falatot meg kell becsülni, hisz két félidőt töltött a pokolban. Ugyanis a lágerből hazakerülve röpke egy év után újra kelet felé vitte a vonat, ezúttal a donyecki szénbányákba.

Nemrég egy 2001 őszén készült, a lapunkban publikált írás került a kezembe, melyben a Beregardóban élő, az akkor hetvenhat esztendős Illés Mihály számolt be elrabolt ifjúságának a koncentrációs táborban illetve a szénbányákban eltöltött keserves éveiről. Már akkor is rácsodálkoztam arra, hogy milyen nyugodt hangon beszélte el a vele történteket, egyáltalán nem érezve úgy, hogy őt valaha is a balsors üldözte volna. Nincs ebben semmi meglepő, magyarázta akkor falubélim. Hisz ő boldog ember: feleségével, Erzsike nénivel akkortájt aranylakodalmuk megünneplésére készültek, gyermekeivel, öt unokájával és két dédunokájával egyetemben.

– Az eltelt idők folyamán sok lágert megjárt sorstársammal beszélgettem, így elmondhatom, hogy szinte minden rosszból nekem is kijutott bőven – kezdte negyedszázaddal ezelőtt rögzített beszélgetésünket az idős ember. – Azon a hideg novemberi napon Beregszászból fegyveres kíséret mellett gyalog mentünk a szolyvai gyűjtőtáborba, ahol két hónapot töltöttem. Akkor még édesapám is velem volt, aztán irány Sztarij Szambor. Közben fogvatartóim elvették jó erős csizmámat, a meleg kabátomat, végül az imakönyvemtől is megszabadított az egyik katona. Hogy mire kellett neki, ma sem tudom. Közben szemtanúja voltam annak, hogy Turja-Remete környékén egy, a sorból vízért kilépő katonaruhát viselő fiatalembert az őrök lelőtték, s helyette, hogy meglegyen a létszám, az erdőről gallyal a hátán hazafelé tartó ruszin parasztot lökték be a sorba. A másik fájdalmas emlékem, amikor Sztarij-Szamborban, a bevagonírozás előtt, megfürdették az embereket. Ekkor a január végi nagy hidegben a szabad ég alatt szinte teljesen ruhátlanul rengetegen megfáztak. Az pedig szinte egyet jelentett a halállal. Igencsak gyötrelmes volt a kilenc napig tartó utazás a Vorosilovgrád közelében elterülő Matyijovkába. Kilencven ember bezsúfolva a szűk marhavagonba oly szorosan, hogy ha valaki a másik oldalára fordult, akkor az egész sornak ezt kellett tennie.

– Hogy lehetett mindezt kibírni?

– Jómagam is sokat gondolkodtam ezen. A lágerben akadtak olyan sorstársaim – néhány tiszt, tiszthelyettes, meg tábori lelkész –, akik tartották bennünk a lelket. Nekem annyival volt könnyebb, hogy vallásos ember vagyok, hittem benne, majd csak megsegít a Jóisten, egyszer épségben hazakerülök. Mert a honvágy rettenetesen tudja gyötörni az embert. Lám, most hogy belegondolok, újra kicsordul a könny a szememből. Ott néha azt sem tudtuk, hogy éppen milyen nap van, a világban zajló eseményekről alig szivárgott be valami a szögesdróttal háromszorosan körbezárt táborba. Egy nap értesültünk róla, hogy vége a háborúnak. Aztán nemsokára megérkeztek hozzánk a német hadifoglyok is. Néhány gondolat még a túlélésről. Az a 18-19 éves

falusi legény, aki akkor voltam, és aki olyan idegen, ellenséges környezetbe került, ahol nap mint nap azt tapasztalja, hogy az emberélet semmit sem ér, ugyan mit is tehet? Engedelmesen, zokszó nélkül végrehajtja az utasításokat. Társaimmal még plusz munkát is vállaltunk, mert azért külön is adtak egy kevés ennivalót. Közben pedig sikerült olyan barátokra lelnem, akik életüket sem sajnálták volna odaadni értem. Mindez persze kölcsönös volt.

– Nem próbáltak megszökni?

– Igazából nem is nagyon foglalkoztatott bennünket a szökés gondolata, hisz terepismeret meg nyelvtudás híján esélyünk sem lett volna arra, hogy hazajussunk. Meg nem sok jót várhattunk attól a vidékünkön gyorsan berendezkedő hatalomtól, amelyik ilyen csúnyán elbánt velünk. Azt azért elmondanám, hogy volt ott egy nyolc fős német brigád, amelyiknek sikerült megszökni. Ekkoriban nappal már a helyi téglagyárban, illetve a szintén közeli vasgyárban dolgoztunk. Tudomásunk szerint nem is fogták el a németeket. Szökésük sokáig beszédtéma volt a lágerlakók körében. A legtöbben azzal magyarázták a sikeres akciót, hogy a németek tapasztalt katonák voltak, és még a háborús időkből ismerték a terepet. Valamennyien úgy gondoltuk, ha sikerült volna elfogni őket, biztosan visszakerülnek hozzánk, és kemény büntetésben részesülnek, amit majd mindenki láthat.

– Két év és nyolc hónap. Ennyi ideig tartott Mihály bátyám számára a háromnapos munka. A lágerből való hazakerülése után alig telik el egy röpke év, s újra kelet felé viszi a vonat.

– Igen. Akkoriban a moziban Kelet felé visz a vonat címmel vetítettek egy filmet… Velem és társaimmal pedig a donyecki szénbányák felé zakatolt a hosszú szerelvény. 1947 októberében jártunk. Végül is a krasznodoni 173-as bányába osztottak be bennünket. Megint egy ismeretlen világba kerültem, de megnyugtató érzéssel töltött el, hogy együtt lehettem több falumbéli legénnyel. Amúgy a bánya a maga 250-300 méteres mélységével félelmetes világ, ám az itteni életkörülményeinket össze sem lehet hasonlítani azzal, amit a lágerben nap mint nap át kellett élnünk. 1949-ben, a jó munkám jutalmaként, szabadságra pár napra hazajöhettem. Itthon már-már sikerült elintézni, hogy ne kelljen visszamennem, de aztán mégsem úgy alakultak a dolgok… Így hát fájó szívvel visszautaztam. A késés miatt viszont büntetés járt: az ott töltött további két éven át huszonöt százalékkal kevesebb bérért kellett ugyanazt a normát teljesítenem, mint a többieknek.

– Fiam – emeli rám derűsre váltó tekintetét Mihály bátyám –, gondolom, az érdekel a leginkább, hogy mi az én megpróbáltatásokkal teli életem legfőbb tanulsága. Szerintem az a legfontosabb, hogy legyünk erősek a hitünkben, így próbáljuk elviselni a nehézségeket. Elkeseredésünkben soha sem szabad odáig eljutni, hogy kilátástalannak lássuk a jövőnket. Továbbá keressünk igaz barátokat. És találjunk egész életre szóló hű társat. Nekem mindez sikerült. Ezért vagyok elégedett a sorsommal.

Dióhéjban ennyi Illés Mihály története, aki már több mint egy évtizede nincs közöttünk. Nem él már élete párja sem. Amikor az interjú készült, béke és nyugalom vett körül bennünket, és senki sem gondolta volna, hogy a későbbi nemzedékek tagjainak is át kell élniük a háború okozta megpróbáltatásokat, a félelmet és bizonytalanságot. A körülményeink ezzel együtt nagyon másak, mint szüleink, nagyszüleink korában. Ám a kihívásokkal való bátor szembenézés ugyanúgy életünk része lett, és a túlélési stratégiák tekintetében is alig változott a helyzet.

Eszenyi Gábor

Újra kinyitott a Mitracsek Presszó

Párhuzamos életrajzok

November 9., hétfő. A hét egy felejthetetlen programmal kezdődött Rákospalotán, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Eötvös utcai tagkönyvtárában. Újra kinyitott a Mitracsek Presszó, a házigazda Lengyel János vendége ezúttal két irodalmár hölgy volt, nevezetesen Vaskó Ági és Egrégi Bebek Pelsőczy Katalin. A rendezvény

elején a házigazda megemlítette, hogy a napokban jelent meg a Magyar Múzsa című kulturális folyóirat legújabb száma. Az egybegyűltek között ott voltak a lap szerzői és a folyóiratot jegyző Magyar Újságírók Közössége tagjai is.

A Párhuzamos életrajzok alcímet viselő program lényege, hogy a két vendég ugyanazokat a kérdéseket kapja, viszont egymás verseiből kell válogatniuk és felolvasniuk. Az ötödik évadát megélő programsorozatban ez volt a harmadik ilyen est, korábban Orosz Margit, Szepesi Zsuzsanna, Tornai Xénia és Török Nándor voltak a vendégek. Érdekesség, hogy mind a négyen ott voltak a közönség soraiban.

A rövid bemutatkozás után a két szerző egy-egy saját verssel adta meg az est alaphangulatát. Pelsőczy Katalin, aki mozgáskorlátozott, az irodalmi tevékenysége mellett megemlítette a sorstársai érdekében kifejtett munkáját és az e tekintetben elért eredményeket. Vaskó Ági mostoha gyerekkoráról beszélt, amikor elkezdett ugyan írni, de az élet nehézségei miatt több évtized telt el, amíg végre komolyabban foglalkozhatott a szépirodalommal, az írással. Mindketten fontosnak tartják, hogy az írás által kifejezhessék a gondolataikat, megmutathassák magukat az olvasóknak, a külvilágnak.

A kedvenc szerzőket firtató kérdésre adott válaszokban olyan nagy magyar klasszikusok neve hangzott el, mint Radnóti Miklós, Pilinszky János, Faludy György, József Attila, de említésre került számos kortárs szerző is. A segítők és mesterek témakörben egyikük sem nevesített, de mindketten megköszönték Török Nándornak, hogy észrevételeivel, tanácsaival folyamatosan segíti a fejlődésüket.

Mindketten örömmel mutatták be a könyveiket, hiszen többet is jegyeznek. Ismertették, milyen kortárs irodalmi lapokban publikálnak, külön kiemelték a Magyar Múzsát. A kortárs magyar irodalommal kapcsolatos kérdésre nagyon óvatosan válaszoltak, kerülték a kényes dolgokat. Egyébként ez jellemző napjaink Magyarországára, a drasztikus változásokat követően mindenki óvatos, kivár, hallgat. Nincs ez másként az irodalmároknál sem.

A program végén mindketten elmondták a véleményüket a másik munkásságáról, miért az elhangzott verseket választották ki. Egy-egy saját verssel köszönték meg a közönségnek a figyelmet.

A Mitracsek Presszó rendezvényei – már az elnevezése is utal rá – könnyed, családias hangulatban szoktak lezajlani, ahol a közönség is bekapcsolódhat a beszélgetésbe. Nem volt ez másként most sem. Szepesi Zsuzsanna arról beszélt, hogy a két költő mennyire kiegészítette egymást a verseikkel, mennyire hasonlóan gondolkodnak, éreznek. Kránitz Laura Vaskó Ági bemutatkozásához szólt hozzá. Balázs Gyula megköszönte a fellépőknek a tartalmas estét.

A Mitracsek Presszó legközelebb november 30-án várja a vendégeit, amikor Siska Péter költő lesz a vendég, és Zsebők Csaba fog igrickedni.

Mitracsek Ödön

HITÉLET

Gyermekedet ajándékba kaptad

„Fiaid mind az Úr tanítványai lesznek, és nagy lesz fiaid békessége.” (Ézs 54,13)

Dolgoztál, küzdöttél, hogy a gyermekednek mindent megadj. Tervezgettél, álmaidat arany fonálból szőtted – s mi lett belőle? Az arany fonál vaskalodává vált gyermeked körül. Keseregsz, mert nincs békesség: a gyermeket nem vették fel az egyetemre, a házassága nem sikerült, mert mással házasodott, nem azzal, akit te néztél ki neki.

Tulajdonképpen mit gondolsz, kié a gyermeked? Természetesen a tied – mondod. Nem jutott még soha eszedbe, hogy az élet Istené, s gyermeked által Isten egy életet bízott rád? Te úgy rendelkeztél vele és felőle, mintha a te saját tulajdonod, kincsed lenne: bebiztosítottad mindennel. Mire, mennyire biztosítottad? Ki a biztosító, mi a neve?

Én mindig is tudtam, hogy Isten ajándékaként kaptam a gyermekeimet. Mikor felnőttek, visszaadtam őket Teremtőmnek, Rá bíztam életüket. Imádságban hordoztam és hordozom szüntelen mindegyiket. Míg kicsik voltak, gondjukat viseltem, védtem, ápoltam testüket, lelküket. Most felnőttek, kirepültek a fészekből, messze, messze tőlem. Jajgassak, sírjak, hogy elveszettem őket? A távolság elválaszt, hiányoznak nagyon, de bizonyos vagyok, hogy az én Mennyei Atyám szeme rajtuk van. Hiszem, hogy az a mag, amit szívükbe helyeztem, Isten igéje, a szeretet, meg fogja hozni gyümölcsét gyermekeim életében is.

Nincs semmi biztosíték, amivel gyermekeinket magunkhoz köthetjük, nincs semmiféle biztosító, aki garantálni tudja gyermekeink békés, boldog jövőjét. A taníttatás, a jó testi erőnlét, a vagyon, a pénz, a hírnév nem biztosíték, nem tudja megvédeni őket, ha rossz barátok társaságába kerülnek. Egy házasság is gyökeresen megváltoztathatja az addig engedelmes gyermekünket. Csak az marad meg, csak az lesz életének a biztosítéka, ha megtanítottad szeretni és félni az Urat, ha megmutattad az ige fontosságát és erejének hatalmát, ha arany kötéllel kötötted az Úr oltárához. Nem elég szeretni, nem elég mindent megadni, még imádkozni sem elég. Tedd az Úr kezébe gyermekedet, és hagyd ott, ne akard te birtokolni őt! Emlékezz, az élet Ura és alkotója, Isten rád bízta a gyermeket, de te nem vagy az ő megtartója. Gyermekeidnek békessége, életüknek jövője nem a te biztosításodtól függ. De igenis függ attól a magtól, attól az irányt mutató szeretettől, amit te vetettél, adtál nekik, amíg rád bízattak, amíg melletted vannak vagy voltak. Segítsen az Úr bölcsen szeretni, hogy gyermekeid megmaradjanak Isten védelmében! Legyenek Isten és a te örömödre gyermekeid és unokáid is!

Minden gyermekem a Tied legyen, a Te követőd, tanítványod legyen – ez volt szívem imája. Most, amikor már távol vannak, más hatások és erők veszik őket körül, most is azt kérem: tartsd meg őket, Uram! Tieid ők, mert Tőled kaptam, és Neked adtam vissza őket. Köszönöm a sok örömöt, reményteli álmokat, a Te védelmedet, a Veled és velük való közösséget. Takard és védd őket a Te szárnyaiddal, Uram! Ámen.

(Morzsák 2., 2012)

Dr. Tapolyainé Bartha Gizella

A badalói mártírokra emlékeztek a Tisza-parti településen

Életükkel fizettek magyarságukért, hitükért

Badalóban idén is november harmadik vasárnapján emlékeztek a málenykij robot áldozataira. A református templom melletti Mártírok emlékparkban lévő emlékhelyen 150 magyar és zsidó származású egykori helyi lakos neve szerepel, akik áldozataivá váltak a 82 évvel ezelőtti sztálini önkénynek, és akik közül 88-an soha többé nem látták újra szeretett Tisza-parti településüket, miután 1944 novemberében elhurcolták őket az akkori szovjet lágerekbe és kényszertáborokba.

Az istentiszteletet követően a Mártírok emlékmű köré gyülekezőket elsőként Jakab Lajos, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) badalói alapszervezetének elnöke köszöntötte, és felidézte a kárpátaljai magyarság számára talán legfájóbb golgotájaként a történelembe vésődött 82 évvel ezelőtti eseményeket. Mint mondta, az ukrán parlament ugyan két hónappal ezelőtt határozatban ismerte el a Kárpátalja polgári lakosaival szemben elkövetett egykori szovjet megtorlásokat, de ez az elismerés és beismerés még ugyancsak messze van egy igazi rehabilitációtól. Beszélt arról is, hogy a gyászos események óta felnőtt három nemzedék ma is élő tagjainak szent kötelessége, hogy megemlékezzenek azokról a mártírokról, akik életükkel fizettek magyarságukért és hitükért való kiállásukért.

Ma azért gyűltünk itt össze a 800 éves Badaló szívében, hogy fejet hajtsunk azok emléke előtt, akiket 1944 őszén szakítottak el családjuktól, otthonuktól és ettől a Tisza-parti földtől – mondta beszédében Buczkó István, Magyarország Beregszászi Konzulátusának vezető konzulja. Emlékeztetett arra is, hogy mekkora feladat hárult az otthon maradt édesanyákra, feleségekre, gyermekekre és nagyszülőkre, akiknek a csendes helytállása és a hitükben, nemzetükben való hűség tartotta életben ezt a közösséget a legnehezebb időkben is.

A diplomata is megemlítette, hogy Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa 2026. szeptember 3-án elfogadta és immáron hivatalosan is elismerte a szovjet katonai közigazgatás által Kárpátalja polgári lakossága ellen 1944–1946 között elkövetett tömeges elnyomás tényét, mint a kommunista totalitárius rezsim által elkövetett bűncselekményt, de mint mondta, ez a lépés mégiscsak egyfajta erkölcsi elégtétel az áldozatok és hozzátartozók számára.

Orosz Viktória a Három napra hívtak… című verset olvasta fel, amely felelevéníti a 82 évvel ezelőtti borzalmak történéseit.

Köszöntötte még az egybegyűlteket Jakab Margit, a Badalói Elöljárói Hivatal vezetője, aki arról beszélt, hogy a történelem ismétli magát, hiszen napjainkban is háború dúl, ismét ártatlan emberek veszítik el szeretteiket, otthonaikat, családok kényszerülnek menekülésre. Mindez arra figyelmeztet bennünket, hogy a béke nem magától érthető ajándék, hanem olyan érték, amelyet óvnunk kell.

Sápi Zsolt református lelkipásztor egy rövid fohászt mondott az áldozatok emlékére, majd a jelenlévők koszorúkat és virágokat helyeztek el az emlékműnél.

A megemlékezést a Himnusz és a Szózat eléneklése foglalta keretbe.

(tamási)

Szalai Imre labdarúgó emléktornát rendeztek Badalóban

Az idén augusztusban tragikus hirtelenséggel elhunyt Szalai Imre emlékére kispályás labdarúgó emléktornát rendeztek szombaton Badalóban. A Tisza-parti települést polgármesterként 16 éven át irányító labdarúgás iránti szeretete és elkötelezettsége révén is rengeteget tett a badalói futballsikerekért, ezért a helyi közösség egy emléktornával adózott az emlékének.

Az eseményen két ifjúsági és négy felnőtt csapat vett részt, és

Szalai Imre az 1970-es évektől kezdve játékosként, edzőként, szurkolóként, de leginkább a

megtisztelte azt jelenlétével Babják Zoltán, Beregszász polgármestere, Vince István és Horváth László alpolgármesterek, Sápi Zsolt, Badaló református lelkipásztora, a badalói elöljárói hivatal vezetője, Jakab Margit, valamint Székely József és Jakab Lajos kistérségi képviselők.

A résztvevő csapatok soraiban egykori játszótársak, edzőkollégák,

barátok, ifjú tanítványok, de leginkább Szalai Imre tisztelői kaptak helyet, akik örömmel tettek eleget a meghívásnak, hogy ily módon is adózzanak egy egykori kiváló futballbarát emlékének.

Az ifjúsági korosztályban részt vevő két csapat, Beregszász és Badaló párharca 2-2-es döntetlenre végződött, büntetőrúgásokkal pedig a Vérke-parti város fiataljai csikarták ki a győzelmet.

A felnőtteknél a Beregszászi Városháza együttese 6-2-re diadalmaskodott a házigazdákkal szemben, míg a másik párharcban Kígyós 8-3-ra nyert Tiszakeresztúr ellen. A bronzmérkőzésen is „udvarias” házigazdáknak bizonyultak a badalóiak, akik ellen Tiszakeresztúr csapata 2-0-ra kerekedett felül.

Szorosabb csata volt a döntőben, ahol nem sokkal a vége előtt Kígyós már 2-0-ra is vezetett, de a zöld-fehér szerelésben szereplő városháziak 2-2-es döntetlenre egalizálták az eredményt. A büntetőrúgásokban végül Kígyós nyert 5-3-ra, így megszerezte az első alkalommal kiírt Szalai Imre Emléktorna első helyét.

A szervezők minden felnőtt csapat legjobb játékosát is ajándékcsomaggal jutalmazták. Ezek alapján a badalóiaknál Szalai Imre, a tiszakeresztúriaknál Barzul István, a beregszásziaknál Bíró Tibor, a győztes kígyósiaknál pedig a mindössze 14 éves Derceni Áron részesült elismerésben.

A torna összegzéseként az esemény lebonyolításában aktív szerepet vállaló Vince István, Beregszász alpolgármestere és Székely József képviselő mondtak köszönetet a résztvevő csapatoknak, és annak a reményüknek adtak hangot, hogy a jövőben – hagyományt teremtve – évente sort kerítenek majd a Szalai Imre Emléktorna lebonyolítására.

(tamási)

A kalapos bak

(Részlet a szerző első kötetéből)

Hosszú vadászéletem alatt jónéhány kalandban volt részem. De valahogyan mindig a fiatalkori, a kezdő vadászkoromban megesett történetek jutnak eszembe leginkább. Talán azért is, mert ez az az időszak volt, amit gyerekvadászként – hajtóként – annyira vártam. Bizony hogy vártam, mert hajtóként sem apukám nem engedte, hogy fegyverrel vadásszak, sem nagybátyám, akitől leginkább tanultam a szakmát. Pedig kortársaim közül jónéhánynak az apukája engedélyezte a fiatalkori fegyverhasználatot apróvad vadászaton. Most már, túl a hatvanon, én sem tartom etikusnak nagyobb létszámú emberek között gyerekvadász engedélynélküli fegyverhasználatát. Persze a hetvenes évek vége felé, a nyolcvanas évek legelején még nem vették olyan szigorúan a sörétes vadászfegyver használatát, mint napjainkban. És épp ezért, mikor már engedélyes vadász lettem, minden általam elejtett vadnak nagyon tudtam örülni. Ezért szeretnék elmondani egy őzbak esetet még a kezdetek kezdetéről.

Semmiféle kalapja nem volt. A fiúk nevezték el így. Ugyanazon a helyen történt, ahol az első őzbakomat lőttem. Ugyanazon a standon álltam, és akkor is november volt, a hónap közepe táján, csak az év volt más.

1999 őszén a Sajánban vadásztunk, mint oly sok más alkalommal. A vadászati idény kezdetekor mindig volt kilövési engedélyünk, általában vaddisznóra és őzre. Amikor kedvünk tartotta, akkor használtuk föl, leggyakrabban október elejétől december végéig.

Már „szabadok” voltunk – Ukrajna függetlenné válása után történt –, ami abban nyilvánult meg, hogy a felsőbb vezetőség azt sem tudta, hol a feje, nem mintha azelőtt bővében lettek volna a szakmai hozzáértésnek. Éppen ellenkezőleg. Nem tudták eldönteni, ki kit csapjon be úgy, hogy bőséges haszna is legyen belőle. De erről majd később.

Visszatérve a kalapos bakra. A sajáni vadászatra igen szép társaság gyűlt össze, tizennyolcan lehettünk. Szép napsütéses időnk volt, csak a távoli, magasabb hegyeken fehérlett itt-ott a hó.

Szokás szerint meghajtottuk az első, majd a második Saján-hegyet, sajnos eredmény nélkül. A két Saján-hegy egymás szomszédságában helyezkedik el. Mindkettő kúp alakú, vulkanikus eredetű. A Saján nevet viselő falucska fölé emelkednek, és messziről láthatóak.

Harmadik hajtásnak a Kisküblér elnevezést viselő hegy került sorra. Itt már izgalmasabb lett a hajtás, több helyen találtunk vaddisznó nyomokat. A disznók éjszaka jártak ezen a helyen, és igen összetúrták a területet. Éjszaka jellemzően a határ ukrajnai oldalán barangolnak, itt eszik meg a kiszórt szemestakarmányt, nappalra pedig a romániai oldalra mennek át pihenőre, ahol nagyobb és összefüggőbb erdők vannak.

Közben megebédeltünk, s úgy döntöttünk, hogy ha már úgyis itt vagyunk, még egy hajtást teszünk. Most rám került a standolás sora a Stolni nevű hegyrészen. Mivel magam választhattam ki, hova álljak, arra kértem a társaimat, hogy oda, ahol három évvel azelőtt az első bakomat lőttem. Minden ellenkezés nélkül készséggel beleegyeztek.

Így kerültem másodiknak a lőállásba. Már nem emlékszem, ki volt az első, de fölöttem vagy nyolcvanméternyire Stók Pál unokabátyám állott, őt követték szép sorjában a többiek, egészen föl a hegycsúcsig.

Amint már említettem, még kevéske hó volt, emitt-amott, igencsak szétszórt foltokban helyenként fehérlett. Álldogáltam és nézelődtem, gyönyörködtem a tájban, miként mindig teszem, bárhol legyek is.

Ábrándozásomból falevélsuhogás vert föl. Hirtelen megrezzentem a zajra, és ugyanazon a helyen, ahol az első őzbakomat lőttem, most is két őz tűnt fel, csak ezek most lefele siettek. Úgy negyvenméternyire lehettek, ezért nem volt szükségem keresőtávcsőre. Láttam, hogy egy suta, és egy gyönyörű hatos, igen magas és szépen gyöngyözött agancsot viselő bak közeledik. Néhány lépés után megálltak, és füleltek. Jó volt a takarásom, biztos voltam benne, hogy nem vehettek észre, és szagot sem foghattak, mivel én jóval fölöttük álltam, mint egy magaslesen. Szívem már a torkomban dobogott: jaj, csak sikerülne!

Nyugodtan célba vettem a bak lapockáját, és meghúztam a ravaszt. Meglepődve vettem észre, hogy a dörrenést követően a bak szinte nem is jelzett, hanem vágtába fogott fölfelé, irányomba, kissé oldalra tőlem.

Amúgy futtába ráhúztam a balcsövet is. Az őz megállt és lihegett, láttam azonban, hogy igen vérzik. Mikor újratöltöttem, a bak megindult újra fölfelé, de már csak lépésben.

Pali szemtanúja volt a jelenetnek és átkiáltott hozzám: „Ne lődd már! Nem látod, hogy megvan”? Ezután egy kissé megnyugodtam.

Nemsokára megérkeztek a hajtók, összegyűltünk mindannyian. A fiúk közül többen azt hitték, hogy a vaddisznókra lövöldöztem. Röviden vázoltam a helyzetet, és megkértem őket, várjanak itt, amíg én két emberrel megkeresem a bakot.

Szépi Tibor és Stók Pál vadásztársaim vállalkoztak arra, hogy segítenek nekem a keresésben.

Az itt-ott fehérlő hófoltok között az első rálövés helyén kezdtük a keresést. Kíváncsi voltam arra, hogy vajon az első lövés talált-e, vagy csak a dörrenéstől megijedve eredt futásnak a bak.

De megnyugodtam, mikor az elugrás helyétől néhány méterre bőséges vért találtunk, és a többi rálövés helyén is. Beismerem, hogy valóban nem volt szükség a harmadik lövésre. A bak eltűnésének helyére érve a szeder leveleken is sok vért találtunk. Fenn a dombélen már egyáltalán nem volt hó. Barátaimmal úgy döntöttünk, hogy szétválunk, és külön-külön keressük az esetleges nyomot, és ha találunk valamit, jelezzük egymásnak.

Elkezdődött egy hosszú, idegfeszítő keresgélés. Végül is nekem sikerült egy szederbokornál rátalálnom a vadra. Amint széthúztam a szederágakat, láttam, hogy ott fekszik a bak. Nagyon megörültem a gyönyörű állatnak, különösen az agancsot gusztáltam meg legjobban. Már éppen szólni akartam a barátaimnak, amikor a bak felemelte a fejét és rám nézett. Bizonyára eltátottam a szám a csodálkozástól. Arra gondoltam, hogy nyakon lövöm, biztos, ami biztos alapon. Ekkor szólalt meg a hátam mögött Szása – egy helybéli vadász, aki utánunk jött, mert sokallta a távolmaradásunkat –, hogy ne lőjek, ő elvágja a nyakát. Bár ne hallgattam volna rá!

Ahogy Szása belépett a bozótba, hogy a bak hátulsó lábát elkapja, a bak, mint akibe villám ütött, kiugrott, és uccu neki, elrohant. Szása váltig kiabálta, lőj, lőj, de én a meglepetéstől mozdulni sem bírtam, ilyet sem addig, sem azóta nem láttam.

Kis idő múltán mindannyian összegyűltünk azon a helyen, ahonnan a bak megszökött, és menekülése irányát követve sötét estig kerestük. Hasztalanul. Nyomát sem találtuk, híre-hamva sem volt többé.

Hazaindulásunk előtt egyik helybeli ruszin barátom megjegyezte anyanyelvén: „Lajos bácsi, biztos rátette kalapját a bak fejére, azért nem látta, hova fut”. Így lett nekem „kalapos bakom”. Lőttem is, láttam is, és nincs is.

Valójában csak tavasszal találkoztam a bakkal, pontosabban csak az agancsával. Történt ugyanis, hogy a vadászat napján velünk volt egy erdész, a terület erdésze. Igen hamis embernek számított. Még a vadászat napján megjegyezte magának, milyen irányba menekült a bak, s másnap, egyéb dolga nem lévén, kisétált arra a helyre, ahol a bak menekülhetett. Mivel az lefele, a völgybe menekült, nem kellett sokat keresgélnie, hogy rátaláljon a bak tetemére.

Természetesen én is megtehettem volna, sőt kötelességem is lett volna utánajárni, de másnap nekem munkába kellett mennem, és sajnos nem volt időm foglalkozni vele.

A következő év tavaszán épp arra jártam, mikor az erdész észrevett, meghívott magához egy kávéra, és akkor dicsekedett el azzal, hogy mit talált. Azonnal felismertem bakom agancsát. Azóta is többször láttam, mert ha arra jártam, soha nem halasztottam el, hogy megnézzem, és kértem is, hogy egy nagy áldomás fejében adja vissza nekem az agancsot. Sajnos semmilyen hajlandóságot nem mutatott, meg is szakítottam vele minden kapcsolatot, azóta már nem is erdész.

Így lett a kalapos bakomból csupán egy emlék.

Id. Stók Lajos

Eladó egy elektromos Kárpáti sütő. Mob.: 095-3260426.

***

Új vetőgép eladó. Mob.: 095-3260426.

***

Munkácson, Várpalánkán eladó egy családi ház, pince, udvar, gyümölcsöskert. Mob.: 099-3515519, 095-3260426.

***

Eladó egy nagy női bicikli, valamint egy összecsukható kis bicikli. Mob.: 066-5606813.

***

Eladó 2 darab vadonatúj ajtó 60x200 cm. Mob.: 095-3260426.

Eladó egy 1990-es évjáratú Volga GAZ–2410, üzemképes állapotban. Ár: 1200 USD, alku lehetséges. Mob.: 066-5605813.

Kárpátaljai Lelki Elsősegély Telefonszolgálat

095-600-8005 / 097-600-8005

Bizalommal hívhat minket!

Telefonáljon, ha úgy érzi, nincs kivel megbeszélnie a magánéleti, munkahelyi, életvezetési gondjait!
Ha úgy érzi, elakadt a megoldások keresése során.
Ha úgy érzi, kell egy kívülálló, aki segít eligazodni az összekuszálódott szálak között.
Ha úgy érzi, nincs értelme az életének.
Ha sötét gondolatok gyötrik!

Bárki – Ön is – lehet bajban, kétségben.
Bátran hívja telefonszámainkat,
éjjel-nappal várjuk hívását!
Biztassa erre ismerőseit is,
akiket az élet terhe nyom!

Szavazz Te is kedvenc pedagógusodra!

A Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány (KFMA) keretén belül Kiss Gyula tanár által létrehozott „Kárpátaljai Magyar Kultúráért Alap” Kedvenc tanárom címmel honlapot hozott létre abból a célból, hogy díjazza a szavazás alapján kiválasztott pedagógusokat.

A honlap címe: **www.kedvenctanarom.org.ua.**

Az az óvónő, tanító és tanár nyer, aki 2**026. december 7. 24.00 óráig** a legtöbb szavazatot kapja. A verseny nyílt, mindenki javasolhatja kedvenc pedagógusát, és joga van a benevezettekre egy szavazatot leadni.

A nyertes pedagógusok díjazásra számíthatnak, valamint az erre a díjazásra beérkezett céladományok összegét is egyenlően osztjuk el a három nyertes között. A verseny keretén belül lehetőség lesz határon inneni és túli anyagi felajánlások révén növelni a díjazásra szánt alapösszeget.

Втрачене посвідчення батьків багатодітної сім'ї, видане на ім'я Горват Тамари Генадіївни (25.05.1996 року народження), а також три посвідчення дітей з багатодітної сім'ї, видані на імена:

- Горват Аркадія Аркадійовича (26.05.2013 року народження);
- Горват Сергія Арпадовича (01.02.2016 року народження);
- Горват Юрія Арпадовича (09.07.2014 року народження),

вважати недійсними.

karpatinfo.net

Felhívás – XXI. Kárpátaljai Tudományos Diákköri Konferencia

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem és a „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány az Országos Tudományos Diákköri Tanács TDK Határok nélkül (HTDK) programjával együttműködve, a Kulturális és Innovációs Minisztérium, a Nemzeti Tehetség Program, valamint a Magyar Kormány, Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen Gábor Alap támogatásával meghirdeti a XXI. Kárpátaljai Tudományos Diákköri Konferenciát (XXI. KTDK), amely minden év tavaszán az Ukrán Tudomány Napja alkalmából kerül megrendezésre.

A konferencia időpontja és helyszíne: 2027. május 13., II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem, Beregszász.

A KTDK célja: a kárpátaljai felsőoktatásban tanulók magyar nyelvű szakmai önképzésének és kapcsolatépítésének ösztönzése.

A XXI. KTDK-t olyan, Kárpát-medencei hatókörű tudományos-művészeti hallgatói fórumként szervezzük, amely segíti e teljes régióban az egyetemista-főiskolás fiatal kutatók és befogadó műhelyeik között új tudományos és emberi kapcsolatok megteremtését, a már létező kapcsolatok elmélyítését.

A konferenciára a Kárpát-medence minden felsőoktatási intézményének osztatlan, alap- és mesterképzésben résztvevő hallgatója nevezhet pályamunkát.

Nevezni önképzési céllal készült diáktudományos tevékenységet dokumentáló pályamunkával lehet, amibe beleértendők az alapszakos diplomamunkák is.

A konferencia nyelve a magyar. Kivételt jelentenek az idegen nyelvű filológiai témájú munkák, amelyek a célnyelven is bemutathatók.

A konferencia a kárpátaljai felsőoktatásban résztvevők számára a XXXIX. OTDK-ra delegáló első fordulós (intézményi) konferencia is.

A Szervezőbizottság kéri a pályázókat, hogy a pályamű és az összefoglaló elkészítésénél tartsák be az Országos Tudományos Diákköri Konferencia megfelelő szekciójának formai követelményeit, melyek a https://otdk.hu/kezdolap/otdk-2027/szekciok-felhivasai/ oldalon találhatók meg minden szekció 1. sz. mellékletében.

A konferencia szekciói lefedik a kárpátaljai magyar vonatkozású felsőoktatásban szereplő valamennyi szakterületet, amelyek az OTDK szekciók sorrendjében a következők: agrártudomány, biológia, fizika, földtudományok, matematika; humán tudományok, informatika, kémia, vegyipar, közgazdaságtudomány, műszaki tudományok, művészetek és művészettudomány, orvos- és egészségtudomány, pedagógia, pszichológia, tanulás- és tanításmódszertan, társadalomtudomány.

E szakterületeken kívüli témák nevezése előtt, kérjük, egyeztessenek a szervezőkkel.

A konferenciára nevezni az alábbi regisztrációs felületen van lehetőség:

https://forms.gle/WtBLDMoFQRuETDxa6

A nevezési laphoz csatolni kell elektronikus formában a bemutatásra szánt pályamunka összefoglalóját (a hallgató és a vezetőtanár aláírásával ellátva), a munka eredetiségét (plágium kizárását) igazoló becsületbeli nyilatkozatot, valamint az összes szerző hallgatói jogviszonyát igazoló dokumentumot.

A konferencia nevezési dokumentumait papíralapon is várjuk!

A nevezési lap letölthető „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány oldaláról, vagy személyesen igényelhető az Alapítvány irodájában.

A nevezési dokumentumokat legkésőbb 2027. március 5., 09.00 óráig várjuk.

A PÁLYAMUNKA BEKÜLDÉSE:

A bemutatásra szánt pályamunkát (dolgozat) kizárólag elektronikus formában legkésőbb

2027. március 5., 09.00 óráig lehet feltölteni a regisztrációs felületre, illetve elküldhető az genius.kftt@kmf.org.ua vagy a ktdk.info@gmail.com címre.

A határidő után érkezett pályamunkák szakmai bírálatására és bemutatására nincs mód!

Minden benyújtott pályamunka szakértői bírálatokat kap.

A bíráló szakértők és a konferencia zsűritagjainak felkérése az Országos Tudományos Diákköri Tanács TDK Határok Nélkül (HTDK) programjának szakmai segítségével történik.

A pályázók az elkészült szakmai bírálatokat azok elkészülésével párhuzamosan, folyamatosan, de legkésőbb a konferencia előtt egy héttel megkapják.

A pályamunkákat három opponens értékeli, akik pontszámokkal látják el a munkákat. Minden hallgató az opponensek által adott pontszámokkal indulnak a konferencián.

A pályamunka és az előadás értékelési szempontjai megtekinthetőek a www.kme.org.ua és a www.genius-ja.uz.ua honlapokon.

A konferencián résztvevő előadók számára nevezési, regisztrációs díj nincs.

További információ az alábbi elérhetőségeken kapható:
„GENIUS” Jótékonysági Alapítvány,
90202 Beregszász, Kossuth tér 6., Ukrajna
Tel.: + 380-31-24-2-50-12 (149-es mellék)
E-mail: genius.kftt@kmf.org.ua
honlap: www.genius-ja.uz.ua

KRIMI

Halálos baleset: az anya életét vesztette, kisfia kórházba került

Halálos kimenetellel végződő közlekedési baleset történt a Beregszászi járásban.

A rendőrség arról adott tájékoztatást, hogy egy Volkswagen vezetője Tiszaújlak irányába haladt, amikor áttért a szemközti sávba és az útszéli fának csapódott. A 49 éves sofőr, egy fancsikai asszony olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen életét vesztette. A becsapódás erejének következtében a sofőr kiesett a felismerhetetlenségig összetört járműből. Az autóban tartózkodott a 13 éves kisfia is, akit a mentősök elsősegélyben részesítettek, majd törési sérülésekkel szállítottak kórházba. A gyerek elmondása szerint édesanyja hirtelen rosszul lett, ami a baleset kiváltó oka lehetett.

A rendőrség halálos kimenetellel végződő közlekedési baleset miatt kezdeményezett büntetőeljárást, írja a Suspilne hírportál.

Gyilkossági kísérlet: a gyanúsítottat őrizetbe vették

Lőtt sebbel szállítottak kórházba a mentőszolgálat munkatársai egy técsői járási asszonyt, amiről értesítették a rendőrséget.

A nyomozók kihallgatták a 45 éves sérültet, aki eszméleténél maradt. A nő azt vallotta, hogy Lázi település határában találkozója volt az egyik ismerősével, aki több ezer hrivnyával tartozott neki. A 37 éves férfi azonban a törlesztés helyett több lövést is leadott az autójában várakozó nőre, majd elmenekült a bűncselekmény helyszínéről. A nő több sérülést is elszenvedett, amit a betört ajtó ablakaiból szétszóródó üvegszilánkok okoztak.

A gyanúsított tartózkodási helyét sikerült beazonosítani, ahol őrizetbe vették. Gyilkossági kísérlet alapos gyanúja miatt indult ellene büntetőjogi eljárás. A férfi előzetes letartóztatásban marad a nyomozás végéig, óvadék letételére nincs lehetősége, olvasható a megyei rendőrség Facebook oldalán.

Több napig rejtőzködött a gyilkosság vádlottja: őrizetbe került

Különös kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság történt a Rahói járásban, melyben egy 50 éves férfi vesztette életét.

A bűncselekmény Kvaszova Poljana (Kaszómező) településen történt még november 4-én, ahol a férfi vendégül látta a 21 éves ismerősét. Italozás közben nézeteltérés alakult ki közöttük, amikor a támadó hátba lőtte haragosát, majd egy doronggal ütni-vágni kezdte a földön heverő áldozatot. A fiatal ezek után elhagyta a bűncselekmény helyszínét és több napon át rejtőzködött a rendőrség elől. A nyomozóknak azonban sikerült beazonosítani a tartózkodási helyét, ahol őrizetbe vették. A gyanúsítottat előzetes letartóztatásba helyezték és különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés vádjával büntetőeljárást kezdeményeztek ellene. A férfi a nyomozás lezártáig fogdában marad, mivel óvadék letételére sincs lehetősége, tájékoztatott a megyei rendőrség sajtszolgálata.

A kanyar után az árokban kötött ki a 24 éves motoros

Személyi sérüléssel járó közlekedési baleset történt a Técsői járásban.

A 24 éves motoros az egyik kanyarban lesodródott az aszfaltról, aminek következtében az útszéli árokban landolt. A helyszínre érkező mentősök eszméleténél találták a sérültet, aki erős fejfájásra panaszkodott. Az elsősegélyt követően hordágyra helyezték, majd agyrázkódás tüneteivel és egyéb zúzódásokkal a Rahói Járási Kórházba szállították, ahol további vizsgálatokon esett át.

A baleset kiváltó okainak feltárása érdekében a rendőrség vizsgálatot kezdeményezett, olvasható a sürgősségi mentőszolgálat Facebook-oldalán.

Három személyautó karambolozott a Munkácsi járásban

Személyi sérüléssel járó közlekedési baleset történt a Munkácsi járásban, ahol három személygépkocsi csapódott egymásnak.

A mentőorvosok a helyszínen látták el azt a 89 éves utast, aki fejsérülésre és gyengeségre panaszkodott. Az elsősegélyt követően az idős asszonyt további ellátásra a munkácsi Szent Márton Kórházba szállították. A járművekben jelentős anyagi kár keletkezett, azonban több személy is sérülés nélkül úszta meg a balesetet.

A rendőrség vizsgálatot folytat a baleset kiváltó okainak feltárása érdekében, olvasható a sürgősségi mentőszolgálat közösségi oldalán.

Még több krimi a KARPATINFO.NET OLDALON

Köszöntjük **Kelemen, Klementina** nevű olvasóinkat!

Hétfő November 23.

RTL

04:30 Teleshop
05:00 Csoda Manhattanben
Amerikai sorozat
06:00 Reggeli
09:10 Született feleségek
Amerikai sorozat
10:10 Teleshop
10:40 Sandokan
Olasz-francia sor.
11:45 Bróker Marcsi
Magyar sorozat
13:00 RTL Híradó
13:35 Murdoch nyomozó rejtélyei
Kanadai-brit sor.
14:55 Barátok közt
Magyar sorozat
15:30 Magnum
Amerikai sorozat
16:35 Pokoli rokonok
Magyar sorozat
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
20:00 A nemzet hülyéje
Magyar sorozat
21:25 Sandokan
Olasz-francia sor.
22:50 RTL Híradó - Késő esti kiadás
23:25 XXI. század - A legendák velünk élnek
00:00 Bróker Marcsi
Magyar sorozat
01:25 CSI: A helyszínelők
Kanadai-am. sor.

TV2

05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokkacino
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 TV2 Híradó
12:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
13:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
14:35 Egy új nap ígérete
Mexikói romantikus sor.
15:40 Egy éjszaka meséje
Török romantikus sor.
16:45 Távoli város
Török dráma sor.
18:00 TV2 Híradó
18:45 Aktív
20:00 Ázsia Expressz
21:35 Újratervezés
22:45 NCIS: Origins
Amerikai krimi sor.
23:50 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
00:50 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
01:50 Vészhelyzet
Am. dráma sor.

DUNA WORLD

05:10 Család-barát
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Ízőrzők: Szatta
06:30 Időjárás-jelentés
06:33 Másízű világ
06:40 Közelebb - Roma magazin
07:10 Domovina
07:45 Magyar világ
08:10 Önök kérték!
08:40 Bor, mámor, szerelem
09:40 Család-barát
10:05 Időjárás-jelentés
10:10 Anyai örökség
11:05 Család-barát
11:50 Sport-barát
12:00 Déli harangszó
12:01 Kisváros
12:35 Időjárás-jelentés
12:40 Itthon vagy!
13:00 Zoo
Szlovák családi filmsor.
13:50 Családi kör
14:35 Herbárium: - Első Köztársaság
15:00 Családi kör
15:25 Időjárás-jelentés
15:30 Önök kérték!
16:00 Ridikül
17:00 Agytorna
17:25 Ízőrzők: Szatta
18:00 Kisváros
Bűnügyi tévéfilmsor.
18:35 Időjárás-jelentés
18:38 Magyar népmesék
18:55 Anyai örökség
Török tévéfilmsor.
19:35 Egy csipetnyi ÍZŐRZŐK
19:50 Bor, mámor, szerelem
Tévéfilmsor.
20:45 Mindennapi
20:47 Álmok álmodói
21:00 Kékfény
21:50 Vidám vidék
Angol bűnügyi tévéfilmsor.
22:40 Kenó
22:45 Időjárás-jelentés
22:55 Elszakított életek
Német tévéfilmsor.
23:45 Magyar világ
00:15 Családi kör
01:25 Leyla
Türkmén tévéfilmsor.

DUNA WORLD

05:40 Hetedhét kaland
06:00 Szerelmes földrajz
06:25 Időjárás-jelentés
06:30 Öt kontinens
07:00 Mesterember leszek
07:30 Idősebbek is elkezdhetik – Teletorna
07:35 Családi kör
08:20 Családi kör
08:50 Librettó
09:40 Agenda
09:55 Jó ebédhez szól a nóta
10:20 Dankó dallamok
10:30 Mindennapi
10:32 Templomaink
10:35 Agapé
11:30 III. Béla
Történelmi film
13:00 Híradó
13:25 Telesport
13:30 Időjárás-jelentés
13:31 Agenda plusz
13:35 Közelebb - Roma magazin
14:00 Domovina
14:30 Élő népzene
15:00 Agytorna
15:25 A Nagyok
16:00 Kisváros
Bűnügyi tévéfilmsor.
16:35 Család-barát
17:05 Család-barát
17:50 Időjárás-jelentés
17:53 Agenda plusz
17:55 A dallamok, akik vagyunk
18:30 Önök kérték!
18:55 Jó ebédhez szól a nóta
19:30 Illényi Katica Jubileumi Koncert
20:25 Kérem a következőt!
Animációs filmsor.
20:35 Mondák a magyar történelemből
Rajzfilmsorozat
20:45 Puskás Öcsi és barátai
Magy. animációs filmsor.
21:00 Híradó
21:30 Telesport
21:45 Időjárás-jelentés
21:50 Agenda
22:00 Ridikül
23:00 Dokuzóna
23:55 Kritika
00:20 Rejtélyes XX. század
00:50 Álmok álmodói
00:55 Himnusz
01:00 Tálentum

M4 SPORT

07:00 Sporthíradó
08:05 OTP Bank Liga
10:00 Sporthíradó
10:30 OTP Bank Liga
12:30 Pecatúra
13:00 Sporthíradó
13:30 Sportlövő magazin
14:15 Rövidpályás gyorskorcsolya
16:00 Góóól!
17:00 Sporthíradó
17:10 UEFA Európa Liga és Konferencia-liga magazin
18:00 Góóól!2
19:00 Felvezető műsor: Labdarúgás
19:30 Merkantil Bank Liga

Köszöntjük **Emma** nevű olvasóinkat!

Kedd November 24.

RTL

04:30 Teleshop
05:00 Csoda Manhattanben
Amerikai sorozat
06:00 Reggeli
09:25 Született feleségek
Amerikai sorozat
10:25 Teleshop
10:55 Pasik!
Magyar sorozat
11:30 A nemzet hülyéje
Magyar sorozat
13:00 RTL Híradó
13:35 Murdoch nyomozó rejtélyei
Kanadai-brit sor.
14:55 Barátok közt
Magyar sorozat
15:30 Magnum
Amerikai sorozat
16:35 Pokoli rokonok
Magyar sorozat
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
20:00 A nemzet hülyéje
Magyar sorozat
21:10 A Bírónő
Magyar sorozat
22:40 RTL Híradó - Késő esti kiadás
23:15 UEFA Bajnokok Ligája - Napi Összefoglaló
23:50 Házon kívül
00:55 CSI: A helyszínelők
Kanadai-am. sor.

TV2

05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokkacino
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 TV2 Híradó
12:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
13:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
14:35 Egy új nap ígérete
Mexikói romantikus sor.
15:40 Egy éjszaka meséje
Török romantikus sor.
16:45 Távoli város
Török dráma sor.
18:00 TV2 Híradó
18:45 Aktív
20:00 Ázsia Expressz
21:35 Újratervezés
22:45 NCIS: Origins
Amerikai krimi sor.
23:50 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
00:50 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
01:50 Vészhelyzet
Am. dráma sor.

DUNA WORLD

05:10 Család-barát
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Ízőrzők: Tengelic
06:30 Időjárás-jelentés
06:31 Extrém műszak
06:45 Srpski ekran
07:10 Unser Bildschirm
07:40 Öt kontinens
08:10 Önök kérték!
08:40 Bor, mámor, szerelem
09:40 Család-barát
10:05 Időjárás-jelentés
10:15 Anyai örökség
11:05 Család-barát
11:50 Sport-barát
12:00 Déli harangszó
12:01 Kisváros
12:35 Időjárás-jelentés
12:40 Itthon vagy!
13:00 Zoo
Szlovák családi filmsor.
13:50 Családi kör
14:35 Herbárium: - Mindenszentek
15:00 Családi kör
15:25 Időjárás-jelentés
15:30 Önök kérték!
16:00 Ridikül
17:00 Agytorna
17:25 Ízőrzők: Tengelic
18:00 Kisváros
Bűnügyi tévéfilmsor.
18:35 Időjárás-jelentés
18:39 Magyar népmesék
18:55 Anyai örökség
Török tévéfilmsor.
19:40 Egy csipetnyi ÍZŐRZŐK
19:50 Bor, mámor, szerelem
Tévéfilmsor.
20:45 Mindennapi
20:48 Álmok álmodói
20:55 SzerencsePerc
21:00 Közeli: Kapás Bogi - Telekdy Ádám
Francia-belga thriller dráma
21:30 Farmerbiznisz: 3
Történelmi filmsor.
22:35 A Mediciek hatalma - Lorenzo, a tündöklő
Angol történelmi filmsor.
23:30 Kenó
23:35 Időjárás-jelentés
23:40 On The Spot: 9 hónap alatt a Föld körül
00:40 Öt kontinens
01:05 Családi kör

DUNA WORLD

05:35 Édes anyanyelvünk
05:40 Hetedhét kaland
06:00 A Nagyok
06:25 Időjárás-jelentés
06:30 Esély
06:55 Élő egyház
07:20 Idősebbek is elkezdhetik – Teletorna
07:25 Családi kör
08:10 Családi kör
08:40 Librettó
09:30 Itthon vagy!
09:55 Jó ebédhez szól a nóta
10:20 Dankó dallamok
10:30 Mindennapi
10:34 Templomaink
10:35 Isten kezében
11:00 Lét-Ige - protestáns magazin
11:30 Napos oldal
Tévéfilm
13:00 Híradó
13:25 Telesport
13:30 Időjárás-jelentés
13:31 Agenda plusz
13:35 Srpski ekran
14:00 Unser Bildschirm
14:25 Élő népzene
14:55 Agytorna
15:15 Történelmi rangadó
16:00 Kisváros
Bűnügyi tévéfilmsor.
16:35 Család-barát
17:05 Család-barát
17:50 Időjárás-jelentés
17:55 Agenda plusz
18:00 Pannon expressz
18:30 Önök kérték!
19:00 Jó ebédhez s zól a nóta
19:30 Petőfi Popszínpad
20:25 Kérem a következőt!
Animációs filmsor.
20:35 Mondák a magyar történelemből
Rajzfilmsorozat
20:45 Puskás Öcsi és barátai
Magyar animációs filmsor.
21:00 Híradó
21:30 Telesport
21:45 Időjárás-jelentés
21:50 Agenda
22:00 Ridikül
23:00 Kékfény
23:45 M5 História
00:25 Mesék a takarásból
00:40 Agenda

M4 SPORT

07:00 Sporthíradó
07:30 Jövünk!
08:05 OTP Bank Liga
10:00 Sporthíradó
10:30 OTP Bank Liga
13:00 Sporthíradó
13:30 OTP Bank Liga
15:30 Fradi Tv
16:00 Tenisz Davis Kupa
17:00 Sporthíradó
20:00 Kosárlabda-magazin
20:45 Boxutca
21:35 Sporthíradó

Köszöntjük **Katalin** nevű olvasóinkat!

Szerda November 25.

RTL

04:30 Teleshop
05:00 Csoda Manhattanben
Amerikai sorozat
06:00 Reggeli
09:25 Született feleségek
Amerikai sorozat
10:30 Teleshop
11:05 Pasik!
Magyar sorozat
11:45 A nemzet hülyéje
Magyar sorozat
13:00 RTL Híradó
13:35 Murdoch nyomozó rejtélyei
Kanadai-brit sor.
14:55 Barátok közt
Magyar sorozat
15:30 Magnum
Amerikai sorozat
16:30 Pokoli rokonok
Magyar sorozat
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
20:00 A nemzet hülyéje
Magyar sorozat
21:25 A Bírónő
Magyar sorozat
22:50 RTL Híradó - Késő esti kiadás
23:20 UEFA Bajnokok Ligája - Napi Összefoglaló
00:00 Magnum
Amerikai sorozat
01:15 Mozaik
01:55 Kalandozz! D. Nagy Orsival

TV2

05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokkacino
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 TV2 Híradó
12:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
13:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
14:35 Egy új nap ígérete
Mexikói romantikus sor.
15:40 Egy éjszaka meséje
Török romantikus sor.
16:45 Távoli város
Török dráma sor.
18:00 TV2 Híradó
18:45 Aktív
20:00 Ázsia Expressz
21:35 Újratervezés
22:45 NCIS: Origins
Amerikai krimi sor.
23:50 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
00:50 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
01:50 Vészhelyzet
Am. dráma sor.

DUNA WORLD

05:10 Család-barát
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Ízőrzők: Nézsa
06:30 Időjárás-jelentés
06:33 Terápia-kereső
06:40 Hrvatska kronika
07:10 Ecranul nostru
07:45 Folkudvar
08:10 Önök kérték!
08:45 Bor, mámor, szerelem
09:40 Család-barát
10:05 Időjárás-jelentés
10:10 Anyai örökség
11:05 Család-barát
11:50 Sport-barát
12:00 Déli harangszó
12:01 Kisváros
12:35 Időjárás-jelentés
12:40 Itthon vagy!
13:00 Zoo
Szlovák családi filmsor.
13:50 Családi kör
14:35 Herbárium: - Fényes jövő
15:00 Családi kör
15:25 Időjárás-jelentés
15:30 Önök kérték!
16:00 Ridikül
17:00 Agytorna
17:25 Ízőrzők: Nézsa
18:00 Kisváros
Bűnügyi tévéfilmsor.
18:35 Időjárás-jelentés
18:39 Magyar népmesék
18:55 Anyai örökség
Török tévéfilmsor.
19:40 Egy csipetnyi ÍZŐRZŐK
19:50 Bor, mámor, szerelem
Tévéfilmsorozat
20:40 Mindennapi
20:45 SzerencsePerc
20:50 Skandináv Lottó
21:00 Jó reggelt, Anya!
Családi filmsor.
21:55 Agapé
22:55 Isten kezében
23:25 Kenó
23:27 Időjárás-jelentés
23:30 Családfamesék
00:00 Családi kör

DUNA WORLD

05:35 Édes anyanyelvünk
05:40 Hetedhét kaland
06:00 Szerelmes földrajz
06:25 Időjárás-jelentés
06:30 Kárpáti Krónika
07:25 Idősebbek is elkezdhetik – Teletorna
07:30 Családi kör
08:20 Családi kör
08:50 Librettó
09:45 Agenda
09:55 Agenda plusz
10:00 Jó ebédhez szól a nóta
10:25 Dankó dallamok
10:30 Dankó dallamok
10:40 Mindennapi
10:43 Templomaink
10:45 Rome Reports - Vatikáni híradó
11:05 Találkozás
11:25 Székács a köbön
Tévéfilm
12:50 Dankó dallamok
13:00 Híradó
13:25 Telesport
13:30 Időjárás-jelentés
13:31 Agenda plusz
13:35 Hrvatska kronika
14:00 Ecranul nostru
14:30 Élő népzene
14:55 Agytorna
15:20 Kontúr
16:05 Kisváros
Bűnügyi tévéfilmsor.
16:35 Család-barát
17:05 Család-barát
17:50 Időjárás-jelentés
17:55 Agenda plusz
18:00 Kékkör: – Kőszegi-hegység és Kemeneshát
18:30 Önök kérték!
18:55 Jó ebédhez szól a nóta
19:30 Szenes Iván írta Andreával
20:25 Kérem a következőt!
Animációs filmsor.
20:35 Mondák a magyar történelemből
Rajzfilmsorozat
20:45 Puskás Öcsi és barátai
Magyar animációs filmsor.
21:00 Híradó
21:30 Telesport
21:45 Időjárás-jelentés
21:50 Agenda
22:00 Agenda plusz
22:05 Ridikül
23:00 Bábel - Hesnával a világ
00:00 Történelmi rangadó

M4 SPORT

07:00 Sporthíradó
07:30 UEFA Európa Liga és Konferencia-liga magazin
08:30 Kosárlabda-magazin
09:15 Boxutca
10:00 Sporthíradó
10:30 Merkantil Bank Liga
12:30 #csak a Honvéd
13:00 Sporthíradó
13:30 Tenisz Davis Kupa
16:00 Tenisz Davis Kupa
18:00 Kosárlabda - Női Eurokupa
18:50 Sporthíradó
20:00 Tenisz Davis Kupa
21:05 Anglia - Magyarország 1953

Köszöntjük **Virág** nevű olvasóinkat!

Csütörtök November 26.

RTL

04:30 Teleshop
05:00 Csoda Manhattanben
Amerikai sorozat
06:00 Reggeli
09:25 Született feleségek
Amerikai sorozat
10:25 Teleshop
10:55 Pasik!
Magyar sorozat
11:30 A nemzet hülyéje
Magyar sorozat
13:00 RTL Híradó
13:35 Murdoch nyomozó rejtélyei
Kanadai-brit sor.
14:55 Barátok közt
Magyar sorozat
15:30 Magnum
Amerikai sorozat
16:30 Pokoli rokonok
Magyar sorozat
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
20:00 A nemzet hülyéje
Magyar sorozat
21:30 A Bírónő
Magyar sorozat
22:55 RTL Híradó - Késő esti kiadás
23:30 Magnum
Amerikai sorozat
00:40 Brandmánia
01:25 CSI: A helyszínelők
Kanadai-am. sor.

TV2

05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokkacino
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 TV2 Híradó
12:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
13:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
14:35 Egy új nap ígérete
Mexikói romantikus sor.
15:40 Egy éjszaka meséje
Török romantikus sor.
16:45 Távoli város
Török dráma sor.
18:00 TV2 Híradó
18:45 Aktív
20:00 Ázsia Expressz
21:35 Újratervezés
22:45 NCIS: Origins
Amerikai krimi sor.
23:50 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
00:50 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
01:50 Vészhelyzet
Am. dráma sor.

DUNA WORLD

05:10 Család-barát
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Ízőrzők: Kisszékely
06:30 Időjárás-jelentés
06:33 Magam Mestere
06:40 Barangolások
07:10 P'amende
07:40 Erdei utakon
08:05 Önök kérték!
08:40 Bor, mámor, szerelem
09:40 Család-barát
10:05 Időjárás-jelentés
10:10 Anyai örökség
11:05 Család-barát
11:50 Sport-barát
12:00 Déli harangszó
12:01 Kisváros
12:35 Időjárás-jelentés
12:40 Itthon vagy!
13:00 Zoo
Szlovák családi filmsor.
13:50 Családi kör
14:35 Herbárium: - Világjáró
15:00 Családi kör
15:25 Időjárás-jelentés
15:30 Önök kérték!
16:00 Ridikül
17:00 Agytorna
17:25 Ízőrzők: Kisszékely
17:50 SzerencsePerc
18:00 Kisváros
Bűnügyi tévéfilmsor.
18:35 Időjárás-jelentés
18:39 Magyar népmesék
18:55 Anyai örökség
Török tévéfilmsor.
19:40 Egy csipetnyi ÍZŐRZŐK
19:50 Bor, mámor, szerelem
Tévéfilmsor.
20:35 Mindennapi
20:50 Hatoslottó sorsolás
21:00 Azt beszélik
Am.-német-ausztrál romantikus vígjáték
21:50 Kenó
21:55 Időjárás-jelentés
22:05 Sam és Kate
Romantikus dráma
23:55 Erdei utakon
00:20 Szerelmes földrajz
00:50 Családi kör
01:35 Családi kör

DUNA WORLD

05:35 Édes anyanyelvünk
05:40 Hetedhét kaland
06:00 A Nagyok
06:25 Időjárás-jelentés
06:30 Kunszt
07:00 Szerelmes földrajz
07:30 Idősebbek is elkezdhetik – Teletorna
07:35 Családi kör
08:20 Családi kör
08:50 Librettó
09:45 Jó ebédhez szól a nóta
10:10 Dankó dallamok
10:20 Mindennapi
10:22 Templomaink
10:24 Jóravalók
10:50 Az utódok reménysége
11:20 Napfogyatkozás
Tévéfilm
13:00 Híradó
13:25 Telesport
13:30 Időjárás-jelentés
13:31 Agenda plusz
13:35 Barangolások
14:00 P'amende
14:30 Élő népzene
15:00 Agytorna
15:25 Kik vagyunk? – Mi, magyarok
15:30 Újvilági portrék
16:00 Kisváros
Bűnügyi tévéfilmsor.
16:35 Család-barát
17:10 Család-barát
17:55 Időjárás-jelentés
17:58 Agenda plusz
18:00 Bringás Brigantik
18:30 Önök kérték!
19:00 Jó ebédhez szól a nóta
19:30 mtv HANGERŐ
20:25 Kérem a következőt!
Animációs filmsor.
20:35 Mondák a magyar történelemből
Rajzfilmsorozat
20:45 Puskás Öcsi és barátai
Magyar animációs filmsor.
21:00 Híradó
21:30 Telesport
21:45 Időjárás-jelentés
21:50 Agenda
22:00 Ridikül
22:55 Házibuli
Fr. családi romantikus dráma vígjáték
00:55 Himnusz
01:00 Tálentum
01:30 Időjárás-jelentés
01:33 Kontúr

M4 SPORT

07:00 Sporthíradó
07:30 Tenisz Davis Kupa
10:00 Tenisz Davis Kupa
13:00 Sporthíradó
14:00 Fradi Tv
14:30 Pecatúra
15:00 Lendület
15:25 Vollé!
15:55 Nemzetek Ligája magazin
16:45 Vízilabda magazin
17:00 Tenisz Davis Kupa
17:50 Sporthíradó
20:00 Felvezető műsor: Labdarúgás
21:00 UEFA Labdarúgó Európa Liga
23:00 Értékelő műsor: Labdarúgás
23:15 Góóól

Köszöntjük **Virgil** nevű olvasóinkat!

Péntek November 27.

RTL

04:30 Teleshop
05:00 Csoda Manhattanben
Amerikai sorozat
06:00 Reggeli
09:25 Született feleségek
Amerikai sorozat
10:25 Teleshop
10:55 Pasik!
Magyar sorozat
11:35 A nemzet hülyéje
Magyar sorozat
13:00 RTL Híradó
13:35 Murdoch nyomozó rejtélyei
Kanadai-brit sor.
14:55 Barátok közt
Magyar sorozat
15:30 Magnum
Amerikai sorozat
16:30 Pokoli rokonok
Magyar sorozat
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
20:00 Bróker Marcsi
Magyar sorozat
21:15 Heti Hetes
22:40 RTL Híradó - Késő esti kiadás
23:15 Magnum
Amerikai sor.
00:10 Magnum
Amerikai sor.
01:20 New Amsterdam - Vészhelyzet New Yorkban
Amerikai sorozat

05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokkacino
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 TV2 Híradó
12:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
13:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
14:35 Egy új nap ígérete
Mexikói romantikus sor.
15:40 Egy éjszaka meséje
Török romantikus sor.
16:45 Távoli város
Török dráma sor.
18:00 TV2 Híradó
18:45 Aktív
20:00 Ázsia Expressz
22:00 Ázsia Expressz Kibeszélő
23:00 Újratervezés
00:20 NCIS: Origins
Amerikai krimi sor.
01:20 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.

DUNA

05:10 Család-barát
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Ízőrzők: Gyöngyöstarján
06:30 Időjárás-jelentés
06:33 RácsodálkoZOO
06:45 Rondó
07:15 Kárpáti Krónika
08:10 Önök kérték!
08:40 Bor, mámor, szerelem
09:40 Család-barát
10:05 Időjárás-jelentés
10:15 Anyai örökség
11:05 Család-barát
11:50 Sport-barát
12:00 Déli harangszó
12:01 Kisváros
12:35 Időjárás-jelentés
12:40 Itthon vagy!
13:00 Zoo
Szlovák családi filmsor.
13:50 Családi kör
14:35 Herbárium: – Igazán hagyományos
15:00 Családi kör
15:25 Időjárás-jelentés
15:30 Önök kérték!
16:00 Ridikül
17:00 Agytorna
17:25 Ízőrzők: Gyöngyöstarján
18:00 Kisváros
Bűnügyi tévéfilmsor.
18:35 Időjárás-jelentés
18:40 Magyar népmesék
18:55 Anyai örökség
Török tévéfilmsor.
19:35 Egy csipetnyi ÍZŐRZŐK
19:50 SzerencsePerc
19:52 Bor, mámor, szerelem
Tévéfilmsor.
20:45 Mindennapi
20:46 Álmok álmodói
21:00 Édentől keletre
Angol játékfilm
22:50 Kenó
22:51 Időjárás-jelentés
23:00 Magyarország, szeretlek!
00:15 A Nagyok
00:45 Szerelmesfilm

DUNA WORLD

05:40 Hetedhét kaland
06:00 Szerelmes földrajz
06:25 Időjárás-jelentés
06:30 Magyar világ
07:00 Erdei utakon
07:30 Idősebbek is elkezdhetik – Teletorna
07:35 Családi kör
08:20 Családi kör
08:50 Librettó
09:45 Agenda
09:55 Agenda plusz
10:00 Jó ebédhez szól a nóta
10:25 Dankó dallamok
10:35 Mindennapi
10:36 Templomaink
10:38 Katolikus krónika
11:00 De őszintén!
11:10 Világ-Vallás
11:20 Neked szól!
11:30 Bach Arnstadtban
Tévéfilm
13:00 Híradó
13:25 Telesport
13:30 Időjárás-jelentés
13:31 Agenda plusz
13:34 Rondó
14:00 Itthon vagy!
14:20 Élő népzene
14:50 Agytorna
15:10 Kontúr
15:55 Tenisz Davis Kupa
18:50 Férfi kosárlabda világbajnoki-selejtező
21:00 Híradó
21:30 Telesport
21:45 Időjárás-jelentés
21:50 Agenda
22:00 Ridikül
23:00 Azt beszélik
23:55 Multiverzum
00:25 Novum
00:50 Álmok álmodói
00:55 Himnusz
01:00 Tálentum

M4 SPORT

07:00 Sporthíradó
07:25 Nemzetek Ligája magazin
08:15 Műkorcsolya és Jégtánc Grand Prix
09:45 Vízilabda magazin
10:00 Sporthíradó
10:30 Golf
11:00 Műkorcsolya és Jégtánc Grand Prix
12:30 Női labdarúgó magazin
13:00 Sporthíradó
13:30 Vollé!
13:55 Futsal
14:25 Forma-1 - 1. szabadedzés
15:40 Vízilabda magazin
15:55 Forma-2 – Időmérő
16:30 UEFA Labdarúgó Európa Liga
17:00 Sporthíradó
17:15 Európa
17:55 Forma-1 - 2. szabadedzés
19:05 Péntek Esti Foci
19:30 OTP Bank Liga
21:30 Péntek Esti Foci
21:45 Sporthíradó
22:15 Terepkerékpár

Köszöntjük **Stefánia** nevű olvasóinkat!

Szombat November 28.

RTL

05:00 Nevess csak!
Kanadai-ír sorozat
05:15 Pimasz fogások
Amerikai sorozat
06:15 Mása és a medve
Orosz sorozat
06:50 Mása és a medve
Orosz sorozat
07:10 Jake és Sohaország kalózai
Am.-kanadai sor.
07:40 Marvel
Am.-kanadai sor.
08:10 Kacsamesék
Amerikai sorozat
08:45 Jake és Sohaország kalózai
Am.-kanadai sor.
09:15 Miki egér játszótere
Am.-indiai-kínai-fülöp-szigeteki sor.
09:45 Mozaik
10:25 Brandmánia
10:55 A Séf meg a többiek
11:35 Bróker Marcsi
Magyar sorozat
12:50 Columbo
Amerikai sorozat
14:45 Apollo 13
Am.-brit-kanadai-japán film
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
19:00 Fókusz Plusz
19:30 X-Faktor
23:25 A gyilkos járat
Japán-am. film
02:15 Igen, Uram, igen
Amerikai film

05:00 Teleshop
06:10 Hupikék törpikék
Belga animációs sor.
07:05 Hupikék törpikék
Belga animációs sor.
07:30 Bébi bolondos dallamok
Am. animációs sor.
07:55 Bébi bolondos dallamok
Am. animációs sor.
08:20 Csak lazán, Scooby-Doo!
Am. animációs sor.
08:45 Magyar népmesék
08:55 Magyar népmesék
09:15 Pumukli
Német, magy., osztrák animációs sor.
09:45 Hupikék törpikék
Belga animációs sor.
09:55 Hupikék törpikék
Belga animációs sor.
10:10 Trendmánia
10:50 Otthon Neked
11:25 Brandépítők
12:05 Poggyász
12:40 Csapdába csalva
13:20 A skorpiókirály
Amerikai, német kaland film
15:20 Akit Bulldózernek hívtak
Olasz, német vígjáték
18:00 TV2 Híradó
18:55 Aktív Extra
19:45 Megasztár
23:30 A szürke ötven árnyalata
Amerikai dráma
02:10 Egy jóravaló ház
Görög, india, amerikai vígjáték

DUNA

05:05 MMA portrék
05:55 Himnusz
05:59 Mindennapi
06:00 Ízőrzők: Súr
06:30 Időjárás-jelentés
06:40 Kunszt
07:15 Mesterember leszek
07:50 Magyar Krónika
08:25 Egyszer volt… az élet
08:50 Theodosia
Német családi filmsor.
09:15 Cirmos karácsony
Angol családi vígjáték
10:45 Időjárás-jelentés
10:55 Itthon vagy!
11:25 Szerelmes földrajz
12:00 Déli harangszó
12:01 Kisváros
12:35 Időjárás-jelentés
12:40 Jó ebédhez szól a nóta
13:10 Ízőrzők: Nyékládháza
13:45 Brown atya
Angol tévéfilmsor.
14:35 Brown atya
Angol tévéfilmsor.
15:20 Időjárás-jelentés
15:30 Hogy volt?!
16:25 A hit ösvénye
17:25 Pumukli legújabb kalandjai
Német gyerekfilm sor.
17:55 Mindennapi
18:00 Kisváros
Bűnügyi tévéfilmsor.
18:30 Időjárás-jelentés
18:40 SzerencsePerc
18:45 SzerencseSzombat
19:40 Dal'a Carte - Ahol a zene a főfogás
21:15 A harag földje
Angol bűnügyi tévéfilmsor.
22:20 A harag földje
Angol bűnügyi tévéfilmsor.
23:15 Kenó
23:20 Időjárás-jelentés
23:25 Édentől keletre
01:20 Brown atya

DUNA WORLD

04:41 Akusztik
05:30 Édes anyanyelvünk
05:35 Hetedhét kaland – hétvége
06:00 A Nagyok
06:25 Időjárás-jelentés
06:30 Evangélium
07:00 Folkudvar
07:30 Rondó
08:00 Isten kezében
08:30 Szerelmes földrajz
08:55 A Nagyok
09:25 Magyar nők
09:55 Magyarország finom
10:10 Jó ebédhez szól a nóta
10:35 Dankó dallamok
10:45 Hogy volt?!
11:40 Julianus barát
Tévéfilmsorozat
13:00 Tenisz Davis Kupa
14:00 M4 sport+
14:00 Női kosárlabda NB I
15:50 E.ON férfi vízilabda OB I.
17:20 Sportműsor
17:35 Forma-2 – Sprintfutam
18:50 Vízilabda magazin
19:05 OTP Bank Liga
21:15 Sportműsor
21:35 Kékek
22:05 Szenes Iván írta Andreával
23:00 Illényi Katica Jubileumi Koncert
23:55 Dallamról dallamra
00:20 Dankó dallamok
00:35 Emlékkönyv: Dés László
Amerikai romantikus dráma
00:50 Álmok álmodói

M4 SPORT

07:00 Rövidpályás gyorskorcsolya
11:00 Műkorcsolya és Jégtánc Grand Prix
12:00 Tenisz Davis Kupa
13:00 Felvezető műsor: Labdarúgás
13:30 OTP Bank Liga
15:15 Értékelő műsor: Labdarúgás
15:25 Forma-1 - 1. szabadedzés
16:35 Felvezető műsor: Labdarúgás
16:45 OTP Bank Liga
18:30 Értékelő műsor: Labdarúgás
18:45 Felvezető műsor: Forma-1
19:00 Forma-1 - Időmérő edzés
20:15 Értékelő műsor: Forma-1
20:25 Forma-2 – Sprintfutam

Köszöntjük **Taksony** nevű olvasóinkat!

Vasárnap November 29.

RTL

05:00 Nevess csak!
Kanadai-ír sorozat
05:45 Fókusz Plusz
06:20 Mása és a medve
Orosz sorozat
06:50 Mása és a medve
Orosz sorozat
07:20 Miki egér játszótere
Am.-indiai-kínai-fülöp-szigeteki sor.
07:55 Jake és Sohaország kalózai
Am.-kanadai sor.
08:25 Marvel
Am.-kanadai sor.
09:00 Kacsamesék
Amerikai sor.
09:30 Jake és Sohaország kalózai
Am.-kanadai sor.
10:00 Miki egér játszótere
Am.-indiai-kínai-fülöp-szigeteki sor.
10:30 Agymenő kávézó
Brit-amerikai sor.
11:05 Metamorfózis
11:35 Célirány
12:15 ÉletTér
12:50 XXI. század - A legendák velünk élnek
13:25 A Séf meg a többiek
14:00 Sandokan
Olasz-francia sor.
15:15 Waterworld - Vízivilág
Amerikai film
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
19:00 Házon kívül
20:00 Álarcos énekes
22:45 Becstelen brigantik
Am.-német film
02:10 Becstelenek
Am.-spanyol film

05:00 Teleshop
06:10 Hupikék törpikék
Belga animációs sor.
07:05 Dexter laboratóriuma
Amerikai, dél-koreai animációs sor.
07:30 Bébi bolondos dallamok
Am. animációs sor.
08:20 Csak lazán, Scooby-Doo!
Am. animációs sor.
08:45 Pumukli
Német, magy., osztrák animációs sor.
09:15 Hupikék törpikék
Belga animációs sor.
09:25 Hupikék törpikék
Belga animációs sor.
09:40 Babamánia
10:15 Székely Konyha Okosgrillen
10:55 Több mint TestŐr
11:30 Életmódi
12:10 SuperCar
12:45 GYM TIME
13:20 Csapdába csalva
13:50 Bazi nagy francia lagzik
Francia vígjáték
15:55 Ürömapám Amerikai vígjáték
18:00 TV2 Híradó
18:55 Sztárban Sztár Gála
23:00 Mickey 17
Am., angol,dél-koreai sci-fi
02:10 Vanquish - Nincs kegyelem
Amerikai akció film

DUNA

05:05 Kárpáti Krónika
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Ízőrzők: Csókakő
06:30 Időjárás-jelentés
06:35 Székelyföldi legendárium
06:55 A három toll - Készült a Grimm fivérek meséje nyomán
07:55 Mindennapi
07:59 Mindennapi
08:00 Neked szól!
08:05 Kereszt-Tények
08:15 De őszintén!
08:23 Lét-Ige - protestáns magazin
08:49 A misztérium –: Emmausz
08:55 Isten kezében
09:20 Agapé mini
09:26 Katolikus krónika
09:50 Időjárás-jelentés
09:53 Rome Reports - Vatikáni híradó
10:15 Találkozás
10:30 Aki egy embert megment
10:45 Templomaink
10:50 Görögkatolikus szent liturgia közvetítése Debrecenből
12:00 Déli harangszó
12:01 Kisváros
12:30 Időjárás-jelentés
12:40 Adventi Önök kérték
13:10 Ízőrzők: Alsópetény
13:45 A méhészet négy évszaka
14:15 Erdélyi kastély
Magyar játékfilm
15:25 Időjárás-jelentés
15:40 Zenés Önök kérték
15:55 SzerencsePerc
16:00 Hatoslottó sorsolás
16:05 Családfamesék
16:30 Emlősök: Erdőségek
17:25 Borbás Marcsi szakácskönyve
17:55 Mindennapi
18:00 Kisváros
Bűnügyi tévéfilmsor.
18:30 Időjárás-jelentés
18:40 Harald és Sonja
Norvég tévéfilmsor.
19:45 Magyarország, szeretlek!
21:00 Pacsirta
Magyar tévéfilm
22:15 Kenó
22:16 Időjárás-jelentés
22:25 Bosszú az Eiger csúcsán
Angol thriller
00:30 Családi kör
01:45 Hetty Feather: Az új jövevény
Angol tévéfilmsor.

DUNA WORLD

05:35 Hetedhét kaland – hétvége
06:00 A Nagyok
06:25 Időjárás-jelentés
06:30 Élő egyház
06:55 Esély
07:15 Magyar nők
07:45 Magyar Krónika
08:15 Erdei utakon
08:40 Családfamesék
09:10 Zenés Önök kérték
09:30 Ízőrzők: Nyékládháza
09:55 Borbás Marcsi szakácskönyve
10:25 Hogy volt?!
11:25 Julianus barát
Tévéfilmsorozat
12:50 Terepkerékpár
14:00 M4 sport+
14:00 Futsal
14:30 Kékek
15:00 Tenisz Davis Kupa
16:20 OTP Bank Liga
18:30 Tenisz Davis Kupa
20:00 Rövidpályás gyorskorcsolya
22:05 Főmenü: Böjtös
22:35 Főmenü: Szerzetes
23:05 Agapé
00:00 Isten kezében
00:25 Magyar történelmi arcképcsarnok
00:40 Agenda
00:50 Álmok álmodói

M4 SPORT

07:00 Rövidpályás gyorskorcsolya
10:50 Góóól!
11:45 Forma-1 - Időmérő edzés
12:55 Forma-2 – Főfutam
14:05 Felvezető műsor: Labdarúgás
14:15 OTP Bank Liga
16:15 Értékelő műsor: Labdarúgás
16:30 Felvezető műsor: Forma-1
17:00 Forma-1 – Futam
18:55 Értékelő műsor: Forma-1
19:15 Góóól!
20:00 Terepkerékpár
21:05 Tenisz Davis Kupa
00:20 Terepkerékpár

A műsor és a kezdési időpont megváltoztatásának jogát minden tévéadó fenntartja!

Hirdessen nálunk, megéri!

Kárpát info — Családi és ifjúsági hetilap

FIZETETT hirdetés

– az összes fizikai és jogi személytől beérkezett hirdetés kereskedelmi hirdetésnek számít, akik kereskedelmi tevékenységet folytatnak;
– különböző szolgáltatások nyújtása;
– haszongépjárművek eladása;
– munkások felvétele;
– ipari és kereskedelmi területekkel, berendezésekkel és alapanyagokkal történő műveletek.
– keretes, kiemelt hirdetések;
– elveszett iratok;
– társkeresés
– ha egynél több – ugyanabba a kategóriába tartozó tárgyat/eszközt szeretne meghirdetni;
– köszöntők, képes hirdetések;
– részvétnyilvánítás.

Figyelem!

Egy szelvényen mindösszesze egy hirdetés szerepelhet.
A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy egyes anyagokat nem közöl az újságban. Nem közölhetőek azok a hirdetések, amelyek ellentmondanak a szerkesztőségi feltételeknek és az ukrán törvényeknek.
A hirdetésekkel és reklámokkal kapcsolatos reklamációkat a szerkesztőség a lap megjelenése után 3 napig fogadja.
A szerkesztőség nem vállal felelősséget a hirdetés tartalmáért, a megadott információk, telefonszámok és címek pontosságáért.

A Kárpátinfo hetilapban közölt reklámok árai cm²-ként:
1. oldal – **11 hr.**, 16. oldal – **9 hr**.,
2–7, 10, 11. oldalak – **7 hr.**, 12–15. oldalak – **6 hr**.

Націнка на політичну рекламу, рекламу алкоголю, тютюнових виробів 100%

A politikai reklámok, az alkohol és dohányáruk reklámja 100%-os felárral jelenik meg

A lapunk címére beérkező kéziratok közlésének és szerkesztésének jogát fenntartjuk, azok recenzálását, visszaküldését, továbbítását és megválaszolását nem vállaljuk. A címünkre beérkező levelek szerkesztésének és rövidítésének jogát fenntartjuk. A publikációnkban közölt tényekért minden esetben a szerző viseli a felelősséget.

Fizetett hirdetések árai

Egyszerű
20 szó 25 hr.
21-40 szó 50 hr.

Keretes
20 szó 40 hr.
21-40 szó 80 hr.

Kiemelt
20 szó 30 hr.
21-40 szó 60 hr.

Keretes + kiemelt
20 szó 50 hr.
21-40 szó 100 hr.

Keretes + kiemelt
20 szó 50 hr.
21-40 szó 100 hr.

Minden kereskedelmi hirdetés 100 %-os felárral jelenik meg.

Egyéb hirdetések:

elveszett iratok 200 hr.;
részvétnyilvánítás 50 hr.;
társkereső 50 hr.;
köszöntő 30 hr.;
4 sor vers+köszöntő 50 hr.;
képes köszöntő 40 hr.;
kép+4 sor vers 55 hr.;
megkezdett 4 soronként 5 hr.;

Lapalapító-főszerkesztő: Szoboszlai István.
Felelős szerkesztő: Szoboszlai Ildikó.
Cím: Beregszász, Kossuth tér 2.
Mob.: 066-2850283.
E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com
Lapengedély száma: R30-03370 **Kelt:** 2024.03.21.
Példányszám: 900
Rendelési szám: 1795
Készült: Podillja-Ter Kft. (Ternopol, Teksztilna u. 28.). Telefon: (0352)-52-27-37, (067)352-18-51.

BETHLEN GÁBOR Alap

Карпатінфо (на угорській мові) **Засновник і головний редактор:** Собослай Степан Карлович.
Адреса: пл. Кошута 2. м. Берегово, Закарпатської обл., Україна **Моб.:** 066-2850283
Реєстраційне свідоцтво R30-03370 від 21.03.2024. Газета віддрукована у ТОВ "Поділля-Тер"
Україна м. Тернопіль, вул. Текстільна, 28. тел. (0352)-52-27-37, (067)3521851. Сайт: www.a-print.com.ua
Номер замовлення: 1795 **Тираж:** 900

Változatosan elkészíthető, egészséges és finom

Batáta, a jövő növénye

Vidékünkön nagyjából egy évtizeddel ezelőtt tűnt fel a kereskedelmi egységek kínálatában, a piacokon a batáta. Az édesburgonyának is nevezett növényből sokféle finom étel készíthető, emellett nagy előnye, hogy cukorbetegek is bátran fogyaszthatják. Nem véletlen, hogy először ők vették fel a heti menüsorba, majd később a reformkonyha hívei. Feltétlenül ajánljuk mindazoknak, akik szeretnék kipróbálni az új ízeket.

Termesztése viszont nem olyan egyszerű. Rohamos elterjedését valószínűleg leginkább ez akadályozza. Az áruházláncainkban kapható termény többsége a külhonból származik. Pedig a fent ismertetett kedvező élettani tulajdonságain kívül legalább még két nyomós érv szól amellett, hogy zöldségeskertünk napfényes részében helyet szorítsunk ennek a növénynek. Az egyik: lombozatát nem károsítják különböző kórokozók, így permetezést nem igényel. Más kultúrák esetében azt figyelhettük meg, hogy a hosszan tartó, 33-35 fokos nyári hőségben szinte teljesen leáll a fejlődésük, akadozik az asszimilációs folyamat. Ezzel szemben növényünk kedveli a nagy meleget, ilyenkor is szépen terem. Ha valamikor, idén mindezt alkalma volt bebizonyítani.

– Valóban ez történt. Ezúttal az átlagosnál magasabb hozamokkal, tövenként másfél kilogrammnyi terméssel örvendeztetett meg bennünket a batáta – számolt be mostani tapasztalatairól Nagy Éva, a Pro Agricultura Carpatika Beregsomban élő falugazdásza, akinek a családja tíz esztendővel ezelőtt kötelezte el magát e kultúra termesztése mellett. – Ez idő alatt több módszert is kipróbáltunk, végül az a technológia vált be leginkább, melynek alapja a bakhát, s amelyet feketefóliával vonunk be, s az alatt vezetjük végig a csepegtető csöveket. Természetesen, aki házikertben nevel 30-50 tövet, annak nem szükséges ekkora befektetés, hisz a sorok, sorközök gyomirtása kapával is megoldható, ám a heti egy-kétszeri öntözésről mindenképpen gondoskodni szükséges. Szerencsére az édesburgonya rövid időn belül nagy lombozatot nevel, így földje viszonylag jól megtartja a csapadékot. Tudni kell, hogy leginkább a laza, morzsalékos talajt kedveli. Előnövény tekintetében nem válogatós, azt viszont meghálálja, ha az öntözővízbe megfelelő mennyiségű káliumot, később kalciumot adagolunk.

– Viszont úgy hírlik, hogy a palánta kinevelése nem egyszerű.

– Így igaz. A legszebb gumókat már márciusban olyan alacsony szilvásládákba rakjuk, melyeket előzőleg nedves tőzeggel töltöttünk fel. Világos, zárt térben helyezzük el mindezt, s gondoskodunk a megfelelő hőmérsékletről. A gumókból kinövő hajtásokat aztán ollóval levágjuk és palántázzuk azzal a szándékkal, hogy május végére kiültetésre kész szaporítóanyaghoz jussunk. Mint látjuk, a termesztésnek ez a macerásabb része, ezért ismeretségi körünkben minden évben többen is arra kérnek bennünket, hogy állítsuk elő számukra a szükséges mennyiségű, 30-50 darab szaporítóanyagot. De utalnék rá, ha valakinek van egy világos, télen is nagyjából fűtött verandája, akkor ezzel a feladattal egyedül is megbirkózik. Kissé előreszaladva, azt is elmondanám, hogy ősszel a betakarítás után is vár ránk még egy fontos feladat. A megmosott, ládákba rakott gumókat néhány napon át olyan helyiségen helyezzük el, ahol 30 fok fölötti hőmérsékletet tudunk biztosítani. Ennyi idő alatt a termés kivájásakor, felszedésekor okozott sebek behegednek. További tárolásra egy olyan kamra alkalmas, ahol a hőmérséklet nem süllyed 8-10 fok alá.

– Mit gondol arról, ha egy 4-5 tagú család batátatermesztésre adja a fejét, milyen nagyságú területtel tud megbirkózni?

– Mint a fentiekből kitűnik, a növény termesztése jelentős élőmunka-ráfordítást igényel. Egy átlagos család mintegy 5-6 áras ültetvényt bátran felvállalhat. Fontos emellett a megfelelő vevőkör kialakítása, illetve az, hogy a környéken található kisebb-nagyobb élelmiszerüzletek nyitottak legyenek e termék átvételére, árusítására. Arra ugyanis nincs mit számítani, hogy valaki zsákszámra fog nálunk édesburgonyát vásárolni.

– Árak, jövedelmezőség.

– Jelenleg egy kilogramm termény 90-100 hrivnyáért talál vevőre, így elmondhatjuk, hogy fáradozásunkat tisztességesen honorálják. Ismeretségi körünkben úgy tapasztaljuk, hogy évről évre egyre többen kötnek barátságot ezzel a változatosan elkészíthető, egészséges élelmiszeralapanyaggal, ezért is valljuk, hogy a batáta a jövő növénye.

Eszenyi Gábor

November második fele: fordítsunk figyelmet a komposzthalomra!

Hát igen, ez már a rút, szeles, sokszor barátságtalan november, amely azonban méhében hordozza az eljövendő tavaszt, amelyre most kell felkészülnünk. És ki kell használni a szabadtéri munkára alkalmas órákat, mert amit ősszel elmulasztottunk, azt tavasszal már rendszerint nem tudjuk pótolni!

Most lehet trágyázni

Tisztítsuk meg a virág- és veteményes ágyásokat a bennük levő növényi maradványoktól, és ezeket rakjuk a komposzthalomba! Ezután következik a talaj termőképességének fokozása, szerves trágya szétterítésével. Ez lehet érett komposzt, istállótrágya, tőzegelt sertéstrágya, gomba- vagy biokomposzt, amelyet célszerű kiegészíteni némi káli- és foszfát műtrágyával is. A kötött, agyag és vályogtalajokat ősszel fel kell ásni; ezzel megfogatjuk a talajrétegeket, a kiszórt műtrágyát bejuttatjuk a talajban élő mikroorganizmusok elszaporodására. Az őszi ásást nem kell elmunkálni! A rögöket, hantokat a téli fagy elaprózza, és tavasszal aprómorzsás talaj várja a vetőmagot és a palántákat.

Ilyenkor lehet „feltupírozni" a pázsitot is, oly módon, hogy vékonyan megterítjük érett, tőzeges trágyával vagy komposzttal, és azt éles fogazatú gereblyével vagy az erre a célra szolgáló speciális eszközzel (vertikutir, gyepfogas) a fűcsomók tövéhez juttatjuk.

Ha lehet, ne bolygassuk meg a bokrok, sövények alját, mert az ott levő avar és letört ágak között sok hasznos élőlény talál magának téli búvóhelyet!

Miből legyen komposzt?

Most van időnk egy kis figyelmet fordítani a komposzthalomra is, ahová nagy tömegben került az utóbbi időben burgonya-, paprika-, paradicsom-, dinnyeszár, kiszedett zöldségek és virágtövek, szőlőtörköly és egyéb, hasznos szerves anyag, amelynek elbomlása során igen értékes humusz keletkezik – feltéve, hogy szakszerűen kezeljük! Ezért most a nyáron összegyűlt komposztanyagot is át kell forgatni, és ki kell szedni belőle a nem korhadó anyagokat (fém, üveg, cserép, műanyag). Az el nem bomlott szerves anyagokat ismét össze kell rakni, csinos kazalba, hogy tovább érjenek! Ha a komposzt között cserebogárpajorokat találunk, akkor szórjunk ki Basamid, Basudin vagy Galition nevű talajfertőtlenítő szert is!

Fogjuk vissza az öntözést

Lehetőleg ne zavarjuk meg a növények téli nyugalmát, vagyis a betelelt növényeket nem szabad átültetni, műtrágyaoldattal öntözni és metszegetni! A legtöbb hibát mégis a növények túlöntözésével követik el a virágkedvelők. Az alacsony hőmérsékletű helyen teleltetett növények ugyanis – különösen, ha kevés fényt kapnak – igen mérsékelten fogyasztják a vizet: ha gyakran vagy sok vízzel öntözzük őket, akkor a gyökerek tartósan vízben állnak, kevés levegőhöz jutnak, emiatt elkorhadnak, elpusztulnak, és a növény tavasszal nem hajt ki.

Miért sárgul a fenyő?

A sárgulást feltehetően a talaj vashiánya idézte elő, de ezen nem segít azzal, ha vasdarabokat ver le a fa tövében, meg azzal sem, ha összegyűjtött rozsdaport kapál be a földbe! Jó hatású viszont, ha két százalékos vasgálicoldattal többször is megöntözik a fa körül a földet, illetve, ha tavasszal, a nedvkeringés megindulás után, megpermetezik a fát Fitohorm Fe, vagy Sequestren Fe előírásos töménységű oldatával.

balintgazda.hu

Itt az idő a fák metszésére, ápolására

Az őszi időszak azzal szerez örömet a természet szerelmeseinek, hogy tarka, színes ruhába öltözteti a növényeket. Én is nagyon kedvelem a falakra felfutó vadszőlőt, amelynek lombja ilyenkor vörösbarna és sárga színeket ölt. Akár az ötlevelű, akár a vejcsinek nevezett három csúcsú vadszőlőt választjuk, mindenképpen faiskolai lerakatban kell a gyökeres oltványt megvásárolnunk. Az ötlevelű vadszőlőnek támasztékra van szüksége, a vejcsi azonban tapadókorongjaival közvetlenül kapaszkodik a falra.

Ilyenkor szemet gyönyörködtetnek a mahónia hamvaskék, a fagyal fekete, a berkenye, a kecskerágó, a tűztövis és a csipkerózsa piros bogyói, termései is.

A meggy, a cseresznye, a szilvafák ritkítását fagymentes időben most is el lehet végezni, de a friss sebek kezeléséről semmiképpen se feledkezzünk meg, mert ezeken keresztül ilyenkor is különféle mikroszervezetek juthatnak a fa edénynyalábjaiba, amelyek jövőre ágelhalást, mézgásodást vagy rákosodást okozhatnak.

A díszcserjék közül most azokat a bokrokat ritkíthatjuk meg, amelyek később virágoznak (áljázmin, gyöngyvessző, fagyal). A korán tavasszal virágzókat (aranyfa vagy forzitia, japánbirs) csak az elvirágzásuk után ajánlatos ritkítani vagy ifjítani.

Sokan kérdezik, hasznos-e a gyümölcsfák törzsének meszelése. Ez a régi szokás kiment a divatból, de érdemes a felújításra, különösen azoknál a gyümölcsfáknál, amelyek érzékenyek a téli és a korai tavaszi fagyokra (mandula, alma, kajszibarack, őszibarack). Hogy miért?

A gyümölcsfák törzsének és vázágainak szövetei a téli napfényes órákban felmelegszenek, kiterjednek, a hosszú, hideg éjszakákon pedig lehűlnek, összezsugorodnak. Az ismétlődő térfogatváltozás (dilatáció) következtében a sejtfalak megrepednek és a sejtnedv kifolyik. Ennek következtében szövetelhalások jönnek létre, amelyek a fa törzsén fagyrepedések vagy fagysebek formájában jelennek meg. Ezek – ha nem kezelik őket – folyamatosan növekednek és a fa pusztulását okozhatják.

Ha a fa törzsét és a vázágak tövét fehérre meszeljük, akkor a világos felület visszaveri a téli nap melegítő sugarait, tehát csökken a nappali és az éjszakai hőmérsékletük közötti különbség, ezáltal a szövetek sértetlenek maradnak. Arra persze ügyelni kell, hogy a meszelés ne durvuljon vakolássá, ne képezzünk vastag mészréteget a fa törzsén, mert ez alatt sokféle betegség spórái és a kártevők tojásai találnak téli menedéket.

Az év folyamán sok szót ejtettünk a biológiai növényvédelemről. Kár lenne most elmulasztani a hernyófogó övék felrakását a gyümölcsfák törzsére. Ezek a ragasztóanyaggal bekent papírövek összefogják azokat a rovarkártevőket (főként a kis és nagy téli araszoló szárnyatlan alakjait), amelyek a talajról felfelé mászva jutnak el a fák koronájába. Ezzel sok költséget takaríthatunk meg, nem is beszélve a környezet kíméletéről.

Az amarillisz virágoztatásának legfontosabb tudnivalói

A mostanáig pihentetett hagymákat tisztítsuk meg az elszáradt levelektől és a hosszúra nőtt gyökereket is metsszük vissza. A hagymát ültessük cserépbe, jó minőségű, friss, tápdús virágföldbe oly módon, hogy a hagyma fele a talaj felszíne felett legyen. Alaposan öntözzük meg és a cserepet helyezzük meleg, sötét helyre. A következő alkalommal csak akkor kell megöntözni, amikor a virágbimbó a hagymából előtör. Ettől kezdve rendszeresen kell öntözni, és minthogy a növekvő virágszár roppant sok tápanyagot használ fel, hetenként egyszer ajánlatos a cserép földjét 1%-os Volldünger oldattal is megöntözni.

A cserepet ez idő alatt is sötétben kell tartani, vagy le kell takarni fekete papírból készített süveggel! Ez azért fontos, hogy a virágszár megnyúljon, különben a rövid száron, közvetlenül a hagyma fölött nyílnak ki a gyönyörű, tölcséres piros, fehér vagy cirmos virágok.

A pampászfű leveleit nem kell visszavágni, csak összekötni. Az így keletkezett kévét védjük a fagyok és főként az ónoseső ellen náddal, napraforgószárral, évelő növények levágott szárával. Tavasszal, amikor a „télikabátot" leszedtük a pampászfűről, akkor kell a tavalyi leveleket visszavágni. Ellenkező esetben a téli csapadék beszivárog a fű tövébe és annak rothadását idézi elő.

balintgazda.hu

Amit a fejes káposzta őszi betakarításáról, tárolásáról és felhasználhatóságáról tudni kell

Kárpátalján nagyon kedvelt zöldségnövény a fejes káposzta, azon belül is az ősszel betakarított, úgymond „téli káposzta” az, amelyet a káposztafélék közül a legnagyobb mennyiségben fogyasztanak. Ilyenkor, ősszel, több típusú káposztafélével találkozhatunk a piacokon. Úgy termelőként, mint vásárlóként is tisztában kell lennünk az adott (értékesítendő, valamint megvásárlandó) káposzta fajtájának a tulajdonságaival, ezért jelenlegi írásunkkal termelői és vásárlói szemszögből is szeretnénk rávilágítani az ezzel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókra. Mielőtt rátérnénk az őszi káposzta betakarításának és tárolásának az ismertetésére, előtte feltétlenül meg kell ismerkednünk a fejes káposzta típusaival, fajtáival, és a felhasználhatóságuk közötti összefüggésekkel.

A felhasználhatóság és a fajták közötti összefüggések

Mivel az őszi időszakban a piacokon elég nagy a kínálat fejes káposztából, ezért termelői szemszögből nagyon fontos a kiválasztott fajta tulajdonságainak az ismerete. Azon túl, hogy tudjuk milyen betegségekkel szemben ellenálló az adott fajta, tisztában kell legyünk tenyészidejének hosszával és beltartalmi értékeivel is. Mert ezektől a tulajdonságoktól függ, hogy milyen vevői réteget fogunk megcélozni vele és, hogy kellő időben ott tudunk-e lenni a megtermelt árunkkal a piacokon.

A különböző vetőmag cégek számtalan fajtával rendelkeznek, de ezek nem mindegyike alkalmas az őszi szabadföldi termesztésre. Erre az időszakra olyan fajtákat kell választanunk, amelyek ki tudják elégíteni a piaci igényeket. Ilyenkor, az őszi időszakban (szeptember közepétől – november végéig) egyszerre mutatkozik piaci igény a friss fogyasztásra alkalmas vékonyabb levelű, kissé lapított fejekre, valamint a savanyításra és a hosszabb idejű tárolásra alkalmas vastagabb levelű káposztafajtákra is.

Erre az időszakra nagyobb kockázattal alkalmazhatóak azok a 45-60 napos tenyészidejű, friss fogyasztásra alkalmas, kis tömegű, korai káposzta fajták, mint például a Jetma F1, Zarissima F1, Szentesi korai, vagy éppen a Mirror F1. Ezen fajták hamar növekednek, de nem növesztenek nagy fejeket, túlérés esetén könnyen szétcsattannak és savanyításra nem alkalmasak.

Vannak viszont azok a közép korai (65-80 napos) káposzta fajták, amelyeket a forgalmazók leginkább a nyári, friss piaci termelésre ajánlják. Ilyenek lehetnek például az Amazon F1, a Toreador F1 vagy éppen a Quisor F1. Ezek a fajták sem alkalmasak savanyításra, de viszont meg lehet velük célozni azokat a piaci réseket, amikor is az ősz elején (szeptemberben) még nem indult be igazán a savanyítási szezon, de nagy igény mutatkozik a friss, mutatós fejű, nem nagy tömegű káposztafejekre. Ezeknél a fajtáknál van viszont egy nagy rizikó faktor, ugyanis ha közvetlenül a beérésüket megelőzően egy kiadós eső éri őket, akkor szétcsattognak, és teljesen elveszítik piaci értéküket.

A következő kategóriába sorolhatnánk azokat a szintén középkorai érésű (65-80 napos), sokoldalúan felhasználható őszi termesztésre is alkalmas fajtákat, amelyek igen csak népszerűek a kárpátaljai gazdasszonyok körében. Ilyenek lehetnek például: a Beverly Hills F1, vagy a mostanában igen felkapott Autum Qeen F1, vagy éppen ennek a fajtának az utódja, az Autum King F1. Ezek a fajták azért annyira közkedveltek vidékünkön, mert azon túl, hogy nagyon mutatós, vékony levelű, lapított fejeket képeznek, egyszerre lehet felhasználni őket friss fogyasztásra, savanyításra és hasábnak egyaránt. Ebbe a kategóriába sorolhatjuk még a gyökérgolyva ellenálló Kilaherb F1 fajtát is, melynek tenyészideje 90-100 nap. Ezekből a fajtákból kiváló minőségű, és jó ízű savanyú káposzta készül. A sok pozitív fajtatulajdonságuk mellett még az is mellettük szól, hogy a viszonylag nem túl hosszú tenyészidejüknek köszönhetően, július közepei kiültetéssel könnyen beiktathatók másodnövényként is.

Amennyiben a termelő csak savanyításban gondolkodik, vagy esetleg el szeretné tárolni az ősz végén betakarított káposztákat, és a tél végi időszakban piacra dobni, akkor érdemesebb egy hosszabb tenyészidejű (110–125 napos), vastagabb levelű, nagyobb termőképességgel rendelkező (tárolás esetén jól tárolható) fajtát választania. Hasonló tulajdonságokkal rendelkezik pl. a Liberátor F1, az Agressor F1, Professor F1 vagy éppen a Lexicon F1, a Storidor F1. Ezek közül a fajták közül az első három, megfelelő térállással ültetve, rendkívül nagyméretű, még vidékünkön is 5-8 kg súlyú fejek kinevelésére is képes. Míg a másik két fajta a jó savanyítási hatósága mellett a kiváló tárolhatóságáról ismeretes.

Betakarítás, tárolás

Az őszi fejes káposzta betakarítása akkor kezdhető, amikor a fejek elérték a fajtára jellemző alakot és tömöttségi állapotot, ugyanis ekkorra lesznek a legízletesebbek. A betakarítás nagy gazdaságok esetében géppel is elvégezhető (ehhez egyszerre érő fajtákra van szükség), de nálunk, itt Kárpátalján a kézi betakarítás a jellemző, amelyet egy éles késsel végeznek. A levágott fejeket pedig vagy legyalulva, vagy fejesen zsákokba, ládákba rakva értékesítik. Amennyiben a betakarított (levágott) káposztafejeket későbbi időpontban szándékozunk értékesíteni, akkor igyekezzünk minél több fellevéllel (külső borító levéllel) és nagyobb torzsával levágni azokat, ugyanis ezzel megvédjük a káposztafejeinket a szállítás közbeni mechanikai sérülésektől, és az árunk tovább megtartja frissességét. Ebben az esetben közvetlenül az értékesítést megelőzően takarítsuk meg a fejeket ezektől a levelektől. A káposzta betakarításával érdemesebb a besavanyítási időszakot (október – november) megcélozni.

A tárolásra szánt fejes káposztát 2–6 hónapig is tárolhatjuk. A tárolás eredményességét alapvetően három dolog határozhatja meg: a tárolásra kerülő káposzta fajtája és az áru minősége; a termesztőhelyi viszonyok és a termesztés módja; valamint a tárolási módok és körülmények. Összegezve a dolgokat: csak tárolásra alkalmas fajtákat tároljunk, amelyek csapadéktól és sártól mentesen kerülnek a 0-3 °C-os, 90 %-os relatív páratartalmú tárolókba.

Nagy Éva,
az „Egán Ede”KGK” JA falugazdásza, a Pro Agricultura Carpatika Megyei JA munkatársa

Csicsóka. Cukorbetegek is fogyaszthatják

Nemcsak a női divat változik, hanem a termelt növények divatja is. Egyeseket valamikor nagy lelkesedéssel kultiváltak, ezek azután valamilyen ok miatt (betegségek, kártevők megjelenése, termesztési körülmények megváltozása, fogyasztói szokások alakulása) fokozatosan kiszorultak a földekről. Közéjük tartozik a csicsóka is, amely – bízom benne, hogy helyesen ítélem meg – néhány társával együtt (lóbab, lencse, articsóka) ismét kezd divatba jönni.

Ennek a változásnak az okát most bízvást abban kereshetjük, hogy nagyon egyszerűen termelhető, bőven termő és ellenálló növény; gumótermésének pedig az a fontos jó tulajdonsága van, hogy a cukorbetegek is fogyaszthatják. Márpedig ez igazán nagy jelentőségű dolog, hiszen az orvosi statisztikák szerint százezer honfitársunk szenved ebben a különlegesen diétás étrend betartását követő betegségben. Ezért érdemes az érintett családok kertjében legalább néhány bokor csicsókát ültetni.

Története

A csicsóka Észak-Amerikából a 17. század elején került Európába. Legnagyobb tömegben Franciaországban termelik, mintegy 150 ezer hektár területen.

Legföljebb találgatni lehet, hogy a furcsa, kissé mulatságos nevét honnan nyerte. Az orosz, a német, a francia, a cseh, a lengyel, a bolgár és a román nyelvben topinamburnak nevezik, csak az „extravagáns” angol nyelv mondja jerusalem artichoke-nak. Nálunk elég általános az esküvői jókívánság: szaporodjatok, mint a csicsóka!

A fészkesvirágzatúak közé tartozik, és közeli rokonságban áll a napraforgóval. Tavasszal akár összse is lehet őket téveszteni, de később már nem, mert a csicsóka sárga virágai a napraforgóéhoz képest kicsinyek, és jóval később, augusztus elején virítanak. Szára – azonos talajviszonyok között – a napraforgóénál vékonyabb, de magasabb; akár 3 m magasra is megnő. Magot a csicsóka virága nem érlel, ezért a gumók elültetésével szaporítják.

Gumói, amelyek valójában megvastagodott szárképletek, nem közvetlenül a tövön, hanem 5-20 cm hosszú száron ülnek, emiatt nagyobb területen helyezkednek el. Ezért nehéz valamennyi gumót felszedni a fészekből! Héjuk színe lehet fehér vagy sárga, de leggyakrabban olyan színű, mint a rózsaburgonyáé. A gumók húsa hófehér. Felszínük ripacsos, barázdált, összetett, nehezen tisztítható.

Termesztése

A csicsóka a nyirkos, üde talajokat kedveli, ahol a talajvíz szintje fél méternél mélyebben van, de a leggyengébb talajokon is megél. Megterem a sekély termőrétegű, kötött, sőt a futóhomok talajú területeken is.

A kert sarkában van a helye, ahol más, igényesebb növényeket valami ok miatt nem lehet megtermelni. Nagyon jó szolgálatot tesz gyeptörésben és akkor, ha a kezdő kertész gyomos, gyepes telket vesz művelés alá. Pionírnövény!

Természetesen a csicsóka is meghálálja az istállótrágyázást és a nitrogént, foszfátot és kálit tartalmazó műtrágyákat.

A klíma az ország minden vidékén megfelel a csicsóka termesztéséhez.

Gumója ültetésével szaporítjuk. Legjobban a „földből földbe” módszer vált be, vagyis az olyan ültetés, hogy a földből kiszedett gumókat azonnal elültetik más helyen. Erre bőségesen van idő, mert a csicsóka ültetési ideje októbertől május elejéig tart, de a legjobb március végén ültetni. Föltétlenül ajánlatos a tavaszi ültetés a bekerítetlen, erdő közeli kertekben, mert a gumókat a vaddisznók előszeretettel túrják ki. (A csicsóka leveles szára viszont az őzek, a szarvasok és a nyulak kedvelt takarmánya.)

Ahol egyszer megtelepítettük a csicsókát, ott nem kell néhány évig újra ültetni, mert a kiszedéskor rendszerint marad a földben annyi gumó, amennyiből a következő évben is fejlődnek bokrok, 4-5 évi egy helyben maradás után azonban a gumók annyira elaprózódnak, hogy akkor új helyre kell őket telepíteni.

A töveket egymástól 50-60 cm-re ültessük. A gumók legalább 6 cm mélyen legyenek a talaj felszíne alatt. Legjobbak a 40-50 g-os vetőgumók, amelyeket – ha kevés van belőlük – hosszában ketté is vághatunk.

A csicsóka kezdetben lassan nő. Ebben az időben a tövek környékét kapálással kell gyommentesen tartani. Később a hajtások növekedése felgyorsul, és a lombozat annyira beárnyékolja a talajt, hogy a gyomok meg sem élnek alatta.

A kifejlett gumók szedését október elején kezdhetjük meg, de folyamatosan is szedhetjük még télen is. Arra kell ügyelni, hogy minden gumót kiszedjünk, nehogy a következő évben akaratunk ellenére hajtsanak ki.

Kártevő ritkán támadja meg. Olykor fordul elő, hogy a lombozatát a liszharmat megfertőzi vagy fehérpenészes rothadás lép fel. Előző esetekben egy permetezés elegendő, míg az utóbbi betegség ellen a lomb elégetésével védekezhetünk.

Egy bokor alól 5-8 kg gumót szedhetünk fel.

Felhasználása

A csicsóka fontos diabetikus eledel lehetne. A 20-28 % szárazanyagot tartalmazó gumókban 14-16 % inulin és polifruktozánok (levulóz, szinantrin) vannak. Az ezekből keletkező fruktóz (gyümölcscukor) könnyebben és gyorsabban emészthető a répacukornál. A fruktózt a cukorbetegségben szenvedők szervezete a vércukorszint emelkedése nélkül hasonítja át.

Változatlanul fennáll azonban a gond a tárolással, mert csak alacsony hőmérsékletű, magas légnedvességű helyiségben nem fonnyad meg. Nyirkos homokban azonban – tapasztalatom szerint – hónapokig eltartható. A legjobb módszer: mindig annyit kiszedni belőle, amennyit azonnal felhasználnak.

A burgonyához hasonlóan készíthető el; saláta, köret, töltelék, kirántott, sült ételek alapanyaga.

Tisztítása nem könnyű, mert a dudoros felületéről a héját elég hosszadalmas munkával lehet eltávolítani.

Az utóbbi években ipari célokra is használják. A gumókból – a burgonyához hasonlóan – szeszt főznek (1 t-ból 70-120 l szesz állítható elő), és fruktózt is gyártanak. Franciaországban nagy jövőt jósolnak a csicsókából előállítható üzemanyagnak.

De visszatérve még egyszer a kertbeli hasznosítására! A kert gondozójának minden ősszel megismétlődő problémája, hogy mivel kötözze be a díszfüveket, a rozmaringbokrokat és a fagyérzékeny örökzöldeket? Nos, a csicsóka levágott, lombos szára erre a célra kiválóan alkalmas.

És a vadászok is ismét felkarolhatnák a csicsókát. Kevés munkával meg lehet telepíteni az erdőszéleken, ahol minden kezelés és gondozás híján is elszaporodik. A gumókat a vaddisznók egész télen előszeretettel lakmározzák, így nemcsak a vadállomány kondíciója javul, de bizonyos mértékű kíméletet remélhetnek azok a kertek is, amelyek – bekerítve vagy bekerítetlenül – sokat szenvednek a falánk vadállatok látogatásától, túrásától.

Ötbabos chili

Hozzávalók: *1 fej hagyma, 10 dkg vörös bab, 30 dkg darált hús, 70 dkg passzírozott paradicsom, 2 darab kaliforniai paprika, 10 dkg tarkabab, 10 dkg lencse, 10 dkg fehér bab, 20 dkg kukorica, 10 dkg csicseriborsó (konzerv vagy előfőzött), 1 kocka étcsokoládé (70%-os).*

Elkészítése: A hagymát az olajon megpároljuk, hozzáadjuk a húst, körbepirítjuk, sózzuk, borsozzuk, majd felöntjük a paradicsommal. Hozzáadjuk a beáztatott vörös- és tarkababot, a felaprított paprikát, és alacsony lángon rotyogtatjuk 30 percig. Hozzáadjuk a lencsét és a fehér babot, és addig főzzük, míg minden meg nem puhul. Beletesszük a kukoricát és az előfőzött csicseriborsót is, és vele is főzzük 10 percet, végül beledobjuk a csokoládét is.

Reszelt sajttal, tejföllel tálaljuk.

Klasszikus édesburgonya krémleves

Hozzávalók: *3 db édesburgonya, 1 db vöröshagyma, 2 ek. olívaolaj, 4 db zöldségleveskocka, 2.5 dl tejszín, őrölt szerecsendió, fekete bors, cayenne bors.*

Elkészítése: A klasszikus édesburgonya krémleveshez meghámozzuk a nagyobb méretű batátákat és kockákra vágjuk.

A hagymát felaprítjuk és az olajon megfonnyasztjuk. Hozzádjuk az édesburgonyát, és felöntjük annyi vízzel, amennyi ellepi. Ha felforrt, hozzáadjuk a zöldségleveskockákat. Lassú tűzön puhára főzzük.

Amikor megfőtt a burgonya, botmixerrel vagy turmixgépben pürésítjük. Ha szükséges, vízzel hígítjuk. Végül hozzáöntjük a tejszínt.

Ízesítjük borssal, szerecsendióval. Serpenyőben pirított baconnel vagy zöld fűszerekkel tálalhatjuk.

Mutatós mini sajttorta

Hozzávalók

Alap: *24 dkg darált keksz, 6 dkg barna cukor, 11 dkg vaj.*

Krém: *45 dkg krémsajt, 13 dkg cukor, 2 darab tojás, 16 dkg tejföl, 1 tk. vaníliakivonat.*

Elkészítése: Mielőtt nekiállnánk a sütinek, vegyük ki az alapanyagokat a hűtőből, hogy szobahőmérsékletűek legyenek.

Melegítsük elő a sütőt 180 fokra. Béleljünk ki kapszlikkal 18 muffinformát.

Keverjük össze a darált kekszet, a cukrot és az olvasztott vajat. Tegyünk a masszából 1–2 evőkanálnyi adagokat az előkészített formákba, nyomkodjuk bele a tésztát.

A krémsajtot és a cukrot keverjük habosra. Keverjük bele a tojásokat és a vaníliát, majd a tejfölt is forgassuk bele.

Osszuk szét a krémet a 18 forma között, kanalazzuk a kekszalap tetejére. Toljuk a sütőbe 15–18 percre, míg a tetejük megszilárdul, de még a közepük picit remegős. Hagyjuk őket teljesen kihűlni, majd papírostól tegyük őket a hűtőbe.

Tálalás előtt húzzuk le róluk a papírt, majd gyümölcsökkel, csoki-, karamellszósszal tálaljuk.

Nápolyi spagetti

Hozzávalók: *2 ek. olaj, 1 fej vöröshagyma, 12 dkg sárgarépa, 2 szál angol zeller, 50 dkg paradicsom, 1 csokor petrezselyem, 10 dkg parmezán, 1 ek. cukor, 1,2 dl víz, só és bors ízlés szerint, 50 dkg spagettitészta.*

Elkészítése: A tésztát a csomagoláson írtak szerint főzzük ki.

Az olajat kezdjük el hevíteni, majd mehet bele a finomra vágott hagyma, miután kicsit összeesett, hozzáadjuk a szintén finomra aprított sárgarépát és zellerszárat, majd fűszerezzük sóval, borssal. Miután a zöldségek megpuhultak, friss, kockára vágott paradicsomot adunk hozzá, vagy jó minőségű hámozottparadicsom-konzervvel és vízzel öntjük fel, hozzákeverjük a cukrot és puhára főzzük. Főzés során, ha szükséges, pótoljuk a folyadékot a tészta főzővizével.

Tálalásnál finomra vágott petrezselyemmel vagy parmezánnal szórjuk meg.

Almás fánk dagasztás és kelesztés nélkül

Hozzávalók: *40 dkg finomliszt, 1 csipet só, 1 cs. sütőpor, 10 dkg cukor, 1 tk. fahéj, 1 tk. őrölt gyömbér, 1 késhegynyi őrölt szerecsendió, 1 darab tojás, 3 darab (közepes méretű) reszelt alma, 2 dl tej, olaj a sütéshez, porcukor a szóráshoz.*

Elkészítése: A lisztet szitáljuk tálba, adjuk hozzá a sót, sütőport, cukrot, fahéjt, gyömbért és a szerecsendiót.

A tojást a reszelt almával és tejjel keverjük egybe, majd a lisztes keverékkel dolgozzuk egybe.

A fánkokat kanál vagy fagyiadagoló segítségével szaggassuk bő, forró olajba, és süssük aranybarnára.

A fánkokat porcukorral meghintve kínáljuk.

Joghurtos rántott csirkecomb

Hozzávalók: *10 darab csirkecomb (alsó, felső vagy vegyesen), só és bors ízlés szerint, 1 tk. fokhagymagranulátum, 1 tk. füstölt paprika, 2,5 dl joghurt, 1 darab tojás, 1 bögre finomliszt, 2 ek. étkezési keményítő, olaj a sütéshez.*

Elkészítése: A csirkecombokat tisztítsuk meg.

Keverjük össze a sót, borsot, fokhagyma-granulátumot és a füstölt paprikát, majd adjuk hozzá a joghurtot és a tojást, ebbe a keverékbe helyezzük bele a csirkecombokat, alaposan forgassuk át a pácban. A bepácolt combokat fóliával fedjük le, majd egy éjszakára helyezzük hűtőbe.

Másnap a combokat forgassuk liszt és étkezési keményítő keverékébe, majd bő olajban süssük aranybarnára.

Almás-hagymás sült krumpli

Hozzávalók: *70 dkg krumpli, só, 1 tk. ételízesítő, 3 db alma, 3 db lila hagyma, 2 marék gyöngyhagyma, 5 ek. zsír.*

Elkészítése: A krumplit megpucoljuk, ízlés szerinti cikkekre vágjuk, és enyhén sós vízben, pár perc alatt félpuhára főzzük, majd leszűrjük. Ezután felöntjük hideg vízzel, hogy ne puhuljon tovább, majd szintén leszűrjük, megszórjuk ízlés szerint sóval, ételízesítővel, és óvatosan – hogy a krumpli ne törjön – összeforgatjuk.

Az almát héjastul felvágjuk szintén ízlés szerinti cikkekre. A lila hagymát megpucoljuk, majd vékonyan felszeleteljük. A gyöngyhagymát szintén megpucoljuk. A zsírt felolvasztjuk, majd beleöntjük a tepsibe.

Ezután beletesszük az előzőleg félpuhára főzött, fűszeres krumplit, majd rászórjuk a vékonyra felszeletelt lila hagymát, a cikkekre vágott almát, a gyöngyhagymát, és óvatosan összekeverjük. 180 fokra előmelegített sütőbe tesszük, majd kb. 45 perc alatt készre sütjük.

Gyömbéres körtelekvár

Hozzávalók: *másfél kg körte, 1 ek. friss gyömbér (reszelt), 0,6 dl citromlé (frissen facsart), 22 dkg barna cukor.*

Elkészítése: A körtéket pucoljuk meg, majd vágjuk félbe, vájjuk ki a magházukat. Vágjuk őket egészen pici kockákra.

Egy lábasba dobjuk bele a körtét, a gyömbért, a frissen facsart cirtomlevet és a cukrot. Forrásig melegítsük, közben folyamatosan kevergessük. Hamar elkezd majd sűrűsödni, elég neki 15-20 perc főzés. Fontos, hogy kevergessük közben, nehogy leégjen. Ha nem elég édes, adhatunk még hozzá cukrot.

Aki egészen krémesre készítené a dzsemet, az botmixerrel lepürésítheti.

Forrón töltsük 2 kisebb sterilizált befőttesüvegbe, majd száraz dunsztban hagyjuk kihűlni.

Forrás: mindmegette.hu, sobors.hu

Humorsarok

Korsó

– Hé, kocsmáros, mennyibe kerül a sör?

– A pohár 220, a korsó 330.

– Aha, értem. És a sör?

Sixtusi kápolna

Két műértő a Sixtusi kápolna gyönyörű mennyezetfreskóit csodálja:

– Nagyon ügyes keze volt ennek a Michelangelónak!

– És nagyon hosszú ecsetje...

Kidőlt fa mellett

A nyuszika egy kidőlt fa mellett ácsorog. Arra megy a farkas és megkérdi:

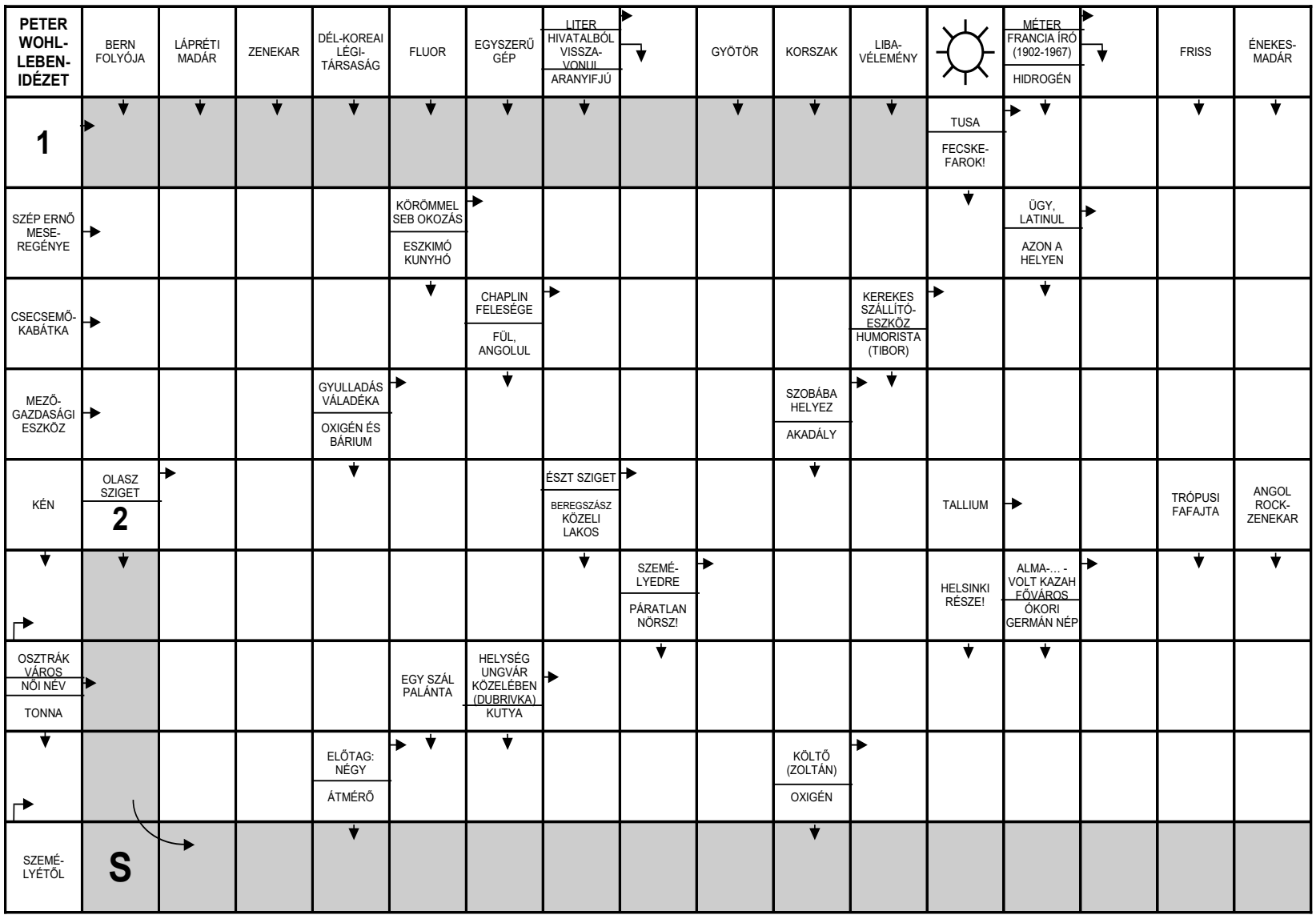
– Te nyuszika! Ki döntötte ki ezt a fát?

– Természetesen én! De azért egy kicsit a medve is segített...

Pofaverés

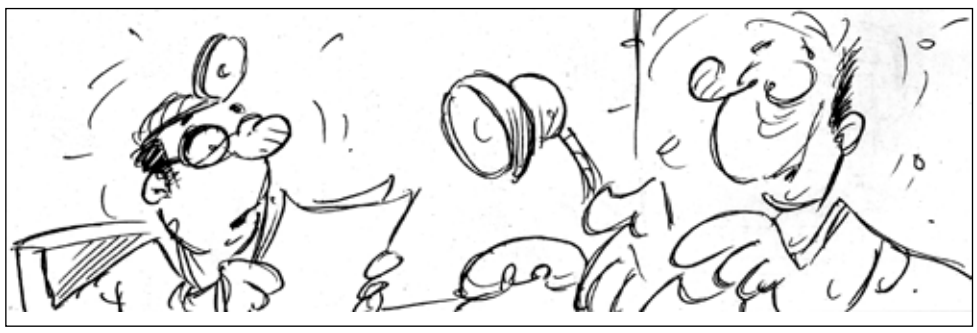
– Ki verte így össze a pofádat?

– Tegnap kivételesen józanul mentem haza az éjjel, és a feleségem nem ismert meg.

Plusz egy vicc

A nyolc megmaradó szóból az alábbi vicc poénját állíthatja össze:

Orvos a beteghez:
– Az ön betegségének oka az alkohol.
–Végre!...

Kétbetűsek: AG, AZ, HÓ, KA, ÓB, ÖN, RN, RO.

Hárombetűsek: ABC, AKI, FAR, GÁL, HAS, KIK, NEM, ~~ODÚ~~, PEJ, SAV, TÁL, VÁC.

Négybetűsek: AGRO, ARRA, ÁDÁM, ELSŐ, KONC, OSLI, RAJZ, SÍRÓ, TOLL, ZSÁK, ZSEB.

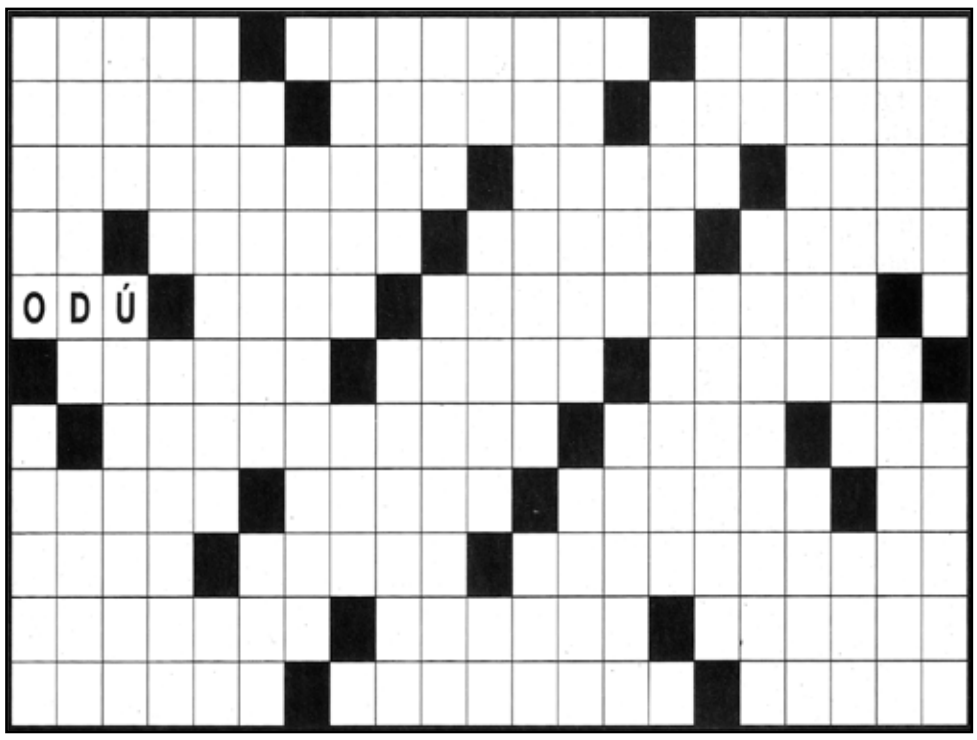
Ötbetűsek: AJÁNL, ANION, BIKAL, CSOMÓ, ENGEM, GÓLYA, JÓSDA, KÉVÉZ, LAKÁS, MAGÁZ, MIKRO, ORVOS, PIANO, SIVÁR, SZOKÓ, TÍMÁR, TOKÁS, ZENIT.

Hatbetűsek: AMANDA, ANIMÁL, APADÁS, ARNOLD, BUKÉTA, CSANÁD, FACSAP, IMÁDAT, JOBBAN, MAGONC, NEKIÉR, OPÁLOS, ÓBAROK, REÁLIS, SÁRÁND, SEHÁNY, TAGOLT, TOKAJI.

Hétbetűsek: KIGÁZOL, MEGÉRIK, SÁRISÁP, TAGSÁGI, ÚRDOLGA, VASIPAR.

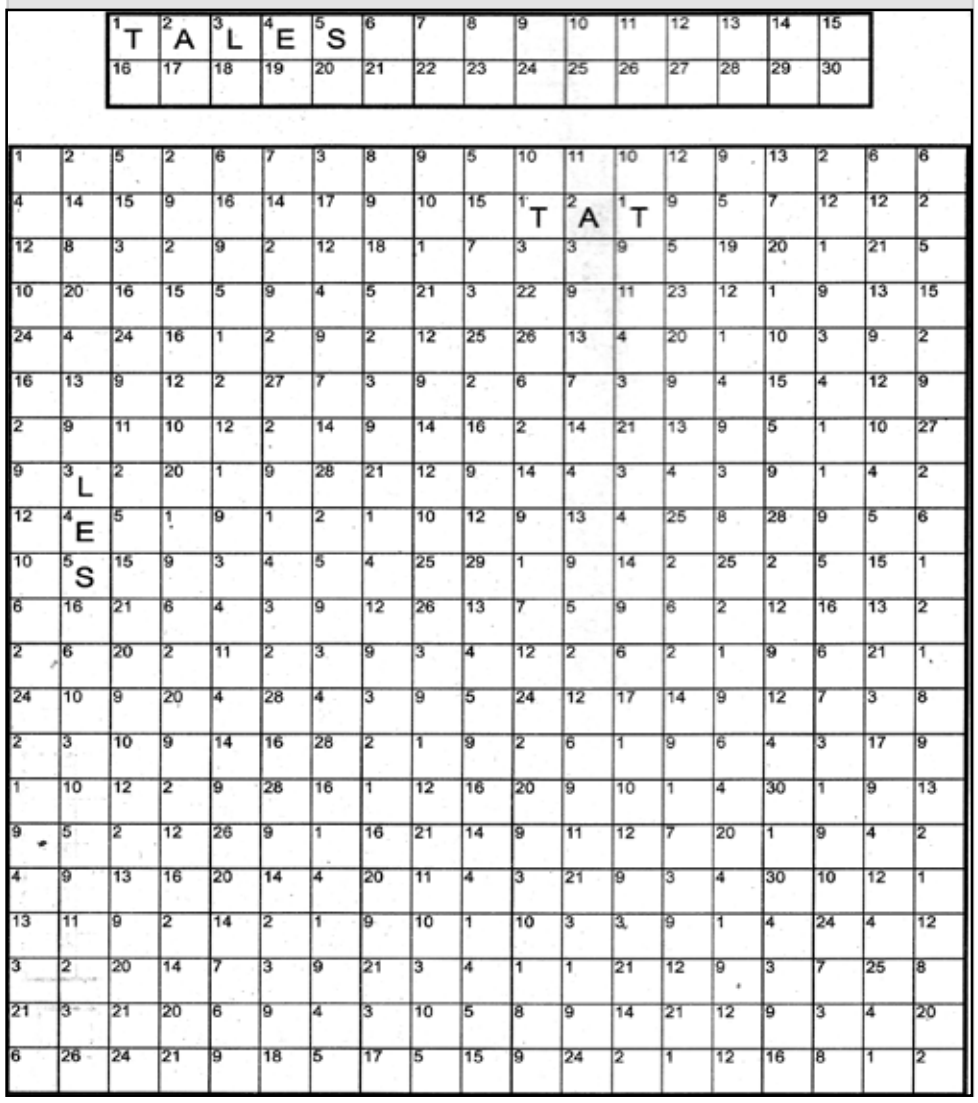
Nyolcbetűsek: ALAKISÁG, HALASZTÓ, HIBÁZTAT, KAKAÓVAJ, TÁRSASÁG, TOLDALÉK, ZAKATOLÓ.

Tízbetűsek: DELTASUGÁR, HANGOSÍTÁS, KALÁKATÁNC, KOPÁCSOLÁS.

AHÁNY BETŰ, ANNYI SZÁM!

Nehezítésként valamelyik szám a fekete négyzet helyét jelöli. Segítségül két szórészletet beírtunk az ábrába.

Sudoku

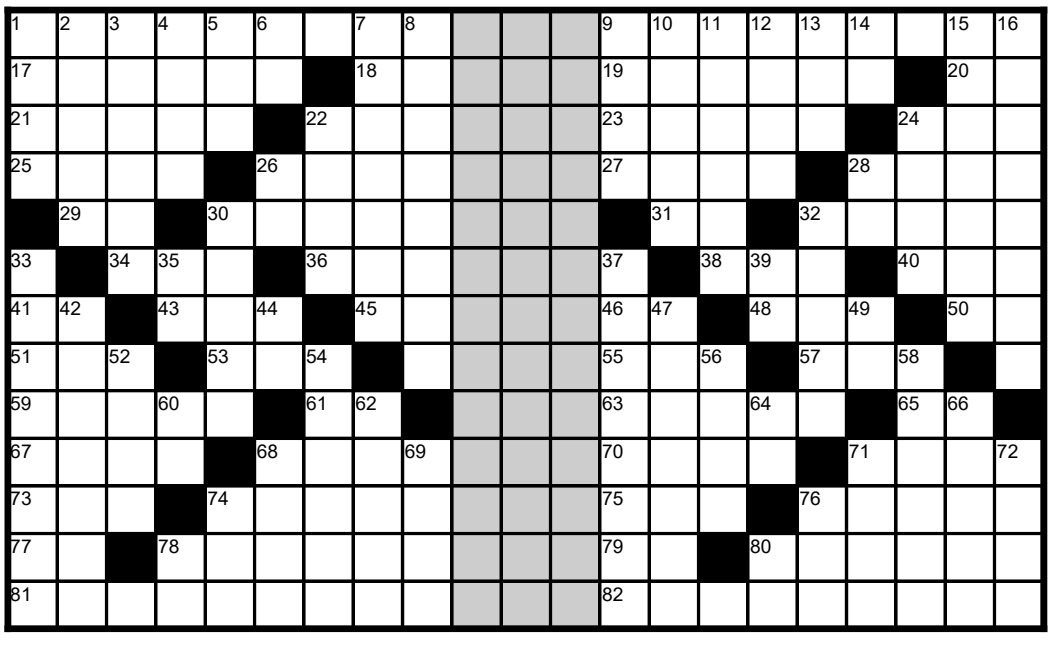
8					4		1	3
	9		8			7		
	6		7	3		9		
9					7			1
		3		8		4		
5			6					2
		9		7	8		4	
		7			6		8	
4	1		3					7

					8	7	1	
		3					9	
8			1	2				
1			7				3	
		4				9		
	5				9			7
				4	6			9
	7					5		
	8	5	9					

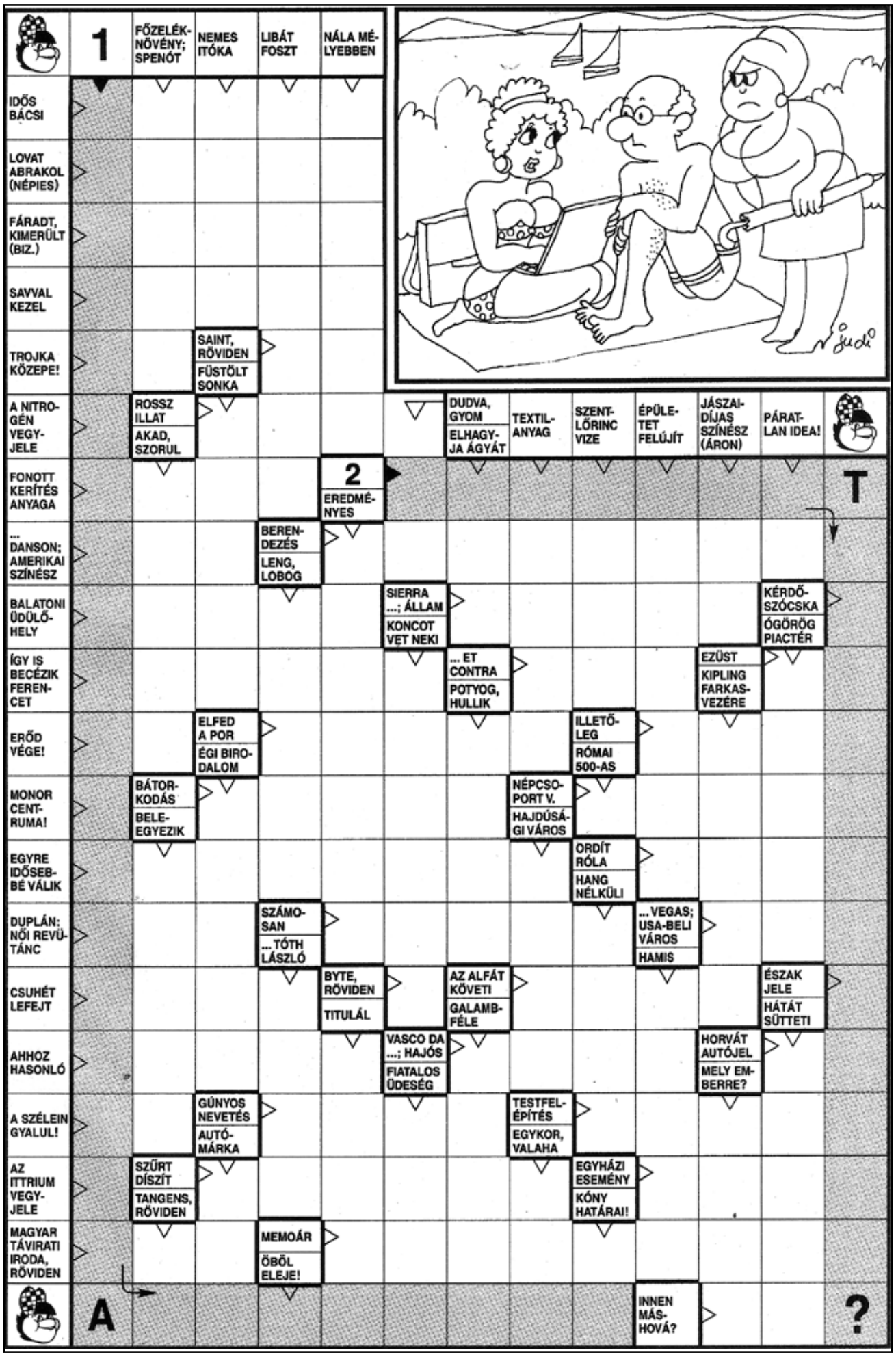
KÖZÉPEN A LÉNYEG!

A vízszintes sorok meghatározásaira adott válaszok közül többet csak úgy tud beírni a hálózatba, ha a középső mezők egy részét is igénybe veszi, azaz az elhelyezkedéstől függően első vagy utolsó betűik (1, 2 vagy 3) az ábra közepén levő mezőkbe kerülnek. Ezek a betűk sorban összeolvasva Hermann Rorschach egy gondolatát adják ki végső megfejtésül!

VÍZSZINTES: 1. Város Bács-Kiskun megyében. **9.** Kőszeghy Elemér verse. **17.** Németh László drámája. **18.** Bevonat. **19.** Kis termetű hátas. **20.** Kis patak. **21.** Angol zenész. **22.** A Szovjetunió atyja. **23.** Kipling farkasvezére. **24.** Keleti férfinév. **25.** Régi magyar vármegye. **26.** Szlovén író (Jontes). **27.** A fekete kontinens. **28.** Női név. **29.** Kiejtett betű. **30.** Számítógép képernyője. **31.** Hóesés része! **32.** Fiatal baromfi. **34.** Becézett Mária. **36.** Visszavonult holland labdarúgó (Jaap). **38.** Déry Tibor műve. **40.** Helység a Beregszászi járásban. **41.** Szigetköz! **43.** Német város. **45.** Épületszárny. **46.** Szakmabeli! **48.** Áraszt. **50.** A szobába. **51.** Tromf. **53.** Tölgy, angolul. **55.** Panaszt könnyezve mond. **57.** Francia terrorszervezet volt. **59.** Személyemmel. **61.** Az amerícium vegyjele. **63.** A mélybe esik. **65.** Deszkadarab! **67.** A Pink Floyd egyik albuma. **68.** Ázsiai állam. **70.** Természetes. **71.** Sportfegyver. **73.** A buddhizmus egyik ága. **74.** Potom árú. **75.** Pan párja. **76.** Férfinév. **77.** Rangjelző előtag. **78.** Denis Villeneuve misztikus filmje (2013). **79.** Smaragdváros nagy varázslója. **80.** József Attila verse. **81.** Györke Zoltán verse (1968). **82.** Szétadományoz.

FÜGGŐLEGES: 1. Színésznő (Manyi). **2.** Bolond … (Petőfi verse). **3.** A paleozoikum egyik időszaka. **4.** Garay ballada kemény vitéze. **5.** Ungvár folyója. **6.** Kétjegyű betű. **7.** … Galli-Curci (olasz operaénekesnő). **8.** Tank része. **9.** Indusztria. **10.** Japán főváros. **11.** Dalol. **12.** Orgonaszín. **13.** … Peroci (szlovén író). **14.** Állóvíz. **15.** Főleg sík területeken, meleg időben fellépő légtükröződési jelenség. **16.** Fogoly. **22.** Francia város. **24.** Csekély mértékben. **26.** Keleti táblajáték. **28.** Régi római pénz. **30.** Őrlőüzem. **32.** Fényképezőgép márka. **33.** Voks. **35.** Fiume része! **37.** Összeken. **39.** Zeusz szerelme. **42.** Irányomba. **44.** Kassák Lajos egyik lapja. **47.** Külföldre távozó. **49.** A tantál vegyjele. **52.** … Ude (Burjátföld fővárosa). **54.** Fogda, régiesen. **56.** A Rajna francia neve. **58.** Hosszú, keskeny anyagcsík. **60.** Messzire. **62.** Szalagcsokor. **64.** Savmaradék! **66.** Iskolai írószer. **68.** Helyénvaló. **69.** Olimpiai bajnok magyar vízilabdázó (Zoltán). **71.** Heltai Jenő múzsája. **74.** Csomót bogoz. **76.** Egynemű valuta! **78.** Azonos zenei hangok. **80.** Stephen King regénye.

Viccek

Különben elmegyek

– Ha a főnök vissza nem vonja, amit ma délelőtt mondott, én elmegyek a vállalattól!

– Miért, mit mondott?

– Azt, hogy menjek el a vállalattól...

Kifogás

Kovács úr a héten már harmadszorra késik el a munkahelyéről. Balszerencséjére a főnöke már az íróasztalánál várja:

– Na, kolléga mondjon valami hihető mentséget a késésre! – mondja a főnök.

– Elnézést kérek a késésért, de nagyon meredek reggelem volt. Már épp indultam volna, amikor a feleségem megkért, hogy vigyem el egy darabon. Beleegyeztem, de csak akkor, ha siet. El is készült 10 perc alatt. Útközben azonban a hídon akkora dugó volt, hogy kénytelen voltam az autót letenni, és átúszni a folyót, nézze meg, még vizes a cipőm. Aztán lestoppoltam egy rendőrhelikoptert, az elhozott a szomszéd utcáig, de leszállni nem tudott, ezért ejtőernyővel kiugrottam, és most itt vagyok!

A főnök zordan néz rá:

– Már megbocsásson, de hülyének néz? Azt várja, hogy ezt el is higgyem? Ki látott már olyat, hogy egy nő 10 perc alatt elkészül?!

Gazdaságossági szakértő

A cégnél előadást tart egy szakértő a munka optimalizálásáról. A mondandóját a következő mondattal zárja:

– Amit most elmondtam, csak a munkahelyükön alkalmazzák, soha ne próbálják meg otthon!

Hátulról egy hang:

– Miért?

– Mert veszélyes. Én is kipróbáltam otthon a feleségemen. Észrevettem, hogy reggelikészítés közben mindig külön megy el mindenért a hűtőhöz. Megkérdeztem tőle, nem tudna-e egyszerre több dolgot kivenni.

Hátulról egy közbekiabáló:

– És, gyorsabb lett?

– Hát, igen. Eddig 20 perc alatt csinált reggelit a feleségem, most 7 perc alatt én...

Késés

Főnök a beosztottjához:

– Kovács, ezen a héten már ötödször késett a munkából! Tudja mit jelent ez?

– Akkor már biztos péntek van...

Zebranév

– Milyen nevet ad a Szőke nő a zebrájának?

– ???

– Pöttyös.

Két szép liba

– Hova viszed azt a két szép libát?

– Az anyósomnak.

– Miért?

– Mert tegnap azt mondta, hogy a fél életét odaadná egy libáért!

Skót menyasszony

A skót menyasszonya dühösen mondja:

– Nem bírom tovább veled, elegem van a garasoskodásodból. Itt a gyűrűd, visszaadom.

– És hol az a szép díszdoboz, amiben kaptad?

SZÓKERESŐ

A bölcselet egyik része az első, a másik része a második ábrában található!

I	A	K	E	K	I	T	S	I	P
I	S	L	L	E	Y	G	N	E	L
Á	T	C	N	U	I	T	S	Z	B
G	E	Ó	N	I	R	T	U	E	N
R	Á	E	H	I	F	I	L	R	L
T	T	S	K	A	P	E	P	I	E
N	F	A	S	É	M	A	Z	O	H
A	S	E	X	A	B	M	Z	G	O
R	K	O	R	I	Z	I	M	A	R
É	V	Ó	Z	Ó	S	Á	I	T	D
D	N	E	R	G	N	A	H	P	Ó
A	T	L	E	Á	E	K	A	E	G
J	A	E	P	R	L	Á	S	L	R
A	R	F	E	I	A	R	Z	E	O
B	O	Á	S	V	V	H	N	P	C
Á	G	N	Z	Ű	O	O	A	S	O
M	A	T	T	M	K	V	E	O	M
R	E	Ó	K	A	N	A	U	G	V
M	Á	N	B	U	N	K	Ó	Y	T

D	I	Z	O	L	Á	C	I	Ó	I
O	Y	B	E	F	E	S	T	A	A
M	G	N	A	N	A	Í	B	K	R
O	E	M	M	M	Y	I	R	E	T
L	H	L	E	G	L	G	K	Ó	Á
Y	E	A	Á	L	K	E	L	Ő	M
K	Y	L	Y	K	E	O	L	U	L
Ó	N	B	G	H	Z	L	D	F	T
A	Á	E	E	Á	Ó	I	É	N	S
U	H	R	M	V	C	L	O	G	Ó
L	R	T	Ó	A	Á	S	Y	K	L
K	Á	H	Í	R	Á	N	I	A	U
I	K	A	V	J	J	J	R	F	G
E	A	A	Á	Ú	Ú	A	R	D	Z
S	Z	F	L	B	N	T	E	Á	I
E	R	E	Ő	Y	I	É	M	L	T
N	I	L	L	R	U	N	M	A	A
Z	E	I	O	E	S	N	U	S	S
Ő	K	Z	S	É	B	I	S	C	T

ACIDUM
AGORA
AKÁRHÁNY
AKÁRHOVA
ALBERT
ARANYLIK
ÁTMÁZOLÓ
BAJADÉR
BEFEST
BELEMARÓ
BILLY
BIZET
BUNKÓ
CSALÁDFA
CSIBÉSZ
DOMOLYKÓ
EKHÓ
ELEFÁNT
ÉLELEM
ELMA
ELŐBÚJIK
FÁJÁS
FÉLÁRVA
FERÓ
GOSPEL
GUANAKÓ
HAMM
HANGREND
HÁZASSÁG
HEGYI
HIFI
HÓLYAG
HOZAM
INNÉT
INTRIKA
IZGULÓS
IZOLÁCIÓ
JÚNIUS
KELŐ
KORI
KOVALENS
LÁGYÍTÓ
LAKK
LEHORDÓ
LEÍRÓ
LENGYEL
LOGÓ
MÁTRAI
MATT
MEGY
MELÁK
METZ
MIHASZNA
MOCORGÓ
MŰVIRÁG
NEUTRINÓ
PELE
PINCSI
PIRUL
PISTIKE
REPESZT
RIOGAT
SEAN
SUMMER
TAXIS
TIRO
ÚJÍT
VARJÚ

SZÁM SZERINT – ahány betű, annyi szám!

Helyettesítse a számokat betűkkel úgy, hogy a hálózatban egy szabályos keresztrejtvény alakuljon ki! Az ábra kitöltése után a színnel jelölt sorokban a vicc csattanóját kapja végső megfejtésül.

– Én a helyedben nem vettem volna el ezt a házsártos özvegyet. Gazdag ugyan, de rettenetes hárpia. Ez le fog szoktatni az italról, a dohányzásról...
– ...

(A választ, azaz a vicc poénját, lásd a rejtvényben!)

1	2	3	4	5	3	6	7	4	3	8	9	3	10	11	3	8	3	12
■	13 Á	2 G	7 A	11 Z	14 Ó	■	15	7	16	16	17	2	14	■	12	17	8	18
7	4	19	20	10	■	4	17	9	■	1	4	19	■	20	8	7	■	16
21	16	■	22	13	8	18	22	■	10	■	7	21	17	4	7	■	3	23
21	■	6	20	8	13	4	■	10	11	1	16	17	21	■	22	18	16	1
17	21	7	■	1	5	3	10	11	14	22	■	22	7	2	■	6	3	11
22	7	4	2	■	12	■	11	3	4	1	16	■	15	17	8	3	12	17
7	23	13	12	14	■	16	7	2	17	11	7	16	1	■	3	11	3	4
11	7	21	14	11	10	3	23	■	21	13	9	7	■	18	2	24	■	19
3	19	■	23	17	22	6	7	23	■	12	1	2	3	16	1	■	25	16
9	■	6	20	4	■	3	5	7	8	■	21	7	12	3	9	7	12	7
18	12	3	10	■	15	22	17	8	3	4	13	5	■	22	13	8	17	12
10	7	22	11	10	1	■	10	7	22	17	21	■	22	■	10	7	22	7
22	17	16	■	17	22	25	■	21	1	6	7	16	17	12	■	16	7	4
24	10	11	1	■	17	22	2	17	4	7	■	7	12	1	23	1	■	10
12	11	■	21	1	10	7	22	■	14	■	15	22	14	23	7	■	4	13
21	■	3	16	3	■	4	1	12	■	16	3	7	■	3	12	25	17	2
3	5	5	7*	■	17	21	12	3	9	18	12	■	25 F	22 R	3 E	17 O	4 N	■
12	12	3	16	16	9	17	12	4	7	12	3	10	11	17	21	4	17	8

1	2 G	3 E	4 N	5	6	7 A	8	9	10	11 Z	12	13 Á
14 Ó	15	16	17 O	18	19	20	21	22 R	23	24	25 F	

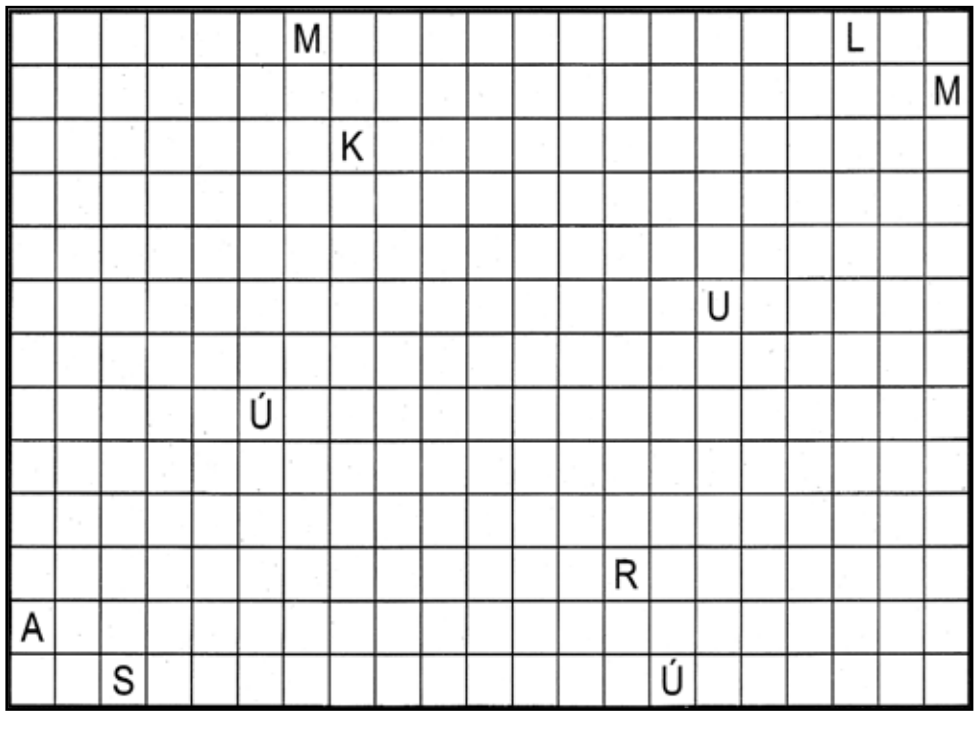
Sudoku

				6	
		3			2
4			1		
		2			3
6			5		
	4				

	2	1		5	
	4				1
		3			4
4			6		
2				1	
	3		1	4	

REJTVÉNYSZIGET

A hálózat egy fekete négyzetek nélküli, az eredeti ábrával mind a négy oldalán érintkező, 180 fokkal elforgatva ugyanazt a rajzolatot adó rejtvényszigetet tartalmaz. A meghatározásokat folyamatosan közöljük. Segítségül az összes zárt betűt megadtuk.

VÍZSZINTES (folyamatosan): Kisrádió áramforrása • haszonnövény exportja • az orrom elé csüng • hőn vágyott, zárt helyre váratlanul eljut • gázpedálra tapos • nyilvántart, adatlapozik • Mauglit is elbűvölő óriáskígyó • deszkákat kalapálva összeerősít • városközpont • helyrag • fürdőhely • fél font! • ... Bill; Quentin Tarantino filmje • Felvidéki Judit rendezte tévéfilm (1986) • Esterházy Péter 2010-ben megjelent regénye • ... paprika; savanyúság • vidám éneklés • írófolyadék van benne • ... in Hungary; felirat magyar termékeken • Arany János történelmi balladája • dönt a bíró • apadni kezd! • Val ...; amerikai színész • ... Angeles; olimpiai város • modellezők használta könnyű anyag • szabott díj • szintén • Kossuth-díjas bőgőművész • fényképészeti világmárka • mohó megivás • színét vesztett • gúnyos (írásmű) • fővárosunk IV. kerületében él.

FÜGGŐLEGES (folyamatosan): Fanyar ízű gyümölcs • Márkus...; néhai színésznő, a Nemzeti Színház örökös tagja • egyre halogat • tüskés gyomnövénnyel benőtt (szántóföld) • színig szüretelés • fájdalomdíj • búza egynemű betűi • pázsitfűféle; komócsin • Pelágiát is, Peóniát is becézik így • idegvégződés! • lajhármozgású • a szobában • fél pénz! • a gondolkodás szervére vonatkozó • bölcsődei alkalmazott • Shakespeare-hős király • a bárium vegyjele • japán motormárka • harmadvágás a vívásban • szótári forma • a délutánt követi • volumen, röv. • településforma; község • olyan, affajta • műsorszórás • varrógép hangja • dolgozik a kertben • dél-európai őslakó • hull a csapadék • villanófény • a bizmut vegyjele • forma, alak • olyan, amit gyűlölnek • üres fej! • tulajdon(os), röv. • május harmadikán van • innen máshova • piros begyű pintyféle énekesmadár • történész (régies) • ókori népcsoport • szennyeződés a ruhán • szerencsés • Atom ...; rajzfilmhős hangya.

Humorsarok

Húsleves

– Pincér, ebben a húslevesben nincs hús!

– Na és? A halászlében sincs halász!

Néhány állat

– Sorolj fel néhány állatot! – mondja a tanár az iskolában.

– Kutyuska, tehénke, disznóka.

– Jó, de nem kell mindig utána mondani a kicsinyítő képzőt!

– Macs, kecs, csir, puly.

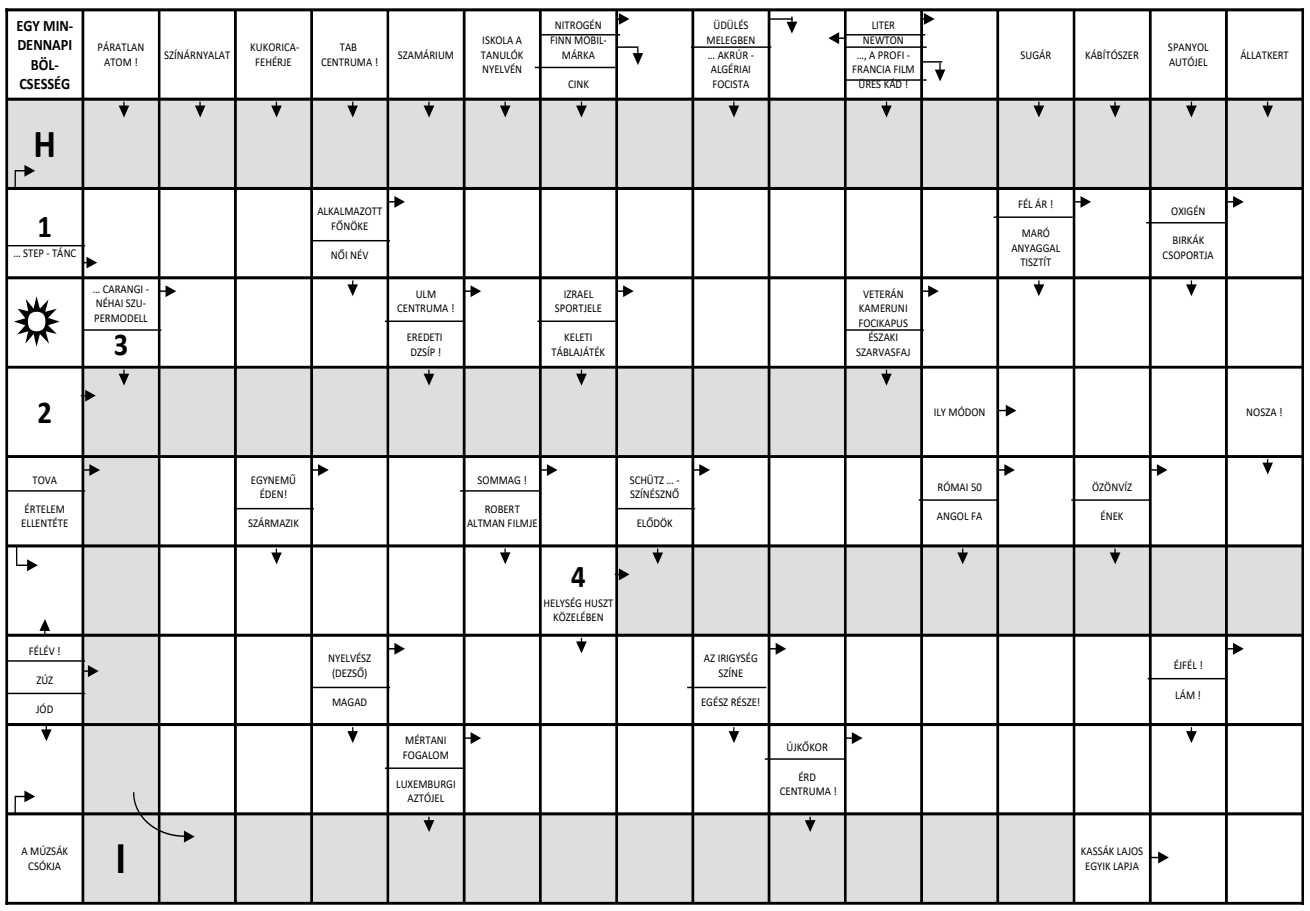
Egyiptomi múmia

Turisták látogatnak el a Louvre-ba, és megállnak egy egyiptomi múmia előtt.

– Szerinted mit jelent az, hogy 1437. AV. B.C.? – kérdi az egyik.

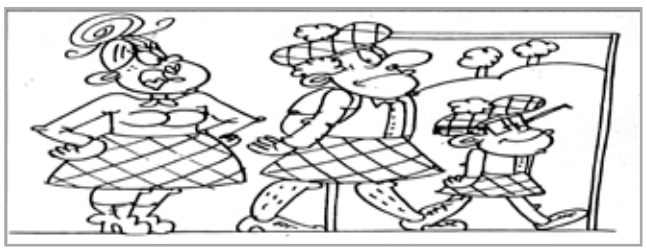
– Biztosan annak a rendszáma, aki elütötte.

A rejtvényt **Balázsi Csaba** készítette.

A négy megmaradó szóból a következő vicc csattanóját állíthatja össze:

A skót meg a fia kirándulni indulnak.
– Aztán ne felejtsd el levenni a gyerekről a szemüvegét – mondja a feleség búcsúzáskor – …!

Plusz egy vicc

Kétbetűsek: AR, BI, ES, ÉJ, HA, HZ, IA, JÉ, LO, NZ, ÓH, ÓO, SM, TM, UL, ÚV.

Hárombetűsek: ÁDI, EGO, ERA, GAG, GÓC, HON, KEL, NAP, SAM, TÁL, TEA, UJJ, USA, ZIT.

Négybetűsek: CICA, ÉBER, IDEG, IVAR, KECS, RAMA, RÉKA, TÁNC, TÁRS, TÜRK.

Ötbetűsek: AKONA, ALAKI, ALANY, ALFAJ, ALUDT, GÁLYA, GERLE, GRIMM, GULYA, KAJLA, LÁRVA, ~~LOVAG~~, MIVEL, NINCS, RIDEG, RILAI, SEMMI, TURFA, VASAL, VERSO.

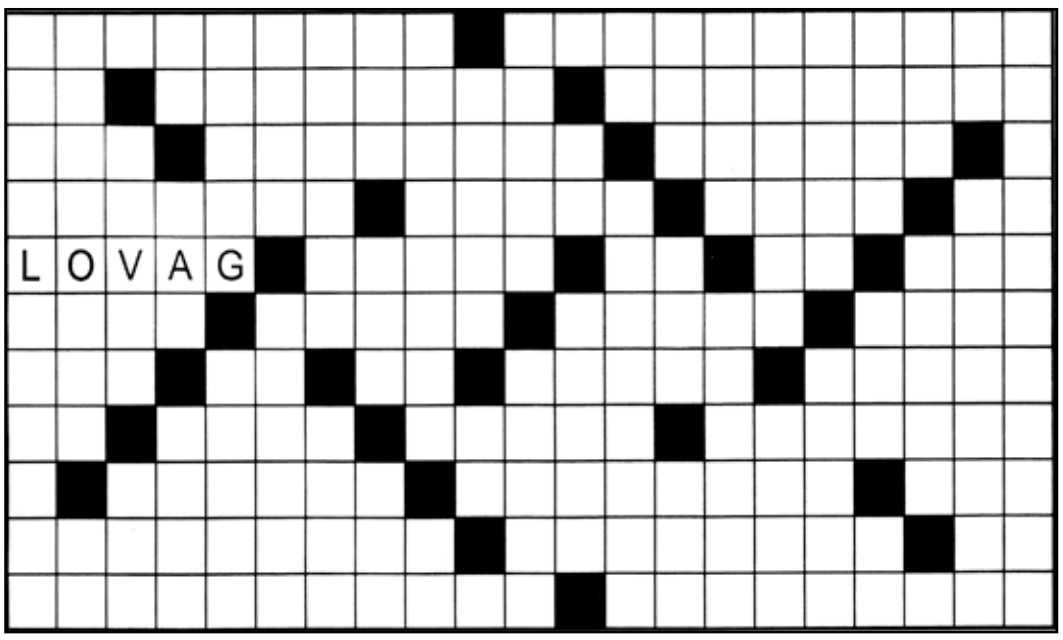
Hatbetűsek: KONKÁV, NATASA, NYILAZ, PATIKA, TALIGA, TÜRKIZ.

Hétbetűsek: ITALLAP, ZSIGERI.

Nyolcbetűsek: AVASODÁS, DELAVÁRI, DIÓDARAB. GAVALLÉR, JÓKA MÓR, LIBARAGU, TÓCSAGAZ, TUKMÁLÁS.

Kilencbetűsek: ENERVÁCIÓ, HAMURÉTEG, JAVARÉSZT, LÁTNIVALÓ, RIZSLISZT.

Tizenegybetűsek: ATOMCSOPORT, HÚSZLITERES, SZAKAVATOTT, TRÉNINGRUHA.

Pácolt csirkecomb mézes-csípős sütőtökkel

Hozzávalók: *4 egész csirkecomb;*
A páchoz: *2 evőkanál majonéz, 1 evőkanál joghurt, 1 teáskanál mustár, 2-3 evőkanál citromlé, 2 cikk fokhagyma, só, bors;*
A körethez: *1 sütőtök (kb. 1 kg), 2-3 evőkanál olaj, csilipehely, 2 evőkanál méz, só, bors, 1 fej fokhagyma;*
A tálaláshoz: *csilipehely, petrezselyemzöld, fetasajt.*
Elkészítése: A csirkecombokat megtisztítjuk, megmossuk és papírtörlővel szárazra töröljük. A páchoz összekeverjük a majonézt, a joghurtot, a mustárt, a citromlevet, a zúzott fokhagymát, valamint ízlés szerint sót és borsot, majd a csirkecombokat alaposan beleforgatjuk. Lefedjük, és legalább egy órára hűtőszekrénybe tesszük, hogy az ízek jól átjárják a húst. Közben a sütőtököt meghámozzuk és kimagozzuk, fél centiméter vastag szeletekre vágjuk, majd egy tálban összeforgatjuk az olajjal, a mézzel, a csilipehellyel, sóval, borssal és a fokhagymagerezdekkel. A bepácolt csirkecombokat sütőpapírral bélelt tepsibe rendezzük, és 180 °C-ra előmelegített sütőben 20 percig sütjük. Ezután a hús mellé helyezzük a fűszeres sütőtökszeleteket, majd további 30–40 percig sütjük, amíg a csirkecombok teljesen átsülnek, a sütőtök pedig megpuhul és enyhén karamellizálódik. Tálaláskor friss petrezselyemzölddel, morzsolt fetasajttal és ízlés szerint kevés csilipehellyel megszórva kínáljuk.

HOROSZKÓP

hirkereso.hu

KOS (3. 21.-4. 20.)

Valamit hiányol az életéből, csak még nem jött rá, hogy mi az. Terelje el a figyelmét és kezdjen új projektek megvalósításába! Tanuljon tovább, képezze magát, válasszon új hobbit, vágjon bele, amibe csak akar, mert az ilyen jellegű terveknek kedvez ez a hét. Ha valamit sikerül ezek közül megvalósítania, óriásira növekszik az önbizalma és tele lesz pozitivitással.

BIKA (4. 21.-5. 20.)

Szinte mindennap bal lábbal kel és nyugtalan, feszült egész nap. Minden jó dolog távolinak tűnik, ráadásul a borús, szürke hétköznapok is sokszor csak lehúzzák. Ha ez nem lenne elég, még a barátok, ismerősök is piszkálják a keresetlen jó tanácsaikkal. A csillagok azt üzenik Önnek, hogy figyeljen oda jobban a kommunikációra, illetve hogy a sikerei titka nem más, mint a jó döntések meghozatala.

IKREK (5.21.-6.21.)

Ha már az ősz kellős közepén járunk és nyakunkon a tél, ideje lenne nagyobb hangsúlyt fektetnie otthona légkörére. Kezdje mondjuk egy nagytakarítással, majd fejezze be a dekorálással és varázsoljon magának hangulatos otthont. Továbbá egy meglepő telefont, esetleg meghívást kaphat a napokban, de kivételesen jobb lenne, ha inkább lemondaná.

RÁK (6.22.- 7. 22.)

Felbukkan egy Ön számára kellemetlen alak a múltból. Mégis, érdemes lenne félre tennie a régi érzéseit vele kapcsolatban és adni egy esélyt annak, hogy beszéljenek, mert érdekes dolgokat tudhat meg tőle! Mostanában mindenáron szórakozni akar, ami sok kicsapongással teli éjszakát hozhat, de legyen ezzel óvatos, mert a bulizást is túlzásba lehet vinni.

OROSZLÁN (7.23.- 8.23.)

Mostanában borongós hangulatban van és egyik napról a másikra változik a kedélye. Érzi, hogy valami nem stimmel, de egyelőre még nem tudná megmondani, mi okozza Önben az érzelmi hullámvasutazásokat. De kétségkívül könnyen összeveszik másokkal, néha egészen apró dolgokon és nehezen jön ki a környezetével. Úgy látszik megoldódnak a párkapcsolati problémái.

SZŰZ (8.24.-9.22.)

Minden erejével arra törekszik, hogy hasznosan töltse az idejét, még otthon is. Kiváló alkalom ez arra is, hogy megalapozza a jó közérzetét, éppen ezért megpróbálhatná meditálásra, jógára, vagy más lélekerősítő gyakorlatokra adni a fejét. Szánjon minél több időt a lelke karbantartására, mert hamarosan eljöhet az idő, amikor hálás leszel érte.

MÉRLEG (9.23.-10.23.)

Fel kellene frissítenie a ruhatárát, vagy beugrania a fodrászhoz, de mindenképpen célszerű volna valamilyen külső változtatást véghezvinnie magán, hogy megjöjjön az önbizalma és jobb kedvre derüljön. Most fordítson több időt külsője és belseje ápolására, mert aztán eljöhet az idő, amikor nem lesz ezekre lehetősége! Az esetleges munkahelyi problémákat semmiképpen se a párján vezesse le.

SKORPIÓ (10.24.-11.22.)

Kissé kedvtelen és közömbös a környezetével szemben. Általános rossz hangulata miatt nincs is kedve kimozdulni otthonról. Mindemellett olyanokon gondolkodik, hogy senki sem foglalkozik Önnel és senkit sem érdekel. Pedig tudja jól, hogy csak a borúlátása diktálja ezt. Találnia kellene egy kis örömforrást a hétköznapokban, ami helyreállítaná a kedvét.

NYILAS (11.23.-12. 21.)

Bármilyen kudarc, csalódás is érje, ne hagyja, hogy elvegye a kedvét! És ne is engedjen olyan kicsinyes érzéseknek, mint az irigység, ami mások sikere láttán tör fel Önből. Inkább rázza meg magát, és próbálja meg újra! Engedjen bátran a kalandvágyának is, ami most új és üdítő élményekkel szolgálhat. Felmerül egy kockázatos, de nagyon ígéretes vállalkozás kérdése.

BAK (12. 22.-1. 20.)

Annyira túlzásba viszi mostanában a munkát, és az egyéb mindennapos feladatokat, hogy nem csak testileg és lelkileg is kimerült, de a szervezete is elkezdte megelégelni ezt az életmódot. Éppen ezért ne csodálkozzon azon, ha szabadságra kell mennie, hogy végre kipihenhesse magát. Ne sajnálja sem az időt, sem a pénzt arra, hogy jobb legyen a kedve és a közérzete.

VÍZÖNTŐ (1. 21.- 2.20.)

Napjai a káosz jegyében telnek, és azt sem tudja, hol áll a feje vagy mit kellene tennie. Éppen ezért, ha ingatlant készül vásárolni, akkor mindenképpen halassza el ez irányú terveit, mert ez a hét ilyen tekintetben nem sok jóval kecsegtet. Ráadásul most egy másik lehetősége is elúszik, aminek sikerében korábban nagyon reménykedett, de fel a fejjel, mert az égiek nem hagyják, hogy szomorkodjon!

HALAK (2.21.- 3.20.)

Ön is érezni fogja, hogy ezen a héten szinte minden klappol! Az Univerzum érezhetően ellátja Önt áldásával, az élet több területén is szerencsésnek mondhatja majd magát. Erős és élettel teli, csupa energia és vidámság, amit sikerül is másokra átragasztani. Élvezze a jól megérdemelt bőséget és áldást anélkül, hogy folyton azon agyalna, milyen következményei lehetnek!